Vol. VI
No. 1.

17th March, 1970.
(Tuesday)
26th Phalgun, 1891 S.E.

ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
Official Report

CONTENTS

		PAGES
Oral Answers to Questions.	..	1
Short Notice Questions and Answers.	..	25
Written Answers to Questions.	..	30
Ruling from the Chair : on the Adjournment Motion regarding strike of N.G.G. Os.	..	31
Ruling from the Chair : on the Privilege Motion against the Council of Ministers.	..	31
Business of the House.	..	33
Privilege Motion : Against Justice Sri C. Kondiah, Judge of the A. P. High Court.	..	37
Calling attention to matters of Urgent Public Importance :		
re : Frequent break down of Manjira water-supply.	..	42
re : Failure of an appreciable number of students in P.U.C. Examination in November/December, 1969.	..	47
re : Admissions in Nagarjuna Government College Nalgonda.	..	47
re : Unemployment of B.Sc., (Public Health) Graduates of the Kakatiya Medical College, Warangal.	..	50
re : Need for immediate release of water to the lands under Bethapudi, Pallikona and Gorigapudi channel.	..	54
Paper laid on the Table :		
Annual Administration Report of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board for 1968-69.	..	55
Annual Financial Statement (Budget) for 1970-71 :		
Voting of Demands for Grants :		
Demand No. VIII—State Legislature – R. 55,67,400.	..	55
Demand No. IX—Heads of States, Ministers and Headquarters Staff – Rs. 4,65,74,300.	..	55
Demand No X—District Administration and Miscellaneous Rs. 11,00,87,200.	..	55
Demand No. II—Excise Department – Rs. 2,23,76,000. (Discussion not concluded.)	..	55

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH, AT GOVERNMENT TELUGU PRESS, AMIRPET, HYDERABAD-16.
1972

Vol. VI
No. 2.

18th March, 1970.
(Wednesday)
27th Phalgun, 1891 S.E

ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 89
Point of Information :	
re: Throwing of country bombs at the residence of Dr. M. Chenna Reddy.	.. 119
Business of the House.	.. 127
Point of Information:	
re: Alleged Police high-handedness on two women in Ravulapalli.	.. 127
Privilege Motions:	
re: Disability to attend the meeting of the Zilla Parishad, Kurnool, consequent on the formation of Ongole District.	.. 129
re: Assessment of the property tax in the Hyderabad and Secunderabad Municipal Corporation.	.. 138
Calling attention to matters of Urgent Public Importance:	
re: Abnormal delay in payment of compensation to ryots whose lands have been taken for formation of Jawahar Autonagar at Vijayawada.	.. 142
re: Scarcity of drinking Water in Warangal.	.. 144

P.T.O.

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH. AT GOVERNMENT TELUGU PRESS AMIRPET, HYDERABAD-16.

CONTENTS (contd.)

Pages

Papers laid on the Table :

Appropriation Accounts, 1968-69, Finance Accounts, 1968-69 and the Audit Report, 1970 of the Government of Andhra Pradesh. .. 145

Presentation of the Third Report of the Public Accounts Committee. .. 145

Business of the House. .. 145

Annual Financial Statement (Budget) for the year 1970-71 :

Voting of Demands for Grants:

Demand No. VIII—State Legislature. - 55,67,400. .. 148

Demand No. IX—Heads of State Ministers and Headquarters Staff: Rs. 4,66,74,300, .. 148

Demand No. X— District Administration and Miscellaneous: Rs. 11,00,87,200. .. 148

Demand No. II— Excise Department - Rs. 2,23,76,000. - (Discussion not concluded) .. 148

ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
il Answers to Questions.	.. 183
itten Answers to Questions.	.. 206
nouncement :	
re: Change in party position.	.. 230
nts of Information :	
re: Throwing a country-Bomb at the residence of Dr. M. Chenna Reddy.	.. 230
re: Strike Notice by Municipal Employees.	.. 234
re: Strike by Teachers	.. 235
re: Attack on the Deputy Chairman, Legislative Council.	.. 236
re: Strike by the students of Industrial Training Institute.	.. 236
re: Issue of pass books to pattadars.	.. 236
re: Strike by N. G. G. Os.	.. 237
lling attention to matters of urgent public importance :	
re: Constitution of the Managing Committee of the Vijayawada Co-operative Central Stores.	.. 240
re: Loss of Jewellery in Srirama Temple, Bhadrachalam.	.. 243
re: Need for facilities to the unemployed technical personnel.	.. 246
re: Policy of the Hyderabad Water Works regarding water meters.	.. 249
re: Non-payment of salaries to the teachers working in Panchayat Samithi, Kuppam.	.. 252
re: Closing down of Cultural centres of various countries in India.	.. 254
pers placed on the Table :	
Rules made under Sec. 69 of the A. P. Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959.	.. 259
Rules relating to appointment of Headmasters and Headmistresses to High Schools.	.. 259
nual Financial Statement (Budget) for the year 1970-71 :	
Voting of Demands for Grants:	
Demand No. VIII—State Legislature — 55,67,400.	.. 259
Demand No. IX—Heads of State Ministers and Headquarters Staff:—Rs. 4,66,74,300.	.. 259
Demand No. X—District Administration and Miscellaneous: Rs. 41,00,87,600.	.. 259
Demand No. II—Excise Department — Rs. 2,24,76,000. —Passed.	.. 259
Demand No. XXVIII—Women's Welfare Department-Rs. 40,11,100.	.. 259
Demand No. XXIX—Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Castes-Rs. 7,[illegible],54,100. (Discussion not concluded)	.. 293
pendix.	.. [illegible]

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH, AT GOVERNMENT TELUGU PRESS, AMEERPET, HYDERABAD-16.

Vol: VI.

No. 4

21st March, 1970
30th Phalgun, 1891 S. E.
(Saturday)

ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 1
Short Notice Questions and Answers.	.. 23
Written Answers to Questions.	.. 28
Announcement:	
re: Date of withdrawal of nominations to election of members to serve on the Railway Users Consultative Committees.	.. 32
Business of the House.	.. 32
Point of Information:	
re: Admission of harijan students into hostels for scheduled castes.	.. 33
re: Strike by the Teachers.	.. 34
Business of the House.	.. 37
Point of Information:	
re: Judgement of the High Court on the issue of allotment of Houses by the Housing Board.	.. 39
Business of the House.	.. 43
Point of Information:	
re: Constitution of Market Committees.	.. 49
Calling attention to matters of urgent public importance:	
re: Death of 12 Naxalite prisoners in Central Jail, Visakhapatnam.	.. 50
re: Famine conditions in Janagaon Taluk.	.. 53
re: Unemployment of 3,000 labourers due to non-reopening of branch by the National Tobacco Company during the season of 1970 at Adusumalli.	.. 53
re: Vagaries in carrying out of Thai Bandi for summer under the Chalivagu Project in Parkal taluk.	.. 55

[P. T. O

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH, AT GOVERNMENT TELUGU PRESS, AMIRPET, HYDERABAD-16.
1972

CONTENTS—(Contd.)

Government Bills:

The Andhra Pradesh payment of salaries and removal of disqualifications (Amendment) Bill, 1970,

Annual Financial Statement (Budget) for 1970-71.

Voting of Demands for Grants.

Demand No. XXVII - Womens' Welfare Department- Rs. 40,11,100.

Demand No. XXIX - Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes- Rs. 7,86,54,100.

Message from the Council;

re: The Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) (Amendment) Bill, 1970.

Vol. VI
No. 5.

24th March, 1970.
(Tuesday)
3rd Chaitra, 1892 S. E.

ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions. ..	1
Short Notice Questions and Answers. ..	64
Business of the House.	71
Points of Information :	
re: Alleged highhandedness of the Sub-Inspector of Police, Bhainsa. ..	72
re : Judgement of the High Court on allotment of Houses by the Housing Board. ..	73
Business of the House. ..	83
Calling attention to matters of urgent public importance:	
re : Fifth Steel Plant at Visakhapatnam. ..	85
re : Need for immediate sanction of funds to the Samithis for repairs to roads and tanks in Kavali Taluk. ..	87
re : Difficulties of students who have faild in X Class Examination held in October, 1969. ..	88
re : Non-payment of salaries to the teachers working in Eluru and Guntur Municipalities. ..	89
re : Arrest of student leaders at Hyderabad on 16-3-70. ..	91
re : Attrocities and violence in twin cities on 15th and 16th March, 1970.	95
Presentation of the Report of the Estimates Committee. ..	98
Presentation of Supplementary Estimates of Expenditure for 1969-70.	99
Presentation of the Demands for Grants for Excess Expenditure for 1964-65. ..	108
Points of Information :	
re : Admission of Andhra Students into the University Colleges.	109
re : Teachers' Strike.	110
Annual Financial Statement (Budget) for 1970-71 :	
Voting of Demands for Grants.	
Demand No. XXVIII– Women's Welfare Department– Rs. 40,11,100.	117
Demand No. XXIX – Welfare of Scheduled casts and other Backward Classes– Rs. 7,86,54,000. .. (Passed)	117
Demand No. XX – Agriculture– Rs. 7,?7,57,?00. ..	129
Demand No. XXII –Animal Husbandary-Rs 3,84,9?,000. ..	129
Demand No. XXI –Fisheries– Rs. 82,06,200. .. (Discussion not concluded)	129
Appedix ..	135

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH, AT GOVERNMENT TELUGU PRESS.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Twenty-sixth day of the Fourth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Tuesday, the 17th March, 1970.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

TAKING OVER OF KOLAMASANAPALLI NELLIPETLA ROAD FROM Z. P. CHITTOOR

481—

* 1321 Q.—Sri T. C. Rajan (Palamaner) :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Roads and Buildings Department to take over the Kolamasanapalli Nellipetla road in Palmaner Taluk, Chittoor District from the control of the Chittoor Zilla Parishad ; and

(b) if so, when ?

The Deputy Chief Minister (Sri J. V. Narasinga Rao) :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—ఈ రోడ్డు ఫారెస్టులో వుంది. ఇదివరకు ఫారెస్టు వారు మైన్‌టైన్ చేశారు. ఇప్పుడు వారు జిల్లాపరిషత్తుకు అప్పగించామంటున్నారు. జిల్లాపరిషత్తువారినడిగితే మా స్వాధీనం కాలేదంటున్నారు. ఆర్. బి. వారు మేము తీసుకోలేదని అంటున్నారు. 15 సంవత్సరాలనుండి ఆ రోడ్డుమీద బస్సులు నడుస్తున్నాయి. వాటివల్ల ఆదాయం వస్తున్నది. దానిని ఎవరు మైన్‌టైన్ చేస్తున్నారు ? 7 మైళ్ల ఈ రోడ్డును ఆర్. బి. వారు తీసుకొని అభివృద్ధి చేయిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇది జిల్లా పరిషత్తు రికమెండ్ చేసిన 92 రోడ్లలో ఒకటి. ఇది వారి ఆధ్వర్యంలో వున్నది. ఈ సంవత్సరం మేము తీసుకొన్న 427 మైళ్లలో యం. డి. ఆర్స్. మిస్సింగ్‌లైన్స్ మాత్రమే తీసుకొన్నాము. ప్రస్తుతం జిల్లాపరిషత్తువారిని బాగుచేయాలని వారిని చెబుతాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (సత్యవేడు) :—ఇలాంటి రోడ్లు చిత్తూరు జిల్లాలో చాలా వున్నాయి. అటు జిల్లాపరిషత్తు క్రిందగా రావు, ఇటు సమితుల క్రిందకూ రావు. జిల్లా పరిషత్తులకు రావాలంటే సర్టెన్ మైలేజ్ అని పెట్టారు. అందువల్ల ఒకటి రెండు మైళ్లు తేడా వున్నా వారు తీసుకోవడంలేదు. అటువంటివి రి సర్వే చేసి జిల్లాపరిషత్తుచే రిపేరు చేయించటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఆ వివరాలు ఇస్తే జిల్లాపరిషత్తువారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—ఆర్. బి. అర్స్ కాని, అదర్ రోడ్స్ కాని జిల్లాపరిషత్తులనుండి తీసుకొన్నవి ఎంతెంత తీసుకొన్నారో ఆ జాబితా ఇస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఆంధ్రలో 154 మైళ్లు, తెలంగాణాలో 100 మైళ్లు యం. డి. ఆర్స్, 173 మిస్సింగ్ లింక్స్ తీసుకొన్నాము. జిల్లావారి కావాలంటే తరువాత ఇస్తాను. చిత్తూరు జిల్లాను సంబంధించిన ప్రశ్న కాబట్టి అక్కడ నాలుగు మైళ్లు చేర్చబడింది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—ప్రత్యేక ప్రశ్న పంపించకుండా ఆ జాబితా మాకు అందచేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—సభ్యులకు ఈ ఇన్ఫర్మేషన్ సర్క్యులేట్ చేయుటానికి నాకు అబ్జెక్షన్ లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్):—150 మైళ్లు తీసుకొన్నారంటే సగటున ఒక జిల్లాకు 15 మైళ్లుకూడా తీసుకోలేదు. కనుక హైవేస్ తీసుకొని త్వరగా చేయించటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఈ రోడ్లకే 347 లక్షల రూపాయలు కావాలి. కేవలం తీసుకొంటే లాభం లేదు. బాగు చేయాలి. ప్రతి మైలుకు 82 వేలు నాన్ రికరింగ్, 5 వేలు రికరింగ్ గ్రాంటు వుంటుంది. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని బహు కష్టంతో 427 వరకు తీసుకొన్నాము.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్) :—బోర్డర్ ఏరియాలలో ప్రక్క రాష్ట్రాలకు చెందిన రోడ్లు బాగా వుండి మన ఏరియాలో రోడ్లు 5, 6 మైళ్లవరకు చాలా అధ్వాన్నంగా వుంటున్నాయి. వాటి విషయం ఏమి చర్య తీసుకొంటారు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—మిస్సింగ్ లింక్స్ 175 మైళ్లు తీసుకొన్నాము. ఇంకా ఏమైనా వుంటే ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా ఆలోచిస్తాము,

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—జిల్లా పరిషత్తు రోడ్లు తీసుకొనేటప్పుడు షెడ్యూల్ రేట్స్ ఆర్. బి. డిపార్టుమెంటుకు, జిల్లా పరిషత్తుకు ఎస్టిమేషన్స్‌లో డిఫరెన్స్ వుంటున్నది. అందుచేత తీసుకొనే రోడ్లకు ప్రొరేటా అడుగుతున్నారు. అది కూడా ఆర్. బి. రేట్స్ ప్రకారం అడుగుతున్నారు. ఆ ప్రొరేటా సిస్టమ్ మార్చి తీసుకోటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి) :—వివిధ ఏజన్సీల క్రింద వున్న రోడ్లలన్నిటిని ఆర్. బి. తీసుకొని గ్రాంట్స్ ఇస్తే బాగుంటుంది. అది ఆలోచిస్తారా? బాక్ వర్డ్ ఏరియాలో వున్న వాటికి ప్రిఫరెన్స్ ఇచ్చి చేయించేటట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—బాక్ వర్డు ఏరియాస్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొనే డబ్బు కేటాయించబడుతుంది. అన్ని రోడ్లు ఒకే ఆధ్వర్యం క్రింద వుంటే బాగుంటుందనే కేంద్ర ప్రభుత్వ సూచన వుంది. దానికి వారు 40 పర్సంట్ సబ్సిడీ, గ్రాంటు రూపంలో ఇస్తామని చెప్పారు. రూరల్ రోడ్సుకు ఒక చీఫ్ ఇంజనీర్ ను వేయమని చెప్పారు. కాని దానిని జిల్లా పరిషత్తుల అధ్యక్షులు సమ్మతించనట్లుగా కన్పించడంవల్ల నేను ఎక్కువ చర్య తీసుకోలేదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరచూరు) :—చిత్తూరు జిల్లాలో నాలుగుమైళ్ల రోడ్డు చేర్చామన్నారు. అది ఏదో చెప్పగలరా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—సూళ్లూరుపేట సంతనవేలూరు, మిస్సింగ్ లింక్ కనుక తీసుకొన్నారు.

శ్రీ ప్రతాపరుద్రరాజు (నాగూరు) :—ఆంధ్ర నుండి ఒరిస్సాకు పోయే రోడ్డు రెండు మైళ్ల రోడ్డు చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. ఏదో బాగు చేస్తున్నాం అంటున్నారు ఖర్చు కాగితాల మీద కన్పిస్తున్నది కాని పని జరిగిందో లేదో, రోడ్డు వేశారో లేదో దర్యాప్తు చేయిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—కొన్ని బోర్డర్ రోడ్సు మనవా వారివా అనే తగాదా వుంది. అది మనదే అయితే ఆర్. బి వి అయితే నేను బాగు చేయిస్తాను. జిల్లా పరిషత్తువి అయితే వారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను. సభ్యులు వ్రాత పూర్వకంగా నాకు ఇవ్వండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :—మన మంత్రిగారు చెబుతూ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు 40 శాతం చొప్పున సబ్సిడి ఇవ్వడానికి ఒప్పుకున్నారన్నారు ఒక కండిషను పెట్టారన్నారు. ఏమిటి ఆ కండిషను అంటే ఛీఫ్ ఇంజనీరును అపాయింటు చేయాలని. చీఫ్ ఇంజనీరును అపాయింటు చేయడమనేది వారికేమి సంబంధం ? వర్కు ఎఫిషియంటుగా జరుగుతున్నదా లేదా అనేది చూడాలి: జిల్లా పరిషత్తు చయిర్మను ఒప్పుకొలేదు కనుక ఆగిపోయింది అన్నారు అది క్లారిఫై చేయాలి.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—వారు అపాయింటు చేస్తామని కాదు. రూరల్ రోడ్సు అన్ని ఒక ఏజన్సీ క్రిందకు తెచ్చి దానికి ప్రత్యేకంగా చీఫ్ ఇంజనీరు వేసి ఆ కార్యక్రమమంతా చేయాలని వారు కోరినారు. ఆర్. అండ్ బి. కి సంబంధంలేదు. నేను ఏమో ఆ విషయం చెప్పాను. వివరాలు కావలిస్తే ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే పంచాయితీరాజ్ మినిస్టరుగారు చెప్పారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—పబ్లిక్ హెల్త్ అండ్ పంచాయితీరాజ్ ఇంజనీరు ఉన్నారు వారు చేయవచ్చుకదా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—వారున్నారనుకోండి ప్రొఫెసరు రావుగారు ఉండగా రూరల్ రోడ్డుకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత నాలుగవ ప్రణాళికలో ఇవ్వాలి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సబ్ సిడి యివ్వాలి దానిని కేంద్రీకరించడానికి ఒక చీఫ్

ఇంజనీర్‌ను వేయాలని ప్రపోజలుంది. దానికి ఒక స్వరూపం రాలేదు. ఇంకా ప్రపోజలుగానే ఉంది. ఇవన్నీ ప్రభుత్వ అధ్వర్యాన తీసుకుంటె జిల్లా పరిషత్తు కార్యక్రమాలు తగ్గుతాయనే భావంవలన జరిగింది.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—జిల్లా పరిషత్తు ఆధీనంలో ఉన్న పెద్ద పెద్ద రోడ్సు ప్రాపర్ మెయింటెనెన్సు లేక అధ్వాన్నంగా ఉన్నవి. ఆ రోడ్సు అన్ని హైవేస్ వారు తీసుకుని చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ధనాభావంవలన ముందుకు పోలేక పోతున్నారు వీలయినప్పుడు అదనంగా తీసుకుంటారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :—జిల్లా పరిషత్తు సమితుల రోడ్లు గవర్నమెంటు తీసుకొనటం ఉచితంగా ఉంటుందని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సూచించారన్నారు. జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుల అవకతవకలవలన ఆ సూచన అమలు చేయడం సాధ్యం కాలేదన్నారు. చాలవరకు జిల్లా పరిషత్తు రోడ్లుగాని పంచాయితీ రోడ్లుగాని ఖర్చు ఉంటుందిగాని రోడ్లు ఉండవు. అటువంటి విషయాలు పరిశీలించడానికి ఒక ఎవాల్యుయేషను కమిటి వేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి. అది పంచాయితి రాజ్‌కు సంబంధించిన ప్రశ్న.

శ్రీ జి. మల్లారెడ్డి (పెద్దపల్లి) :—చిత్తూరు జిల్లాకు సంబంధించిన ప్రశ్నయినా పి.డబ్ల్యు.డి.కి సంబంధించినది అయినా జిల్లా పరిషత్తు రోడ్సు అని ఉంది. ప్రతి జిల్లాలో రోడ్డు పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా ఉంది. ఆ రోడ్లు ఇంతవరకు పూర్తి కాలేదు. ఇవి పూర్తి చేయకుండా కొత్త రోడ్లువేసే పద్ధతి మంచిదికాదుకదా. వాటిని పూర్తిచేసే కార్యక్రమం త్వరగా అమలు చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—అది జిల్లా పరిషత్తుకు సంబంధించినది. ప్రత్యేక ప్రశ్నవేస్తే వారి దృష్టికి తెస్తాను.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ (పొందూరు) :—యీ రోడ్లు ఫామిను స్కీమ్‌లో మా జిల్లాలో 62-63 లో వేశారు. ఆ రోడ్లు అలాగే ఉన్నవి. మెటలు రోడ్సు వేయడానికి డబ్బు లేదంటున్నారు. ఉన్న రోడ్లు అన్ని పాడయినాయి. రోడ్డు ప్రక్కనునుంచి పోవాలంటె అన్ని గోతులు. ఆ రోడ్సుకు ఫస్ట్ ప్రియారిటి యిచ్చి బాగు చేయిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఈ ప్రశ్న దీనికి సంబంధంలేదు. చెప్పడం కష్టం. సైక్లోన్ ఫండ్సుతో కొన్ని రోడ్లు బాగుచేస్తున్నారు. ప్రత్యేక ప్రశ్నవేస్తే ఆ రోడ్డు బాగుందాలేదా అనేది తెలుసుకుంటాము.

WIDENIG OF HIGHWAYS ROAD FROM CHITTOOR TO ARAGONDA

482—

* 968 Q.—Sri M. Munuswamy (Bangaripalem) :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that only six miles of the Highways road from Chittoor to Aragonda was widened and the remaining six miles of the reasons therefor ; and

(b) when the widening of the said six miles will be completed ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—(a) Yes Sir. The remaining 6 miles is not taken up due to paucity of funds.

(b) Widening of two miles is proposed to be taken up during 1970-71. The remaining stretch will be completed progressively.

శ్రీ యం. మునిస్వామి: —బంగారుపాలెం నా నియోజకవర్గంలో నిరోడ్డు ఈరోడ్డువిషయం ప్రభుత్వానికి ఎన్నోసారులు నేను కొంతమంది మిత్రులు విన్నవించుకున్నాము. కాని ఇంతవరకు చర్యతీసుకొనబడలేదు. రెండు మూడు సారులు బస్సు బావిలోపడింది, కాబట్టి ఈరోడును వెంటనే వెడల్పుచేసే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు: —బ్లాక్‌టాప్ అయింది. 12—22 అడుగుల వరకు, ఇంకా రెండుమయిళ్లు ఈసంవత్సరం తీసుకుంటారు. మిగతాది తొందరగా తీసుకుంటారు.

శ్రీ యం మునిస్వామి: —ఆరోడ్డు వెడల్పు లేదు, రెండు సార్లు బస్సుపడిపోయింది బావిలో. రోడ్డువెడల్పుచేయడం సర్వేఅయినదా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—సర్వేఅయినది.

శ్రీ యం. మునిస్వామి: —సర్వే కాగితాలపైన అయింది. రోడ్డుపైన లేదు.

MISAPPROPRIATION BY THE SARPANCH OF ARTHAMUR

483—

* 106 (2246) Q.—Sri B. Niranjana Rao (Malleswaram) :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Sarpanch of Arthamur, Bander Taluk, Krishna District has misappropriated the panchayat funds to the tune of Rs. 20,000 ; and

(b) whether it is a fact that no action has been taken so far inspite of the fact that the misappropriation was detected in June, 1969 ?

The Minister for Panchayat Raj (Sri T. Ramaswamy) :—(a) The Collector Krishna has reported that an amount of Rs. 21,189.25 was spent by the Sarpanch Arthamuru Gram Panchayat in the garb of 14 works.

(b) No Sir. The Collector, Krishna has issued show cause notice to the Gram Panchayat proposing supersession of the Gram Panchayat under Section 52. He has also filed a complaint with the police who are investigating into the matter. The District Panchayat Officer has issued interim directions to the Sarpanch prohibiting him from drawing of funds of Gram Panchayats.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—14 పనులమీద 21 వేలు ఖర్చుచేశారు. వీటికి ఎస్టిమేటుఉందా ? చెక్ మెజరుమెంటుఅయినదా ? ఎప్పుడు డిటెక్టుచేశారు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి: —ఎస్టిమేటుచేశారు. చెక్ మెజర్ మెంటు జరిగినట్లులేదు. 6-8-69 న పంచాయితిబోర్డుమెంబరు పిటిషను పెట్టడంవలన వెంటనే అతను తీసుకోమన్నారు కలక్టరుగారు.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్): —పంచాయితీమెంబరు కలక్టరు దృష్టికితెస్తే చర్యతీసుకుంటూన్నారన్నారు. ఆడిట్ జరగలేదా ? ఆడిట్ ద్వారా లోపాలు తమదృష్టికివచ్చినప్పుడు ఎందుకు చర్యతీసుకోనలేదు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి: —అది ఆడిట్ వలనరాలేదు, పంచాయితీబోర్డు మెంబరు పిటిషనుపెట్టడంవలన కలెక్టరుగారి దృష్టికి వచ్చింది. వెంటనే చర్యతీసుకున్నారు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్నపేట) :—కలెక్టరుగారు షో కాస్ నోటీసు ఏతేదీన ఇచ్చారు ? దాని ఫాలో ఆఫ్ ఆతునుఏమి ? అతనిపైన నేచర్ ఆఫ్ కేస్ ఏమి ?

శ్రీ టి. రామస్వామ :—షో కాస్ నోటీసు ఇచ్చారు. It is under e xamination.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—షో కాజ్ నోటీసు ఏ తేదీన ఇచ్చారు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— 69 సెప్టెంబరులో ఇచ్చారు. Show Cause Notice was given in the month of September, 1969.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— పంచాయితి సభ్యులు గవర్నమెంటు దృష్టికి తెచ్చేవరకూ ఈ ఎక్స్టెంషను ఆఫీసరు పంచాయితిని ఇనస్పెక్టు చేయలేదా ? ఆయన గవర్నమెంటు దృష్టికి ఎందుకు తీసుకురాలేదు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—పంచాయితి బోర్డు సభ్యులు రిపోర్టు చేశారు.

Sri D. Venkatesam :—As per the standards, the Panchayat Officer is supposed to go to the Panchayat Samithi and ver fy th accounts.

Sri T. Ramaswamy :—I do not know whether that has been done in this particular panchayati samithi·

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—రిజక్టు చేసింది ఆగస్టులో అన్నారు. ఎంత కాలంగా ఈ మిస్ప్రాప్రియేషను స్టార్టు అయింది ? వర్కు కమన్సు చేశామని పుస్తకాలలో ఖర్చు ఎప్పుడు వ్రాశారు ? ఆ పిరియడునుంచి డిటెక్టుచేసేవరకు ఆ పంచాయితి విజిట్ చేసిన డి. పి. ఒ. గాని ఎక్స్టెన్షను ఆఫీసరుగాని ఉన్నారా? ఉంటె వారిపైన ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ప్రభుత్వ దృష్టికి ముందుకు తీసుకురాలేదు. మెంబర్సు చెబితే డి.పి.ఒ. ఆ ఊరు వెళ్ళారు. In September, he went there and inspected the works; చెక్ డ్రాయింగ్ పవరు తీసెయ్యటం నోటీసు ఇవ్వడం పోలీసు రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అది కాదండి. ఆ మొత్తము పీరియడ్ లోపల ఎక్స్టెన్షను ఆఫీసర్ పంచాయత్స్ గాని, డివిజినల్ పంచాయత్ ఆఫీసరుగాని, డిస్ట్రిక్ట్ పంచాయత్ ఆఫీసరుగాని ఆ గ్రామాన్ని విజిట్ చేసినట్లు ఉన్నదా లేదా?

వుంటే, వాళ్లు మామూలుగా రిపోర్టు చేయలేదా హాయ్యర్ అథారిటీస్‌కు. లేకపోతే వాళ్ళ మీద ఏమి చర్య తీసుకోంటారు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—విజిట్ చేసినట్లు ఏమి లేదండి. We will find-out and take action against them if they have not.

శ్రీ కె. నారాయణస్వామి (పొదిలి) :— ఈ విధంగా ప్రతి గ్రామంలో పని చేసినట్లు బిల్సు చేసుకోవడం జరుగుతున్నది. పంచాయితీరాజ్ వచ్చిన తరువాత, పంచాయితి సూపర్‌వైజర్లు సమితి క్రింద ఉంటారు కాబట్టి, పంచాయితి ప్రసిడెంటు చేసిన పనిని సమితి సూపర్‌వైజర్ సమ్మతించడం జరుగుతున్నది. ఈ విధంగా వాళ్ళే బిల్లులు చేయడం, వాళ్ళే చెక్ మెజర్మెంటు చేయడం ఈ రకంగా చాలా కాలంగా జరుగుతున్నాయి. ప్రతి జిల్లాకు స్పెషల్‌గా ఒక ఆఫీసరుని వేసి ప్రతి గ్రామములో ఈ 10 సంవత్సరాలలో ఇచ్చిన బిల్సు ప్రకారం అక్కడ పనులు జరిగినాయా కొన్ని మాసిపోయిన పనులు వుండినా, కొన్ని అయినా స్థిరంగా వుండవలసిన పనులు ఉంటాయి. అటువంటి పనులు ఎన్ని వున్నాయి, ఎన్ని లేవు అని విచారణ జరిపిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఈ ప్రత్యేక కేసులో అసలు మెజర్ చేయలేదు. చెక్ మెజర్ చేయలేదు. అందుచేతనే అతనిమీద యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :— ఇప్పుడు షో కాజ్ నోటీసు సెప్టెంబరులో యిచ్చామంటున్నారు. ఒక నెల టైము వుంటుంది. అక్టోబరులో రిమూవ్ చేయాలికదా ప్రసిడెంటును వెంటనే. What action have you taken

శ్రీ టి రామస్వామి :—షో కాజ్ నోటీసు టు సూపర్‌సీడ్ ది పంచాయత్ ఇచ్చినారండి. తరువాత పోలీసుకూడా రిపోర్టు చేసినారండి ఎన్‌క్వయిర్ చేసి కేసు పెట్టమని.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—ఆ తరువాత మీరు ఏమి చేశారని ? What is the action that you have taken ?

Sri T. Ramaswamy :—Their explanation is being examined.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—షో కాజ్ నోటీసు అంటె పంచాయితీ ఏమి తప్పు చేసింది ?

(No reply)

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—మిసప్రోప్రియేట్ చేసింది ప్రసిడెంటండి. మరి పంచాయితీ బోర్డును సూపర్‌సీడ్ చేసేటటువంటి పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది ?

(No reply)

REPAIR TO RAJU TANK

484—

* 127 (2409) Q.—Sri P. Sanyasi Rao (Visakhapatnam) :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) the amount allotted by the Pendurthi Samithi, Visakhapatnam district for the repair of Raju tank in the said Samithi during 1968-69 ;

(b) the amount spent therein and the balance remaining ;

(c) whether the Block Development Officer of the said Panchayat Samithi is in receipt of any report from the ryots complaining that it is not proper to pay the bills to the Contractor without his carrying out any repair work of the said tank ; and

(d) the nature of action taken by the Block Development Officer on the said report ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) Rs. 1 530.

(b) Amount spent....Rs. 690. Balance....Rs. 831. It was diverted for utilisation on other tanks before it was lapsed.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—690 రూపాయలు ఖర్చు అయిందని వారు సెలవిచ్చారు. అసలు పాతబండానను త్రవ్వేసి కొత్తబండాలుగా చేసి డబ్బు తీసుకొన్నారు ఆ కంట్రాక్టర్లు అనే విషయం మంత్రిగారికి తెలుసునా? రెండవది నేనే స్వయంగా ఆ అప్లికేషన్ సంతకాలతో తీసుకు వెళ్లి బి. డి. ఓ గారికి ఇచ్చాను మంత్రిగారు లేదంటున్నారు. ఇంకేమిచెప్పాలి. ప్రభుత్వాధి కారులకు ఇచ్చినా సరే. వాస్తవమైన రిపోర్టు లేకపోయినట్లయితే, ఇక ప్రజలకు న్యాయము ఎక్కడ జరుగుతుందో సెలవిస్తారా?

Sri T. Ramaswamy:—The Secretary, Panchayath Samithi is an I. A. S. Offioer. He says that he has examined the records of the Block and he has found no such petition, That is his report, Sir.

Sri S. Vemaiah:—May I know from how long this thing is in disrepair? What is the existing ayacut and what is the extent excavated after the repair of the tank?

శ్రీ తోట రామస్వామి :—ఇది రిపెయిర్స్ టు ది ట్యాంక్. 699 రూపాయలు మాత్రము ఖర్చుపెట్టినారండి. మిగతాది, టైములేని కారణంగా, మనీ లాప్సు అవుతుందని ఇంకొక పనికి డైవర్ట్ చేసినారండి.

ROAD FROM BALACHERVU TO SIDDESWARAM

485—

* 124 (2400) Q.—Sri P. Sanyasi Rao :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether the road from Balachervu to Siddeswaram in Pendurthi Panchayat Samithi, Visakhapatnam taluk is under the control of the Zilla Parishad ;

(b) when the said road from Balachervu to Siddeswaram was repaired ;

(c) the estimated amount of expenditure to be incurred for its repair ; and

(d) whether the Government will take steps immediately to repair the said road ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) No Sir. It is under the control of the Panchayat Samithi, Pendurthi.

(b) No repairs were done due to paucity of funds.

(c) Rs. 15,000.

(d) An estimate for Rs. 15,000 has been prepared for repairs to the road, and it has been proposed for sanction under Cyclone Relief grant.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు:—సమితి తరఫున ఈరోడ్డు వేస్తున్నారని మంత్రి గారు చెప్పినారు. 20, 25 సంవత్సరాలు బట్టి ఆ రోడ్డుకు రిపేరు లేదు. సమితిని అడిగితే మాది కాదు అంటారు. జిల్లా పరిషత్తును అడిగితే మాది కాదంటారు. ఇది ఎక్కడి సమితులు, ఎక్కడిజిల్లా పరిషత్తులు, మాకు ఈ పరిస్థితి తెలియటంలేదు.

శ్రీ టి. రామస్వామి:—ఇది పంచాయతి సమితి క్రిందనే ఉన్నది. ఈ రోడ్డు మూడు బిట్స్ క్రింద ఉన్నదండి. ఒకటేమో మెటల్ రోడ్డు, మిగతా అంతా మట్టి రోడ్డు. అదంతా కూడా పంచాయతీ సమితి క్రిందనేవున్నది.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు:—ఎస్టిమేట్ 15 వేలు శాంక్షన్ అయిందన్నారు. అది ప్రారంభించే పరిస్థితులు ఇప్పటికైనా ఉన్నాయా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—అదే నేను మనవిచేశాను. ఇప్పుడు సైక్లోన్ రిలీఫ్ క్రింద అది చేస్తామని అనుకొంటున్నాము.

శ్రీ ఎం. సుబ్బరామ రెడ్డి (కాళహస్తి):—ఇప్పుడు మనము రివిన్యూలో రూపాయిలో మూడవ భాగము, 6 అణాలని, 7 అణాలని రోడ్ సెస్ అని వసూలు చేస్తున్నారు. కాని మన రాష్ట్రంలో ఎక్కడ కూడా గ్రామాలలో ఒక మైలు కూడా రోడ్ సరిగాలేదు. ఈ విధంగా రోడ్డు అని తీసుకొని కూడా రోడ్ ఎక్కడకూడా సక్రమంగా లేదంటే, ఇది అన్యాయముకాదా ? ఇంత అన్యాయము జరుగుతున్నదికాబట్టి, వాటిని సక్రమంగా చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—రోడ్ సెస్ అనేదిఏమి వసూలు చేయడంలేదండి, లోకల్ సెస్ వసూలు చేస్తున్నాము. అది జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయతీ సమితులకు, పంచాయతీలకు పంచిపెడుతున్నాము. కొన్ని రోడ్లు బాగు చేస్తున్నారు. కొన్ని బాగుచేయకపోతే అట్లే ఉండవచ్చు.

LAND EXCLUDED FOR PANCHAYATS

486—

* 110 (2205) Q.—Sri S. Vemayya (Sarvepalli) :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) the extent of land excluded from the Control of difference Panchayats in Guntur, Nellore and West Godavari districts in pursuance of G. O. Ms. No. 63 (P. R.) Department, dated 30-1-1964 and G. O. Ms. No. 250 P. R. (Sam III) Department, dated 30-5-1968 ;

(b) whether the purpose for which the above lands were withdrawn has been fulfilled ; and

(c) if not, the reasons for the delay ?

The Minister for Revenue deputise the Minister for Panchayat Raj and answered the question (Sri P. Thimma Reddy) :—(a) The extent of land excluded from the control of the Panchayats of Guntur Nellore and West Godavari districts in pursuance of G.O.Ms. No. 63 (P. R.) Department, dated 30-1-64 and G.O.Ms. No. 250 Panchayat

Raj Department (Sam. III) dated 30-5-1958 is Acres 527.30, 4983.42 and 102.20 respectively.

(b) Yes, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ పంచాయితీ కంట్రోలులో ఉన్నటు వంటిది తొలగించి, అక్కడ వాళ్లకు అసైన్‌మెంటు చేయడం గాని, ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వడంగాని డీసెంట్రలైజేషన్ అనే పాలసీకి విరుద్ధంగా గవర్నమెంటుకు పవర్సు లేకుండా నేరుగా గవర్నమెంటు నుంచి జి.ఓ. ఇష్యూ చేస్తే గాని అక్కడ ప్రొసీడ్ కావడానికి వీలులేదు. మరి దానిని డీసెంట్రలైజేషన్ అని భావిస్తున్నారా? ఆ విధంగా కాకుండా అది గవర్నమెంటుకు కాకుండా అక్కడ స్థానికంగానే చేసుకొనేటట్లు త్వరగా ఆ విధంగా చేయడానికి ఏమైనా ఏర్పాట్లు ఉన్నాయా. ఏ ఉద్దేశంతో అయితే విత్‌డ్రా చేశారో అవన్నీ వాళ్లకు ఇవ్వబడినాయా? ఎంత మందికి ఇచ్చారు, ఇంకా ఎంత బ్యాలెన్సు ఉన్నది.

Sri P. Thimma Reddy :—Sir, there are huge number of cases, ఎకరా, 2 ఎకరాలు, 3 ఎకరాలు ఇట్లా ఉంటే, ప్రతి గ్రామానికి ప్రొసీడింగ్స్ పెట్టి చేస్తే ఆలస్యం అవుతుందని ఒకసారి ఈ విధంగా చేయడం జరుగుతుంది. It is 4,000 acres spread over large number of blocks. ప్రతిదానికి ప్రొసీడింగ్స్ పెట్టడం అంటె ఆలస్యం అవుతుందని ఆ విధంగా చేశాము.

Registration of the Vice-Chancellor of Andhra University

487—

* 493 (1367)Q.—Sarvasri C. V. K. Rao (Kakinada), V. Palavelli (Chodavaram), K. Krishnamurthi (Harichandrapuram), G. Sivaiah (Puttur) and Smt. J Eswari Bai (Yellareddy) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Vice-Chancellor of Andhra University Sri K. R. Sreenivasa Iyangar has tendered his registration to the Vice-Chancellor's post of October 1968 and if so, for what reasons ;

(b) whether Government had made any investigation into the complaints of the resigning Vice-Chancellor regarding financial crisis in the University, lack of internal discipline, non-co-operation of Syndicate Members and groupism and factionalism in University administration and if so, what are the findings of the Government; and

(c) if no investigation has been made into the complaints, the reasons therefor ?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao) :—(a) Yes, Sir. The formar Vice-Chancellor of Andhra University expressed that the administrative, financial and Law and order problems of University were becoming too much of a strain on him and hence he tendered his resignation.

(b) No, Sir.

(c) As no specific complaints were made it was not considered necessary to undertake any investigation.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఇప్పుడు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ గ్రౌండ్సు లా అండ్ ఆర్డర్ సరిగాలేదు కాబట్టి వైస్-ఛాన్సలర్ శ్రీనివాస అయ్యంగార్ తాను రాజీనామా చేశాడు అని మంత్రిగారు చెప్పుతున్నారు. అసలు పత్రికలలో మంత్రిగారు చదివారో లేదో గాని అక్కడ ఇంటర్నల్ డిసిప్లిన్ సరిగాలేదని, సిండికేట్ కో-ఆపరేట్ చేయడంలేదని, ఫ్యాక్షన్స్ ఉన్నాయని, ఆర్థికంగా అరాజకంగా ఉన్నదని, పెద్ద ఘర్షణ ఉన్నదని పత్రికలలో వచ్చింది. మరి ఇది నిజమా, అబద్ధమా అనేది గవర్నమెంటు విచారణచేయాలికదా ? యూనివర్శిటీ పరిపాలన సక్రమంగా ఉండకపోయినట్లయితే విద్యావిధానము ఎట్లా సక్రమంగా ఉంటుంది ?

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు :—అసలు ఆయన చెప్పింది ఏమిటంటే, అక్కడ కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి అన్నారు. ఇబ్బందులు ఉన్నమాట వాస్తవమే. ఆయన ఎందుకు రాజీనామా చేశారంటే, ఈ ఇబ్బందులవలన నా పైన స్ట్రయిన్ ఎక్కువ పడుతుంది గనుక నేను ఈ రథాన్ని లాగలేను అని ఆయన వెళ్ళిపోయారు. ఇప్పుడు ఉన్నవాళ్లు బాగానే లాగుతున్నారు, ఇబ్బంది ఏమీ లేదు. **Whatever problems are coming day by day they are being looked into.**

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఆ ఇబ్బందులు ఏమిటి ? ఎందువల్ల అధిమించలేకపోయారు ? ఇప్పుడు ఎలా సర్దుబాటు కాగలుగుతున్నారు ?

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు :—నేను ఇక్కడ వున్న కాలంలో మూడు సమ్మెలు అయ్యాయన్నారు. ఒక సమ్మె సందర్భంలో రాత్రి వైస్ ఛాన్సలర్ గారు లాడ్జికి వెళ్ళి గోల చేశారని, ఇంకో సమ్మెలో ఆఫీసుకు వెళ్ళి అగ్నికాండ చేశారని, ఇవన్నీ వారికాలంలో జరిగినందువల్ల వాటి స్ట్రయిన్ భరించలేక వారు రాజీనామా ఇవ్వడం జరిగింది. ఇదంతా గత జల సేతు బంధనం. వారు చెప్పిన పరిస్థితులు ఇవి. వారి కాలంలో జరిగిందని వారు వెళ్ళిపోయారు. కనుక మనం చేసేది ఏమీ లేదు. కనుక ఇన్వెస్టిగేషన్ అనవసరం అనుకున్నాము. గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు; విశ్వవిద్యాలయ విషయాల్లో ఇన్వెస్టిగేషన్ అనేది చాలా స్పేరింగ్‌గా చేయవలసి వుంటుంది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం గురించి ఒకసారి మాత్రమే జరిగింది ఇదంత తొందర పడి, లేకపోతే తరచుగా చేసే విషయం కాదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—మాల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ వుంది. ప్రమోషన్, ఎప్పాయింట్‌మెంట్స్ విషయంలో ఇరెగ్యులర్‌గా చేశారని, వైస్ ఛాన్సలర్ అలా చేశారని కంప్లయింట్స్ వున్నాయి, అదర్ కంప్లయింట్స్‌కూడా వున్నాయి. దానిపై నాయర్ కమిటి వేశారు. రిపోర్టు ఏమి చెప్పారు ? ఆ కథ ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అది వేరే అడిగితే చెబుతాను. వారి రాజీనామాకు సంబంధించినంతవరకు ఇది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మంత్రిగారు చెప్పిన దానిని బట్టివారు వచ్చిన తరువాత స్ట్రయిక్స్ ఎక్కువ అయ్యాయనా లేక కోపరేషన్ లేకపోవడమా ? స్ట్రయిక్స్ వచ్చినంతమాత్రాన రాజీనామా చేస్తే ఎలా ?

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు :—ఒక మనిషి రాజీనామా ఎందుకు పెట్టారు అంటే—**it is largely subjective where one person may be able to stand**

the strain and another may not be able to stand the strain and he may want to go. ఆయన కాలంలో బ్రహ్మాండమైన స్ట్రయిక్స్ జరిగాయని కాని, ఎక్కువ ఇబ్బందులు కాని వచ్చాయనడంకన్న ఆయన వచ్చిన ఇబ్బందులను తట్టుకో లేక వెళ్ళిపోయారు అనుకోవడం మంచిది. వారు చెప్పిందికూడా అదేనని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకట్రావ్ :—మంత్రిగారు బి. కి నో అని సమాధానం చెప్పారు. శాంతి భద్రతలు తక్కువై అరాచక పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు ఉత్తరోత్తా ఇటువంటి ఇబ్బంది రాకుండా ఎందుకు చర్య తీసుకోకూడదు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇప్పుడు ఫైనాన్షియల్ ఇబ్బందులు ఏవి వున్నాయో అందరకూ తెలుసు. దానికి ఇన్వెస్టిగేషన్ అనవసరం. వారి ఖర్చులు కొన్ని ఎక్కువ వున్నాయి, ఎక్కువ కమిట్‌మెంట్స్ పెట్టుకొన్నారు. పి.జి. సెంటర్ మొదలైనవాటివల్ల కొన్ని కమిట్‌మెంట్స్ వచ్చాయి. అవి మాకు తెలిసిన విషయమే. వాటిని ఎట్లా పరిష్కరించాలని ఆలోచిస్తున్నాము. కొంతవరకు పరిష్కరిస్తున్నాము.

EXISTANCE OF ASHOKA'S INSCRIPTIONS IN PATTIKONDA TALUK

488—

* 10:0 Q.—Sri K. Eswara Reddy :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that Ashoka's inscription exists near Jonnagiri in Pathikonda taluk ;

(b) whether the Government also are aware that the said inscription was one of the famouse inscriptions of Historical importance in India ;

(c) the steps taken to preserve the same ;

(d) whether the contents of the inscription were translated into Telugu ; and

(e) if so, whether the Telugu version of the inscription will be get printed and displayed at the site ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) & (b) Yes, Sir.

(c) They are declared as protected monuments by the Government of India. A caretaker has been appointed to look after them.

(d) Action is being taken to get them translated.

(e) This will be examined in consultation with the Government of India after the translation work is completed.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—హిస్టారికల్‌గా చాలా ముఖ్యమైనది, గవర్నమెంటు మ్యూజియంలో వుంది. దీనిని యెందుకు పుస్తకంగా వేయకూడదు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అది బ్రాహ్మి లిపిలో వుంది. దానిని డిసైఫర్ చేశారు. చాలా ముఖ్యమైనదని తెలుగులో తర్జుమా చేయటానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. అది ప్రొటెక్టెడ్ మాన్యుమెంట్, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా క్రింద వుంది. వారిని అడగాలి. We will do it.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :—ఇది చాలా ముఖ్యమైనదని, తెలుగులో తర్జుమా అవుతున్నదని చెప్పారు. అందులో వున్న విషయాలు ఏవో చెప్పగలరా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఆ కంటెంట్స్ నా దగ్గర లేవు. It is one of the edicts. As you know, Ashoka issued so many edicts. We have got pillars and inscripticns all over the country and this is one of them.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మన గవర్నమెంటు దగ్గర కంటెంట్స్ లేవా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—బ్రహ్మి లిపిలో చదివిన వారు చెబుతారు. నా వద్ద లేవు. ట్రాన్స్‌లేట్ అయిన తరువాత కావాలంటే టేబుల్ మీద పెట్టిస్తాను.

U. G. C. SCALES FOR TEACHERS WORKING IN TRAINING COLLEGES

489—

* 702 (2277) Q.—Sri R. Mahananda:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the Government recommended to the U. G. C. for higher scale of pay to the Drawing Teachers working in Training Colleges; and

(b) if so, at what stage the matter stands ?

Sri P. V. Narasimha Rao:—(a) Yes, Sir.

(b) The U. G. C. regretted its inability to consider the proposal of the State Government.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—యు జి. సి. స్కేల్సు అందరకూ వర్తింపచేసి వీరి ఒక్కరికి వర్తింపచేయకపోవడం ఏమిటి ? స్టేటు గవర్నమెంటు అయినా ఏదైనా సదుపాయం కలుగచేస్తుందా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇంతవరకు ఆలోచన లేదు. వారికి వ్రాస్తూ వచ్చాము. చాలాసార్లు వ్రాశాము. వారు మాత్రం మేము చేయము అని చెప్పారు. యు. జి. సి. స్కేల్స్ అనే మాట ఉద్భవించదు వారి కేసుల్లో.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అటు యు. జి. సి. స్కేల్స్ కాని, ఇటు కొఠారీ కమిషన్ స్కేల్స్ కాని వర్తించని టీచర్స్ ఫైన్ ఆర్ట్సు కాలేజీలో ఉన్నారు. డ్రాయింగ్, ఫోటోగ్రఫీ విభాగాలకు మాత్రం వర్తింపచేసి మిగిలిన విభాగాలకు వర్తింపచేయడం లేదు. అది పరిశీలించి అమలు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇటువంటి ఎనామలీస్ ఉన్నచోట పరిశీలిస్తున్నాము. We are looking into it.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—వారు ఇవ్వము అంటే మనం ఒప్పుకోవడమేనా లేక ఆ టీచర్స్‌కు ఏదైనా హామీ ఇస్తామా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—వారు నిరాకరించటానికి కారణం ఉంది. Arts and Crafts Instructors of Training Colle es belong to cadres pertaining to Secondary Schools. సెకండరీ స్కూల్ కేడర్‌కు వారు చెందినవారు కాబట్టి మేము ఇవ్వము అని అంటున్నారు. ఏ కేడర్‌కు చెందినా

పని చేస్తున్నది కాలేజీలో కాబట్టి ఇవ్వాలని మేము రిప్రజెంట్ చేశాము. వారు నిరాకరించారు. మేము ఇవ్వడం న్యాయమని ఒప్పుకొంటున్నాము. దానిని సార్టు ఆవుట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—యు. జి. సి. స్కేల్స్ కాకపోయినా, కొఠారి స్కేల్స్ బదులు నిన్న మీరు ఇచ్చిన లెవెల్‌కు అయినా ఈక్వలెంట్ ఆఫ్ యు. జి. సి. స్కేల్స్ ఇవ్వటానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—యూనివర్శిటీకి సంబంధించిన స్కేల్స్ అయినా రావాలి. లేకపోతే మన స్కూల్స్‌కు సంబంధించిన స్కేల్స్ అయినా రావాలి. సహజంగా అది ఇస్తే వారికి లాభిస్తుందని వ్రాస్తూవచ్చాము. ఇప్పుడు దాని గురించి ఆలోచించవలసి ఉంది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—ప్రయివేటు కాలేజీలు, గవర్నమెంటు కాలేజీలుగా అన్నిటిని యూనిఫారమ్‌గా చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అదే ఆలోచన.

B.Ed. Training Colleges

490—

* 1059 Q.—Sri Agarala Easwara Reddy, (put by Sri T. C. Rajan) :—Will the Hon Minister for Education be pleased to State:

(a) whether the Andhra Pradesh Government is contemplating to start a college of Education to train B.Eds. in Tirupathi or in Rayalaseema Region ; and

(b) the present intake of students for the B.Ed. Course in Nellore and Kurnool Colleges this year as compared to the previous year ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) No, Sir.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

With reference to part (b) of L.A.Q. No. 1959 [*490]).

(b) The intake of students for the B.Ed. Course (Regular) in the Government College of Education Nellore and Kurnool during 1969-70 and in the previous year is as follows :—

	During 1968-69	During 1969-70
1. Government College of Education, Nellore.	200	200 Plus 20 *
2. Government College of Education, Kurnool.	200	200 Plus 20 *

* 20 additional seats were sanctioned to each of the two Colleges for the admission of Andhra untrained graduate teachers working in schools in Telangana area.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—నెల్లూరులో బి. ఇ. డి. కోర్సులో 200 మందికి ప్రవేశం ఉంది. కర్నూలులో డే కాలేజ్, నైట్ కాలేజీకి కలిపి 400 మందికి ఉంది. చాలా మంది బి ఇ. డి. లకు ప్రవేశం లేకుండా ఉన్నారు కనుక తిరుపతిలో ఒక కాలేజీ పెట్టాలని నేను విజ్ఞప్తి పంపాను. దాని గురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అదృష్టవశాత్తూ వెంకటేశ్వర విశ్వ విద్యాలయ ప్రాంతంలో మనకు కొరత లేదు. ఉపాధ్యాయుల విషయంలో ఎక్కువ సర్ ప్లస్ ఉండి ఈ పరిస్థితిలో ఉన్నాము. ఇంకో కాలేజీ ప్రారంభించినా, ఇన్ టేక్ పెంచినా మళ్ళీ నిరుద్యోగ సమస్య ప్రత్యక్షం అవుతుంది. కనుక అది అవసరం లేదు. ఆ ఏరియాలో యం. ఇ. డి. కోర్సు లేదనే మాట ఉంది. అది ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :—బి. ఇ డి. కాలేజీ నెల్లూరులో ఉన్న దానిలో ఒక ఇంపార్టెంట్ విషయం ఉన్నది. వాళ్లు ఒక డేట్ నోటిఫై చేస్తారు. ఆ లోపల ఎగ్జామినేషన్స్ రిజల్ట్స్ రావడంలేదు. ఆ ప్రిన్సిపాల్ సుమార్చుమంటే మార్చరు. As a matter of fact, hundreds of persons are suffering. What is that the Government is going to do ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—If there is any difficulty it is common to ail. Naturally, we have to extend .he date.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ముందు పాస్ అయినవారు ముందు అప్లికేషన్ ఇస్తున్నారు. తరువాత వాళ్లు బాధపడుతున్నారు. ఎన్నిమార్లు గవర్నమెంటు దృష్టికి తీసుకువచ్చినా చూడడం లేదు.

Sri P. V. Narasimha Rao :—We will look into it, Sir.

COMPREHENSIVE MILK PROJECT IN SRIKAKULAM DISTRICT

491—

*750 Q.—Sri M. B. Parankusam (Unukuru) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that there is not even a single milk project in Srikakulam district :

(b) whether a comprehensive milk project will be established at least in the Fourth Plan to meet the needs of the district ;

(c) whether in establishing milk projects, in future, the Government will give preference to the districts which have no milk projects at present ; and

(d) whether the Government have realised the fact that Palakonda is very suitable for the establishment of Milk Project ?

The Minister for Agriculture (Sri K. Venkataratnam): —

(a) Yes, Sir.

(b) It is proposed to set up two Cooling Centres, one at Ramabhadrapuram and the other at Kusalepuram near Srikakulam (District) under the ,Small Farmers Scheme' to be sanctioned by Government of India.

(c) & (d) Yes, Sir, But, the Government will have to take into consideration all factors like milk potential, transport facilities and

markets for milk, etc., before selecting a suitable place. The potentialities of Palakonda are not studied specifically.

(ఎ) తెలుసును.

(బి) ఉన్నది.

(సి) తీసుకుంటున్నది.

(డి) లేదు.

శ్రీ ఎమ్. బి. పరాంకుశం :—చేస్తాము అంటున్నారు. 70–71 లో అయినా ఈ స్కీము శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ప్రారంభిస్తారా ?

శ్రీ కె వెంకటరత్నం :— సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో ప్లానింగ్ కమిటీ మెంబరు వెంకట సుబ్బయ్య గారు ఇక్కడికి వచ్చారు. ఇక్కడ ఆఫీసర్స్‌తో, మంత్రులతో చర్చించారు. దీని విషయంలో ఫార్మర్స్ వాళ్లే తీసుకోవడమా, లేక మిల్క్ ప్రొడక్షన్ ప్రత్యేకంగా పెట్టడమా అనేది ఆలోచనలో యున్నది. ఏదైనప్పటికి రెండింటిలో ఎవరో ఒకరు చేస్తారని చెపుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బి. పరాంకుశం :—జిల్లాలో ఏ ప్రాంతంలో ప్రారంభిస్తారు ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—1. రామభద్రాపురం, బొబ్బిలి, సాలూరు ఆ ప్రాంతంలో పార్వతీపురం మధ్యలో ఆ డివిజన్‌లో ఒకటి ప్రారంభిస్తారు. రెండవది, శ్రీకాకుళం దగ్గర ఎక్కడైనా ప్రారంభిస్తారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— వెంకటరత్నం గారు మంత్రి అయినప్పటి నుంచి ప్రజలకు పాలు ఎక్కువ సప్లయి అవుతున్నాయా ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—అది వారికే తెలుసును. తెలుసుకోండి.

NIGHT EXPRESS BUS SERVICE FROM HYDERABAD TO NELLORE

492—

*1068 Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state :

(a) the number of daily Night Express Services from Hyderabad to Nellore ;

(b) what are the starting timings of these services at Nellore and Hyderabad ;

(c) whether these services are remunerative ;

(d) the reasons for changing the departure timings of these buses recently and whether there are any representations from the public now, to change these timings ; and

(e) whether it is a fact that due to pressure of private Bus Operators of Ongole and Nellore, the departure timings were changed ?

The Minister for Transport (Dr. M. N. Lakshminarasiah) :— (a) One DeLuxe and one Express Service, each way daily.

(b) The departure and arrival limings of these services at

Nellore and Hyderabad are as follows :—

	De Luxe service	Express service
Nellore Dep.	1545 Hours.	1645 hrs
Hyderabad Arr.	0415 Hours.	0515 hrs.
Hyderabad Dep.	2030 Hours.	2100 hrs.
Nellore Arr.	0900 Hours.	0930 hrs.

(c) The earnings per kilometre realised is about 103 paise (in January, 1970) and it cannot be said that the services are unremunerative.

(d) The timings were changed mainly on the requests of the residents of Nellore and Guntur and also for improving the earnings of these services. No. representations have been received to restore the timings in force prior to 1-1-1970.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— మొదట వారు చెప్పినటువంటి టైమింగ్స్ పెట్టారు. నెల్లూరునుంచి ఒంగోలుకు కొన్ని బస్సులు ఉన్నాయి. అవి వీటి తరువాత ఉన్నందువల్ల వీటికి నష్టం వస్తాయనే ప్రెజర్‌తో రాత్రి 8 గంటలకు మార్చారు. మళ్ళీ యిప్పుడు యథాప్రకారం రిపోర్టు చేశారు. మొదట అట్లా ఉంచి, మధ్యలో రాత్రి 8 గంటలకు మార్చి యిప్పుడు మళ్ళీ రెస్టోర్ చేయడాని అవసరం ఏమిటి ? దానికి కారణాలు ఏమిటి ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya :—At the request of the residents of Nellore and Guntur. అని చెప్పినాను. అక్కడనుంచి యిక్కడకు ఎర్లి మార్నింగ్ వస్తే యిక్కడ ఆఫీసెస్‌లో, కోర్టులో వ్యవహారం చేసుకోడానికి వ్యవధి ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యం.

Sri A. Madhava Rao :—It is coming to Hyderabad at 4-15. If we change it to 6-00 or 8-00, it would be more remunerative.

డా. ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మినరసయ్య :—ఇప్పుడు ఉన్నటువంటిది మోర్ రెమ్యూనరేటివ్ అని చేశాము. వారు చెప్పిన ప్రకారం యింకా రిమ్యూనరేటివ్ అయితే వీటినికూడ ఎగ్జామిన్ చేయవచ్చు.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి (కనిగిరి) :—నెల్లూరునుంచి రెండు బస్సులు వచ్చేటప్పుడు ఒక గంట యింటర్‌వెల్‌తో వస్తున్నాయి. ఇక్కడనుంచి పోయేటప్పుడు అరగంట యింటర్‌వెల్‌తో పోతున్నాయి. మధ్యలో దాదాపు రెండు కలిసి రావడం జరుగుతుంది. అందుచేత రెమ్యూనరేటివ్‌గాకూడ లేకుండా పోతున్నది. ఒక బస్సును ఒంగోలు మీదుగా మాచెర్లమీదుగా రానిస్తూ, యింకొక బస్సును కందుకూరు, కదిరి, కనిగిరి, మార్కాపురం మీదుగా తరలిస్తే నాలుగు తాలూకాల ప్రజలకు మేలు కలుగుతుంది. పైగా ఎక్కువ రెమ్యూనరేషన్ కూడ వస్తుంది. అది ఆలోచించి అమలు చేసే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Dr. M.N. Lakshminarasayya :—We will examine, Sir.

SUPPLY OF C. L. AND DEMARCATION STONES FOR N. S. PROJECT LEFT CANAL

493—

* 358 (2156) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Executive Engineer, Nagarjuna sagar Project left canal at Nandigama called for tenders for supply of C. L and Demarcation stones in 1969-70;

(b) who are the tenderers;

(c) whether the lowest tender has been accepted;

(d) if so, who is the lowest tenderer and his address; and

(e) what is the procedure adopted in giving publicity for these tenders?

The Minister for Medium Irrigation (Sri R. Narapa Reddy): -
(a) Yes, Sir.

(b) The following are the tenderers.

(i) (a) Sri V. Ch. Krishna Murthy; & (b) Sri P. Pitchaiah Chowdary. For supply of C. L. stones in the jurisdiction of N. S. Canals Division No. II, Nandigama.

(ii) Sri S. V. Sudheer for supply of C. L. stones in the jurisdiction of N. S. Canals Division. III, Nandigamma.

(iii) (a) Sri D. Narasaiah and (b) Sri D. V. Subbaiah for supply of Demarcation stones in the jurisdiction of N. S. Canals Division No. III Nandigama.

(c) Lowest tenders have been accepted for items (i) and (iii) and the single tender has been accepted for item (ii).

(d) The following are the addresses of the lowest tenderers whose tenders were accepted;

(i) Sri V.Ch. Krishna Murthy, Contractor C/o Hotel Ravindra, Main Road, Nandigama, Krishna District.

(ii) Sri S. V. Sudheer, Rythupeta, Nandigama, Krishna District.

(iii) Sri D. Narasaiah, Contractor, Durgapuram, III Cross Road, Near Satyanarayanapuram R. S. Vijayawada-3.

(e) The publicity of the tenders was made by displaying a copy of the tender notice on the Notice Board of the Division Office, communicating copies of tender notices to all the sub-division offices of the division, all the Executive Engineers of the Circle, Circle Office, Block Development Officer, Nandigama and other local officers, for displaying in their Notice Boards, as per usual practice.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఈ టెండర్ నోటీసులను, ఆఫీసులోను, నందిగామ ఏరియాకు సంబంధించినంతవరకు పెట్టినారు. అన్నారు. కాని టెండరర్స్‌లో నెల్లూరు జిల్లావారుకూడ పెట్టి ఉన్నారు. మంత్రిగారికి యిన్‌ఫర్మేషన్ యిచ్చారో లేదో, ఈ యింజనీరుగారు కురిచేడునుంచి వచ్చిన తరువాత అక్కడనుంచి వాళ్ళను పిలిపించుకొని ఏదో ఒక నాటకంగా చేసి కొన్ని వేల రూపాయలు కాజేశారు. ఈ నోటీసులు యితర జిల్లాలకు పంపినప్పుడు యితర జిల్లాల వారు అప్లయి చేయడానికి ఎలా అవకాశం కలిగింది ?

శ్రీ ఆర్. నారపరెడ్డి :—మూడు టెండర్స్. ఒక టెండరు కిమ్మత్తు : రూ. 2,679., యింకొక టెండరు కిమ్మత్తు : రూ. 3,290.. యింకొక టెండర్ కిమ్మత్తు : 8,448. దానిలో యాక్సెప్టు చేసిన వాటికి—లెస్ 24 పర్సెంట్, లెస్

4 పర్సెంట్. ఒక టోకెన్ మాత్రం యిచ్చారు. నలుగురికి యిచ్చిన టోటల్ అమౌంట్—18 వేల రూపాయల టెండర్. సహజంగా 4 వేలు, 2 వేలు టెండర్స్‌కు అన్ని జిల్లాలకి పబ్లిసిటి యివ్వడం అనేది ఆచారం కాదు, సంప్రదాయము కాదు.

IMPROVEMENTS TO THE DAWLESWARAM YANAM BANK CANAL

494—

*472 Q.—Sri E. Vadapali (Tallarevu) :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that Dowlaiswaram Yanam Bank Canal, which was dug 100 years back and which was sufficient to the needs of then ayacut, is unable to supply sufficient water to the extent of 14,000 acres of additional land now brought under cultivation in Korangi, Thallarevu, Mallavaram, Georgepet and Nillapalli villages on account of the formation of sea-deposits, thereby causing inconvenience to the ryots ;

(b) whether there is any proposal with the Government to dig an additional canal for these 14,000 acres of land or to widen the present canal ; and

(c) if so, when will it be taken up and completed ?

Sri R. Narapa Reddy :—(a) An estimate for Rs. 12.96 lakhs was sanctioned in 1951 for carrying out improvements to the then existing irrigation facilities to the coringa Island Project to irrigate an ultimate ayacut of 11,650 acres.

(b) There is no proposal to excavate an additional canal, but there is a proposal to widen the existing canal system.

(c) The question whether it should be taken up at present or after the completion of the Godavari Barrage is under consideration.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:-వైడెనింగ్ చేయడం అనేది టేకప్ చేస్తారా? వైడెన్ చేస్తే దానికి అదనంగా ఎంత విస్తీర్ణం వస్తుంది? అడిషనల్ కాలవ లేకపోయినా వైడెన్ చేయడం ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? దానికి ప్రత్యేకంగా ఎస్టిమేట్ యున్నదా ?

శ్రీ ఆర్. నారపరెడ్డి :—వైడెన్ చేయాలనే ఆలోచన యున్నది. వైడెన్ చేసినందువల్ల అదనంగా షుమారు 6 వేల ఎకరములు సాగుకు రావడానికి అవకాశం యున్నది. అయితే సెలైన్ లాండ్స్ అవడంవల్ల నీరు రెండుపంటలకు యిచ్చినందువల్ల ఉపయోగం గాని అట్లా కాకుండా ఉండడం ఉపయోగం లేదని, గోదావరి బారేజి అయినప్పుడే ఆ విధంగా నీరు సప్లయి చేసే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి అప్పుడే యింప్లిమెంట్ చేస్తే బాగా ఉంటుందనేది ఒక ఆలోచన.

RURAL ELECTRIFICATION SCHEMES UNDER AMERICAN AID OF P.L 480

495—

* 331 (1940) Q.—Sri D. Venkatesam :—Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there are proposals to take up the extension of Electricity Schemes of rural Electrification under the American aid of P. L. 480 ; and

(b) if so, what are the schemes taken up or proposed to be taken up under that scheme ?

The Minister for Power (Sri V. Krishna Murthy Naidu):— The answer to the question is placed on the table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

ANSWER TO L. A. Q. (STARRED) No. 1940 [* 495]

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) Whether it is a fact that there are proposals to take up the extension of electricity schemes of rural electrification under the American aid of P. L. 480 ; and

A company called by the Name "The Rural Electrification Corporation Private Ltd.," has been established by the Government of India at Delhi. It is understood that the Corporation will be provided with resources to the extent of Rs. 105 crores from P.L. 480 funds and Rs. 45 crores from Government of India funds for financing rural electrification programmes in the country.

(b) if so, what are the schemes taken up or proposed to be taken up under that scheme.

The Corporation is yet to decide the criteria for sanctioning loans. However, the Andhra Pradesh State Electricity Board has formulated 20 schemes so far and forwarded them to the Corporation for obtaining loan assistance.

If the loan assistance sought for is sanctioned by the Rural Electrification Corporation Private Limited, the following schemes are proposed to be taken up under that Scheme :

Sl. No.	Name of the Scheme
1.	Extension of supply to 76 villages in Bhongir taluk, Nalgonda District.
2.	Extension of supply to 21 villages in Putur taluk, Chittoor District.
3.	Extensien of supply to 68 villages in Jangaon taluk, Warangal District.
4.	Extension of Supply to 70 villages in Markapur taulk, Karnool Distrct.
5.	Extension of supply to 64 villages in Nandigama, Vijayawada, Tiruvur and Nuzvid taluks, Krishna District.
6.	Extension of supply to 28 villages in Tadpatri taluk, Anantapur District.
7.	Extension of supply to 35 villages in Kadiri taluk, Anantapur District.
8.	Extension of supply to 28 villages in Palamaner and Kuppam taluks, Chittoor District.
9.	Extension of supply to 50 villages in Karimnagar taluk, Karimnagar District.
10.	Extension of supply to 50 villages in Venkatagiri taluk, Nellore District.

11. Extension of supply to 64 villages in Kamareddy taluk, Nizamabad District.

12. Extension of supply to 42 villages in Bandar taluk, Krishna District.

13. Extension of supply to 40 villages in Madhira taluk, Khammam District.

14. Extension of supply to 39 villages in Peddapalli taluk, Karimnagar District.

15. Extension of supply to 75 villages in Pulivendla and Kamalapuram taluks, Cuddapah District.

16. Extension of supply to 43 villages in Pathikonda taluk, Kurnool District.

17. Extension of supply to 63 villages in Ongole taluk, Guntur District.

18. Extension of supply to 37 villages in Palnad and Vinukonda taluks, Guntur District.

19. Extension of supply to 39 villages in Hindupur taluk, Anantapur District.

20. Extension of supply to 32 villages in Ibrahimpatnam taluk, Hyderabad District.

Sri D. Venkatesam :—The Corporation was established by the Government of India. Answering to part (b) of the question, it was stated that the Corporation is yet to decide the criteria for sanctioning loans'. What is that criteria that has been suggested by the Corporation to the State of Andhra Pradesh ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఈ కార్పొరేషన్ 25 జూలై 69 లో ఫార్మ్ అయింది. దీని క్రైటీరియా యింకా, బోర్డు కొన్ని రికమెండేషన్స చేసినప్పటికి, కార్పొరేషన్ యింకా డిసైడ్ చేయలేదు. ఆ క్రైటీరియా విషయం మాత్రం కన్సిడర్ చేయబడుతుంది.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు (నర్సపూర్) :—మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు ఇరవై స్కీమ్సు ప్రెపేర్ చేసి పంపించారు అన్నారు. ఈ ఇరవై స్కీమ్సు పదమూడు పధ్నాలుగు జిల్లాలకు సంబంధించి వున్నాయి; అందులో వెస్ట్ గోదావరి నుంచి ఒక్క స్కీము కూడా లేదు, దానికి కారణ మేమిటి ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :— ఫోర్తు ప్లాన్‌లో కొన్ని స్కీమ్సు తీసుకున్నారు: ఫిఫ్త్ ప్లాన్‌లో కొన్ని స్కీమ్సు తీసుకుంటారు. అన్నీ ఒకసారి తీసుకోవడం సాధ్యం కాదు కాబట్టి, ఒక ఫేజ్డ్ ప్రోగ్రాంగా తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ మాతె వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :—కృష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి చుట్టుముట్ల కొల్లేరు ఏరియాలో యీ స్కీము అమలుజరుపుతారని తెలిసింది, అది నిజమేనా; అయితే ఎప్పటి నుంచి అమలు జరుపుతారు ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఇప్పుడు యీ ఇరవైలో అది వుంటే యిప్పుడే అమలు జరుపుతారు; లేకపోతే వచ్చే దానిలో దానిని కన్సిడర్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—వీటికి క్రైటీరియా ఏమిటి ? అంటే స్పష్టంగా చెప్పడం లేదు. హౌసింగ్ బోర్డు ఎలాట్‌మెంట్స్‌లాగా అక్కడక్కడ యిచ్చేయడమేనా, లేక ఒక పద్ధతి వున్నదా ?

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి) :- మొన్న ఇక్కడికి వెంకటప్పయ్య గారు వచ్చినప్పుడు యీ విషయమై నేను మాట్లాడాను. ఎలక్ట్రిసిటీ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారి ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ 150 కోట్లు వుంటుంది, దేశం మొత్తం మీద. అందులో, వారు చెప్పిన ప్రకారం, మినిమమ్ రిటర్న్ అనేది రియలిస్టిక్‌గా ఎస్టిమేట్ వేసి వుండాలి—అది ఒకటి; వయొబిలిటీ ఫ్రంది పాయింట్ ఆఫ్ ఫార్మర్—వుండాలి. అది మరొకటి. Cluster of wells or villages. అది ఒకటి. So far as the return is concerned, it must be 2 1/2 to 3 1/2 per cent return. రెండున్నరనుంచి మూడున్నర వరకు రిటర్న్ వుండాలి. ఈ యిచ్చే డబ్బు 20—25 ఏళ్ళలో రిపేమెంటు వుంటుంది. ఇప్పుడు బాంక్స్ నుంచి అప్పు తీసుకుంటున్నారు—బోర్డు వారు, అయిదేళ్ళలోనే తిరిగి యివ్వవలసిందంటున్నారు. అదిగాక, యిందులో 20—25 ఏళ్ళలో రిపేమెంటు వుంటుంది. తరువాత, 5 to 6 per cent interest to be paid by the Electricity Board to the Corporation. డిటెయిల్స్ యింకా వర్క్ వుట్ చేస్తున్నారు. కొన్ని స్కీమ్స్ మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు పంపించడం కూడా జరిగింది. మొత్తంపైన యిప్పుడు పూర్ణ డిస్ట్రిక్టు ఒక్కదానిలోనే తీసుకున్నారు. For the rest of the schemes in some of the States, they are likely to take up in the next few weeks.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—What will be the relationship of this Corporation with our State Electricity Board ? ఈ స్కీమ్స్‌కు కావలసిన డబ్బు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు కార్పొరేషన్‌వారు యిచ్చి—యిందాక వారు చెప్పినట్లుగా, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డునుంచి కలెక్ట్ చేసుకుంటారా ? లేక వారు ఏ విలేజెస్‌నయితే ఎలక్ట్రిఫై చేస్తారో వాటిపై వచ్చే ఇన్‌కం యీ కార్పొరేషన్‌వారు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుతో సంప్రదించి తీసుకుంటారు.

శ్రీ జి. శివయ్య :—రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్‌కొరకు 150 కోట్ల ఎయిడ్ అంటున్నారు. ఇందులో, మన రాష్ట్రంలోని బాక్‌వర్డు రీజియన్స్—ముఖ్యంగా లిఫ్ట్ ఇర్రిగేషన్‌పై ఆధారపడే ప్రాంతాలకు ప్రాధాన్యత యిస్తారా ? ఇప్పుడు, రాయలసీమకు డబ్బు లేదు అంటున్నారు; ఇటువంటి వాటిలోనైనా లిఫ్ట్ ఇర్రిగేషన్‌పై ఆధారపడే ప్రాంతాలకు ప్రాధ్యాన్యత యిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను చెప్పాను. ఇప్పుడు ఏ కన్సిడరేషన్స్ అయితే ఎలక్ట్రిసిటీ కార్పొరేషన్ వారి ఫోర్‌ఫ్రంట్‌లో వున్నాయో, వాటినిబట్టి, వారు ప్రాధాన్యత చూసి, ప్రయత్నం చేస్తారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారు కో-ఆపరేటివ్ సెక్టర్‌లో అయినట్లయితే ఎక్కువ ప్రోత్సాహం యిచ్చేట్లుగా కనబడుతున్నది. దాని నిదృష్టిలో పెట్టుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు వేరే, ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయి కో-ఆపరేటివ్స్‌ను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చూస్తాం, ఇప్పుడు సిరిసిల్లలో ఒకటి వున్నది. అది తేరుగావున్నది. There is a possibility of the amount being enlarged in the course of a few years.

Sri V. B. Raju:—As the Chief Minister has put it, it is the loan at 5 to 6 per cent interest. It is not a grant. When it is so, it is a liability over the State. The determination of the village must actually relate to some sort of the basic principles. When it is taking up it as a loan, the policy laid down in selecting the villages must be made known to the Assembly. There are backward districts like Vizag, Srikakulam and some at Rayalaseema. Therefore the backwardness should be taken into consideration

Sri K. Brahmananda Reddy:—The Electricity Board has already prepared some schemes and submitted to the Corporation. But all such things will be taken into consideration by the Electricity Board. The money is not being given to the State Government. But in any case, though it is by the Electricity Board, naturally the House can discuss whenever it pleases. But before submission of the schemes, etc., If we are going on discussing and if we do not send it in time, perhaps, we may miss the buss.

Sri V. B. Raju:—Atleast one scheme will be taken in one district and backwardness will be taken into consideration.

Sri K. Brahmananda Reddy:—I cannot assure that. But, I will try to the best of the judgement that as many schemes as possible in Andhra Pradesh will be taken up.

Mr. Speaker —All the answers to the remaining questions will be placed on the Table except question No. 498 and 499.

GANDIPALEM PROJECT

498—

* 879 (1728) Q.—Sri Dharenkula Narasimham (Udayagiri):—Will the hon. Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether the Government proposed to construct Gandipalem Project across the Pilleperu River in Udayagiri taluk, Nellore district;

(b) the allotment made for the year 1969-70;

(c) if no amount is allotted the reasons therefor;

(d) whether the investigation of the said scheme has been completed; and

(e) if so, the estimated amount of expenditure for the said scheme?

The Minister for Medium Irrigation (Sri R. Narapa Reddy:—(a) Yes, Sir.

(b) Rs. 5,35,700 - including provision for establishment.

(c) Does not arise.

(d) Yes, Sir.

(e) It is likely to be about Rs. 150 lakhs. The estimated amount will be known after the estimate for the scheme is finalised.

శ్రీ డి. నరసింహం :— ఈ స్కీము ఎన్నాళ్ళనుంచి ప్రభుత్వం ఆలోచనలో వున్నది? పైగా, కేటాయించిన సొమ్ములోనుంచి ఎంత తిరిగి ప్రభుత్వ బొక్కసంలోకి వచ్చినది? ప్రభుత్వం యీ స్కీము గూర్చి ప్రత్యేక

శ్రద్ధ తీసుకుని చేసే ఆలోచన అసలు వున్నదా; లేక రాజకీయ దృష్టితోనే దీనిని గూర్చి ఆలోచిస్తున్నామని తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. నారపరెడ్డి:— ఇందులో రాజకీయాలు లేవు. వెనుకబడిన ప్రాంతం కాబట్టి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతో రెమ్యూనరేటివు అయినా కాకపోయినా చేయాలనేతలంపుతో ప్రభుత్వం ఆ స్కీము తలపెట్టింది. అయితే మనకున్న అర్థిక వనరులదృష్ట్యా ఇప్పుడున్న మీడియం యిరిగేషను ప్రాజక్టులకు,వున్న డబ్బు కేటాయించడము జరుగుతున్నది. కాని యీ ప్రాజెక్టులను ప్రత్యేకంగా సవతి తల్లి ప్రేమతోచూడడం జరగడం లేదు.

PUMPING SCHEME TO SUVARNAMUKHI RIVER

499—

* 435 Q.—Sri M. B. Parankusam :—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that two years have lapsed since the completion of the investigation for the pumping scheme to Suvarnamukhi river, near Padamayavalasa in Srikakulam district;

(b) the reasons for not taking up the scheme so far;

(c) whether the work will be taken up and completed at least in 1969-70;

(d) the number of lift irrigation schemes newly started in Srikakulam district during 1968 69; and

(e) whether there are any lift irrigation schemes proposed to be taken up in the said District during 1969-70; if so, the amount of expenditure therefor and the percentage of return expected therefrom?

The Minister for Minor Irrigation (Sri V. Purushothama Reddy) :—(a) Yes, Sir.

(b) Due to paucity of funds.

(c) There is no possibility of taking up the scheme during 1969-70.

(d) Only on lift irrigation scheme was taken up during 1968-69.

(e) No, Sir.

శ్రీ ఎం. బి. పరాంకుశం:— మూడేండ్ల క్రిందట యీ స్కీము యిన్వెస్టిగేషను పూర్తయి, అప్పుడు డబ్బు కొరత వల్ల పని ప్రారంభించలేదన్నారు. ఈ సభలోనే చిన్నతరహా నీటి వనరుల మంత్రిగారు— గౌరవనీయులైన సిద్దారెడ్డిగారు యిది యీ సంవత్సరమే ప్రారంభించబోతున్నామని యీ సభలో చెప్పారు. మూడేండ్లయినా డబ్బు లేదంటున్నారు. కొన్నివేల రూపాయలతో పూర్తయే చిన్న స్కీము యిది. కొత్త జిల్లాల కోసం, కొత్త తాలూకాల కోసం కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం, ఇతర జిల్లాలతో యీలాంటి చిన్న స్కీముల మీద లక్షల కొలది రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నప్పుడు వెనుకబడిన జిల్లాలో యీలాంటి స్కీము ఒక్కటైనా చేపట్టడానికి — 70-71 లో అయినా ప్రభుత్వం దీనిని తీసుకోడానికి పూనుకొంటుందా?

శ్రీ వి. పురుషోత్తమరెడ్డి:— లాండు మార్టుగేజి బాంకు ద్వారా చేపట్టాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఇప్పటివరకూవుండేది. కాని అక్కడి రైతులు సంసిద్ధంగా

తేరని కలెక్టరు వ్రాశారు. డిపార్టుమెంటు ద్వారా తీసుకోవాలంటే డబ్బు కొరత వున్న సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిన విషయమే. మంచిరోజులు వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా తీసుకుంటాము.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Co-operative Society for Engineers and Diploma Holders

500—A

S.N.Q.No. 1115-D—Sarvasri Pragada Kotaiah, V. C. Kesava Rao and K. Prabhakara Rao :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleasedto state :

(a) whether there is a proposal with the Government to form a Co-operative Society of Engineers and Diploma Holders in Engineering for the purpose of entrusting to it the construction of buildings, irrigation works and laying of roads etc., if not, why, and

(b) what are the steps proposed to provide self-employment to the Engineers and Diploma holders in Engineering ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—(a) No, Sir. It is for the retrenched and un-employed Engineers themselves to form Societies, if they so wish.

(b) As an incentive to the Engineers and Diploma holders to take up contracting profession as a source of employment, the Government have sanctioned concessions in respect of works costing less than Rs. 1.00 lakh in regard to

(i) Allotment of works on nomination.

(ii) Showing preference over others ; and

(iii) Rates of Earnest Money Deposits and Retention Money.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— కనీసం యీ ఎప్రెంటిస్‌షిప్ యాక్టును ఎన్‌లార్జు చేసి యిప్పుడున్న ఇంజనీరింగు గ్రాడ్యుయేట్సునూ, డిప్లమా హోల్డర్సునూ పబ్లికు సెక్టారు అండర్ టేకింగ్సులోనూ, ప్రయివేటు సెక్టారు అండర్ టేకింగ్సులోనూ, గవర్నమెంటు సర్వీసెస్‌లోనూ ఎప్రెంటిస్‌గా తీసుకొనే పథకం ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:— ఇదివరకు ఆలోచించారు, అమలులో కూడా పెట్టారు. ఎప్రెంటిస్ ట్రెయినింగు స్కీము క్రింద స్టయిఫండ్ ఇస్తారు. A stipend of Rs. 250 per mensem to Graduates and Rs. 150 to diploma holders was paid. మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 840 మంది డిప్లమా హోల్డర్సుకూ 240 మంది గ్రాడ్యుయేట్సుకూ కూడా ఉద్యోగం దొరికింది. వారు ఎప్రెంటిస్‌షిప్ కోర్సులో చేర్చబడ్డారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— ఎప్రెంటిషిప్ కోర్సులోకి 800 మందినీ, 200 మందినీ తీసుకుంటున్నామన్నారు. వీరు వేలసంఖ్యలో వున్నప్పుడు పబ్లికు సెక్టారులో గానీ; ప్రయివేటు సెక్టారులోగాని, గవర్నమెంటు సర్వీసులోగాని ఏ బేసిస్ ప్రకారం ఎప్రెంటిషిప్ యిస్తున్నారు? రోడ్సు అండ్ బిల్డింగ్సులోగాని, పబ్లికు వర్క్సు డిపార్టుమెంటులోగాని, యితరవాటిలోగాని 6:1 అనో, 7:1 అనో ఎప్రెంటీస్‌గా తీసుకొనే పథకం ఉన్నదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:— ప్రపోజలు ఏమీలేదు. ఎప్రెంటిస్‌షిప్ ట్రెయినింగు కోర్సు ఇండియా గవర్నమెంటువారు నాలుగు సదరన్ స్టేట్సు కోసం

ప్రారంభించారు. అందులో స్టయిఫండు యివ్వాలనేది కూడా నిర్ణయించారు. దానిప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ నుంచి 840 డిప్లమా హోల్డర్సు, 240 మంది గ్రాడ్యుయేట్సు చేరారు. ఇది ఒక సంవత్సరం వరకూ. కావాలంటే యింకా పొడిగించే అవకాశము కూడా ఉన్నది ఈ ట్రెయినింగు తరువాత కూడా కావాలంటే అందులోవుండవచ్చు. అదికాక, మన రాష్ట్రంలోనే మనం కాంట్రాక్టులో చేరడానికి ఎన్నో కన్సెషన్సు యిచ్చాము రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్సు శాఖనుంచి కొన్ని వర్క్సు డిపార్టుమెంటల్‌గా తీసుకొని రిట్రెంచి అయి నిరుద్యోగులుగా వున్న ఇంజనీర్సును ఎంప్లాయి చేస్తున్నాము. గత సంవత్సరం 29 అసిస్టెంటు ఇంజనీర్సుకూ 64 జూనియరు ఇంజనీర్సుకూ యీ విధంగా ఉద్యోగము లభించింది. 67 లక్షల పనులు యీ విధంగా జరిగాయి. ఈ సంవత్సరం 154 లక్షల పనులు యీ ప్రకారం చేయించాలని చేసి తీసుకున్నాము.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు:— నిరుద్యోగులుగా వున్న ఇంజనీర్సుకు సెంట్రలు గవర్నమెంటువారు ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషను ద్వారా పెట్రోలు పంప్స యివ్వాలని ఒక ఆర్డరు జారీచేశారు. దానివల్ల మన రాష్ట్రంలో వున్న ఇంజనీర్సుకు లాభం కలిగిందా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలి.

Sri V. B. Raju :—Can the Minister say how many degree holders and diploma holders are on employment list ? Has the Government of India advanced or given us any assistance to employ them ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—The list is not with me. If you put a special question, I will collect the figures. As I stated the paid apprentice scheme is sponsored by the Government of India for all Southern States.

Sri V. B. Raju :—How much is the actual assistance ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—They have provided only Rs. 250/- to Graduates and 240 graduates have taken advantage of it.

Sri V. B. Raju :What is the total quantity ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—They won't give us money. There is a Committee there which administers this training.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు పెట్టిన ఇంజనీర్సుకు అప్రెంటిస్‌షిప్ కోర్సు అనేది మోర్ ఆర్ లెస్ రిఫ్రెషర్ కోర్సు. అదికాక, సరాసరి రోడ్సు అండ్ బిల్డింగ్సులో కాని, యిరిగేషనులో కాని ప్రభుత్వం అప్రెంటీసెస్‌గా తీసుకొనే అవకాశం ఉన్నదా లేదా ? రేషియో బేసిస్ మీద వారికి మనం ఎందుకు ఉద్యోగాలు యివ్వకూడదు ? Why cannot we provide employment to all the unemployed Engineers, Graduates and Diploma holders ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—అదే మనవిచేశాను. నిరుద్యోగులుగా వున్న వారికి ఉద్యోగం కల్పించడానికి డిపార్టుమెంటల్‌గా వర్క్సు తీసుకొని ఉద్యోగాలిచ్చి, యీ కార్యక్రమాలు జరుపుతున్నాము.

Sri V. B. Raju :—What I meant was that the Government of India, as I read in the newspapers, allotted a separate sum for the relief to unemployed Engineers. Is there substantive quantum of assistance flown to the State or not ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—There is no such assistance to this State. For four southern States there is a Southern Regional Officer at Madras and we have taken advantage of that Scheme. 840 Diploma holders and 240 graduates are undergoing this training.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— నిరుద్యోగ సమస్య గురించి ఒక పెద్ద ఫండు యిచ్చి దానితో ఆపుచేస్తారా? ఇది సెంట్రలు గవర్నమెంటు చేస్తున్నది అంటున్నారు. ఏదో తాత్కాలికంగా నాలుగురోజులు పనివచ్చేటట్లు చేస్తున్నారు. గవర్నమెంటే పనులు తీసుకొని వీరిని నిరుద్యోగం నుంచి తప్పించడానికి, వీరిని ఎంప్లాయి చేస్తున్నామన్నారు. ఇది మొదటనే చేయవచ్చుకదా కేవలము నిరుద్యోగాన్ని నివారించడానికే కాకుండా, ముందుగానే గవర్నమెంటు తీసుకొని యీ పనులు చేయిస్తే అందరికి ఎంప్లాయిమెంటు వస్తుందికదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—నిరుద్యోగం లేకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం వారికి రకరకాల ప్రోత్సాహమిస్తున్నది. వారు కాంట్రాక్ట్సు చేసేటందుకు ప్రోత్సాహం యిచ్చేటట్లుగా, నామినేషన్ మీద వర్క్సు యిచ్చేటట్లుగా యిదివరకే ఉత్తరువులు జారీచేయబడినాయి. టెక్నోక్రాట్స్ స్కీము క్రింద సెంట్రలు బాంకు స్టేట్ బాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, యింకా కొన్ని బాంకులు కూడా ఇండస్ట్రీస్ స్థాపించాలంటే రెండు లక్షల నుంచి మూడు లక్షల వరకూ యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. వారికి ప్రోత్సాహం కల్పించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషనువారు ఒక యిండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ స్థాపించాలని అనుకున్నారు. దాదాపు 15 లక్షలతో 25 యూనిట్సు. దానికి 190 దరఖాస్తులు వచ్చాయి. ఈ విషయం కూడా ఆలోచనలో ఉన్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— వీరిని ఎంప్లాయి చేయడానికి గవర్నమెంటువారే వర్క్సు తీసుకుంటున్నామన్నారు. అసలు అన్ని వర్క్సుకూడా డిపార్టుమెంటల్‌గానే తీసుకుంటే కాంట్రాక్టరులను ఎలిమినేట్ చేసి గవర్నమెంటే ఎక్కువమందికి ఉద్యోగాలివ్వవచ్చుకదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:— ఎక్స్‌పెరిమెంటల్‌గా చేస్తున్నాము. జాగ్రత్తగా చూచి అడుగువేయవలసివుంటుంది.

FERRY SERVICE BETWEEN ANAKAPALLI AND VISAKHAPATNAM

500-B—

*1444-C Q.—Sri P. Sanyasi Rao :—Will the hon. Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) when the Visakhapatnam port authorities have discontinued the Ferry Service between Anakapalli and Visakhapatnam ;

(b) whether the Government are aware that this has caused hardship to those who transport on cart and to the Ordinary people ; and

(c) whether the Government do not consider it necessary to run the ferry themselves to put an end to the hardships of the people ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—(a) The ferry service is being continued by the Visakhapatnam Port Trust exclusively for the employees of Shipyard for a period of six months from 1-2-1970.

(b) Yes, Sir.

(c) No, Sir.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—మరొక ఆరు నెలలైనా ఈ సర్వీసు కంటిన్యూ చేయడం ? మొత్తం చుట్టుప్రక్కల ప్రజానీకం పోర్టులో పనిచేస్తున్నారు. రెండవ ప్రక్క బండ్లమీద అనకాపల్లినుంచి రవాణా అవుతున్నది. దీనిని తీసివేస్తే వేలాది ప్రజానీకానికి ఇబ్బంది అవుతున్నది. దీనికి ఏదైనా ఏర్పాటు చేయడానికి చూస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—లేదని జవాబు చెప్పానుకదా.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—ఈ సర్వీసు తీసివేయడం అంటే రోజూ విశాఖ పట్నంలో పనిచేసే వేలాది కార్మికులకు ఇబ్బంది అని గుర్తిస్తున్నారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—దీనివల్ల ఒకటిన్నర లక్షలు నష్టం అవుతుంది. షిప్‌యార్డ్ వారు అవసరం లేదంటున్నారు. **Landing craft for transporting their workers will be ready within six months.** ఆర్ అండ్ బి వారివి నేరుగా డైరక్టు రోడ్లు తయారు అవుతున్నాయి కనుక వేరుగా ఒకటిన్నర లక్షలు అనవసరంగా ఖర్చుచేయడం ఎందుకు అనుకున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అంత జాగ్రత్తగా చూస్తున్నారన్నమాట ప్రజాధనాన్ని వారు. ఒకటిన్నర లక్షలు దండుగ ఐపోతుందట. 12 మైళ్లు వంకరతిరిగి వెళ్ళాలని చెబుతున్నప్పుడు ప్రత్యక్షంగా ప్రయోజనం జరుగుతుందన్న మాట. దీనిని ప్రభుత్వం తీసుకుని నడపడం మంచిది దయచేసి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—షిప్ యార్డ్ వారు వర్కర్సుకొరకు ఏర్పాటు చేస్తున్నారని చెప్పానుకదా. ఆరు మాసాలలో వారు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అంతవరకు ఫెర్రి సర్వీసు ఉండనే ఉంటుంది. ఎక్కువ మంది వర్కర్సు కొరకే ఏర్పాటు చేసినది ఇది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ప్రజలకుకూడా ఉపయోగపడుతుంది. అనకాపల్లి వెళ్ళేవారికి 12 మైళ్లు తిరుగవలసిన అవసరం వుండదు. ఒకటిన్నర లక్షలు ఖర్చుచేసి ప్రజలకు ఈ సౌకర్యం కలుగజేయడం మంచిదికాదా.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—అది దుబారా అనుకున్నాము.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—పోర్టువారు వారి వర్కర్సుకు చేసుకుంటున్నారు. షిప్ యార్డ్ వారు వారి వర్కర్సుకు ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నారు. మిగిలిన లక్షలాది జనంగూర్చి ఎవరూ పట్టించుకోరా ? రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడా పట్టించుకోరా ? ఒకటిన్నర లక్షల దుబారా అంటే ఎట్లా ఉందంటే —తమరు మరొక విధంగా అనుకోకుండా ఉంటే—ముక్కు ఏది అంటే ఎదురుగా చూపించకుండా చుట్టుత్రిప్పి చూపినట్లు, దగ్గరదారి ఉండగా కంట్రాక్టర్లకోసం కెరిపోతు తోక మాదిరి వేసారు. కనీసం పెట్రోలు ఖర్చు ఎంత అవుతుందనేదైనా ఆలోచించారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:—జూన్ ఒకటినాటికి డైవర్షను రోడ్డు పూర్తి అవుతుందని మనవిచేసాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—డైవర్షను రోడ్డు 15 మైళ్లు చుట్టు అవుతుంది.

Mr. Speaker :—I will ask him to get it examined in the interests of the public. సన్యాసిరావుగారు చెప్పినదానినిబట్టి వేలాది ప్రజలకు కావలసిన సౌకర్యం ఐనప్పుడు ఒకటిన్నర లక్షలు దుబారా అనుకోకుండా వెంటనే చేపట్టి చేయాలి అంటున్నారు. I am requesting the Minister to reconsider the matter.

Sri J. V. Narashinga Rao :—I will examine it. ఇది ఎక్కువగా పోర్టు వారికి షిప్‌యార్డ్ వారికి అవసరం ఉంటుంది. పోర్టు వారు వేరే బ్రిడ్జి కట్టుకున్నారు. షిప్ యార్డ్ వారు ఏర్పాటు చేసుకుంటాము ఆరు నెలలో అంటున్నారు. ఇది పోగా వేలాది సంఖ్య ప్రయాణీకులకు లాభకారిఐతే ఆలోచించవచ్చును.

Mr. Speaker :—Please get it re-examined.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—మంత్రిగారు ఎగ్జామిన్ చేస్తామని అన్నారు ఐదు మైళ్లు సరిపోయేదానికి 15 మైళ్ళు వెళ్లవలసి ఉంటుంది నేది ప్రధానమైన విషయం. ఒకసారి మంత్రిగారు స్వయంగా వెళ్ళి చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—నేను స్వయంగా వెళ్ళి చూచి అవసరమైతే ఆలోచిస్తాను.

MANUSCRIPT COLLECTIONS

500-C.—

*1446-W. Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the manuscript collection of Mackenzee, Brown and others were brought from the Oriental Manuscript Library, Madras ; and

(b) if so, whether any catalouge were prepared and whether a copy will be made available by the Archievs of Andhra Pradesh ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) The manuscript collections of Mackenzee, Brown and others have not been brought, but Microfile copies of these collections have been obtained and brought to the State Archives, Hyderabad from the Oriental Manuscript Library, Madras during March, April, 1968.

(b) A copy of the descriptive catalogue of Telugu Manuscripts of Mackenzee (Local tracts) vols I–250 published by the Oriental Manuscripts library, Madras is available in the State Archives, Hyderabad. No catalogues are available for the remaining 182 Manuscripts volumes either in the Madras Oriental Manuscripts Library or in the State Archieves, Hyderabad.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—స్టేట్ ఆర్కైవ్స్‌లో పెట్టాము అన్నారు. వాటిని దులిపిన పాపానకూడా పోవడంలేదు. స్టేటు సెంట్రల్ లైబ్రరీలో పెట్టినట్లయితే ఎవరైనా చదువుకొనేందుకు వస్తారు. ఆ విధమైన ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—మనకుకూడా స్టేటు మాన్యుస్క్రిప్ట్ లైబ్రరీ సెట్‌అప్ ఐనది, అక్కడకు తీసుకువస్తారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఎక్కడ ఏర్పాటు చేసారు ?

Sri P. V. Narasimha Rao :– It is in the State Library. It is located in the State Library. I request Mr. Gopalakrishnaiah to go and have a look at it.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiha :—Thank you, Sir.

శ్రీ పి వి. నరసింహారావు :—అక్కడకు తీసుకువచ్చిన తరువాత మైక్రో ఫిలిం ఏర్పాటు చేస్తాము.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

ELECTRIFICATION OF VILLAGES IN V. KOTA FIRKA

495—

*333 (1947) Q.—Sri D. Venkatesam :– Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) what are the villages selected for Electrification in V. Kota firka, Palamaner Taluq, Chittoor District in view of the Establishment of Electric sub station at V. Kota in 1968–69 ; and

(b) the stage at which the schemes for the Electrification of Mudaramdoddi, Nayakaveri and Chintamakulapalli villages stands ?

A:—

(a) Padigalakuppam and Nernipalle villages were electrified after the establishment of Sub-station in V Kota.

(b) Mudaramidoddi, Nayakavari and Chintamakulepalli villages are not programmed during 1969–70. These villages will be considered for inclusion in the rural electrification programme for 1970-71 subject to availab lity of funds

DEFORESTATION IN UPPUTERU BLOCK NO. 2 IN BHIMAVARAM TALUK

497—

*768 Q.—Sri R. Satyanarayana Raju :—Will the hon. Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have decided to deforest the forest the forest banjar land in Upputeru block No. 2 in Lusargutlapodu area, Bhimavaram taluk, West Godavari district and to assign the same to the landless poor ;

(b) if so, the extent of that land ; and

(c) the stage at which the programme for assigning the said banjar land to the landless poor stands at present ?

A :—

(a) and (b) An area of 7.230.90 acres of Upputeru Reserve Forest Block No. 2 comprising the Lusarguttapodu area was disreserved and handed over to the Revenue Department in 1959. The exact extent of Lusargutapadu is not available but it lies in the area of 7,230.90 acres.

(c) The area has already been disreserved and handed over to tha Revenue Authorities. The Collector is verifying the claims of the several persons who have applied for pattas.

APPOINTMENT OF NEERADIES TO MALCHALAMA AND WANAPALLI PROJECTS

500—

*1344 Q.—Sri M. Baga Reddy :—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Collector, Medak District has sent a proposal to the Board of Revenue for appointment of Neeradies to regulate water of Malchalama and Wanampalli Projects (newly constructed) in Zaheerabad taluk of Medak District ; and

(b) whether it is also a fact that at present nobody, either from Irrigation Department is supervising the regulation of water of these Projects, and as a result lot of water is being wasted ?

A :—

Sri V. Purushotham Naidu (Minister for Minor Irrigation):—
(a) No, Sir.

(b) The Village Officers are at present supervising the regulation of water under the two projects and it has been reported that no complaints of wastage of water have been received.

RULING FROM THE CHAIR

(1) ON THE ADJOURNMENT MOTION REGARDING STRIKE OF N. G. G. Os.

Mr. Speaker:-Several Members who had given notice under Rule 63 regarding the recent strike of N.G.Os had an opportunity of expressing their views yesterday when it was taken up in the House and the Chief Minister also made a statement explaining the position of the Government. Since the Members have got an opportunity of referring to this issue during discussion on Demand which was moved yesterday and on which discussion is to take place to-day it is disallowed under Rule 65 clause VI.

ON THE PRIVILEGE MOTION AGAINSTTHE COUNCIL OF MINISTERS

Mr. Speaker:-Two Members of the House, Dr. T.V.S.Chalapathi Rao, Leader of the Congress Organisation) Opposition group and Sri C.V.K.Rao, have given two notice under Rule 174 of Assembly Rules, one of which is a true copy of the other, the former on 7th and latter on 12th seeking to impeach the council of Ministers headed by Sri Brahmananda Reddy Chief Minister, as on 18-11-1968, for contempt of the House on the ground that a deliberate attempt was made by the Council of Ministers to mislead the Governor of the State and through him, Andhra Pradesh Legislature by furnishing to him the text of the Address to be read by him, which contained wrong figures regarding the quantum of surpluses which had accumulated to Telangana region during the Second and Third Plan periods and that in their opinion, this deliberate act of the Government amounts to, not only breach of Privilege but also contempt of the House as well.

This subject was taken up for consideration on the 13th to provide an opportunity for the members who have given notice to show as to how the recital in the Governor's Address to the Legislature concerning Telangana surpluses during the periods, constituted contempt of uhe House or breach of privilege as the case may be,

and also to provide an opportunity to the Chief Minister for rebutting the same.

Dr Chlapathi Rao who availed of the opportunity, reiterated what is practically contained in the notice and added that since the Governor of a State in this Country just as the King or the Queen in United Kingdom, as the head of the State, only reads an Address to the Legislature as prepared and furnished to him by the Council of Ministers without making any alteration of his own, it must be deemed that the entire Council of Ministers is responsible for what is contained in the Address. As per the convention or practice which has been uniformly followed in all democratic countries and which is not disputed by the hon. Chief Minister, the Council of Minister has to be held responsible for any wrong statements contained in the Address and held liable according to Dr. Chalapathi Rao both for breach of privilege and contempt of the House, when deliberately done for misleading the House. According to Dr. Chalapathi Rao, the figures in the Address regarding the Telangana surpluses in Second and Third Plan periods are wrong when compared with the figures as arrived at by the High Power Committee viz. The Bhargava Committee, for the corresponding periods. This contention of Dr. Chalapathi Rao was refuted by the Chief Minister who denied any intention on the part of the Council of Ministers to deliberately mislead the Legislature by furnishing wrong figures and stated that figures as found in the Address were arrived at computing the surpluses on a certain basis. Later on, when the correctness of these figures was questioned, a High Power Committee headed by Sri Bhargava was formed for computing the same and the Committee arrived at the figures furnished in their report on principles which they thought were necessary for computing the surpluses. According to him, it was the intention of the Government not to appear before the Committee and justify its figures but to allow the Committee, to come to its own findings based on independent enquiry and examination of all the relevant records in pursuance of the principles enunciated previously for computing the Telangana surpluses. As such according to him Government have not done anything which constitutes either breach of privilege or contempt of the House.

Now the point for consideration whether in view of the variations in figures between those shown in Governor's Address and report regarding Telangana surplu es, whether it can be inferred that the Council of Ministers resposible for the figures as contained in the Governor's Address, has deliberately done so with the intention to mislead the House and has thereby committed contempt of the House. Now the point which arises for consideration whether based on the assumption that the figures in Bhargava Committee are correct it can be inferred that the Council of Ministers responsible for the figures as contained in the Governor's Address which vary from those in Bhargava Committee Report regarding the Telangana surpluses, has deliberately done so with intention of misleading the House and has thereby committed contempt of the House and secondly whether it is necessary to refer this matter to the Committee of Privileges for examination and report. It is a matter of common knowledge that the estimates of annual income of the individuals or institutions

differ when assessed by different assessing authorities many of whom are highly qualified and experienced in accounting etc due to differece of opinion in the matter of interpretation of certain items as credit or debit entries. However, it cannot be said that because of the difference in the estimate of income, the estimate of the one which is held to be incorrect when compared to the one which is assumed to be correct, has been deliberately done with the intention of misleading others, for the difference is due to the different interpretations in the matter of computing items for assessing the income As such merely on the ground that there is variation between figures as contained in the Governor's Address from those as found in the Bhargava Committee Report regarding the Telangana surpluses, it is neither fair nor just to held that the Council of Ministers has deliberately furnished wrong figures in the Governor's Address and thereby misguided the House. Moreover, as has been held vsry often in this House and other Legislatures else-where, that an incorrect statement of a Member or Minister even if held to be incorrect cannot form the basis for contempt of the House. Since in the present case, there is not enough material to warrant conclusion that the Council of Minister has furnished wrong figures to mislead the House I consider that there is na *prima facie* case necessitating reference to the Committee of Privileges for examination and report. For the above reasons it is disallowed.

డా టి. వి. యస్ చలపతిరావు (విజయవాడ—ఈస్ట్):—తమరు చదివిన రూలింగులో ఒక ఫాక్టువల్ ఎరర్ ఉంది. తమరు రూలింగులో ప్రివిలేజి మోషను 14-3-70 వ తేదీన వచ్చిందని అన్నారు. అది 13-3-70 వ తేదీన వచ్చింది.

Mr. Speaker :—I am sorry ; I will correct it; thank you.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి .—ఒకే పద్ధతితో కొన్ని శక్రటేరియట్‌లో జరుగుతున్నవి నాకు అర్థం కాలేదు. ఈ రోజు మూడవ కాలెటన్షను మోషనుకి సంబంధించినదే సేం మేటరుమీద యిస్తే అర్జెంట్ పబ్లిక్ యింపార్టెంట్ మేటరు కాదని రిజెక్టు చేయబడినది. ఎట్లా జరుగుతున్నదనేది బాధపడవలసి వస్తున్నది. రీజియనల్ కమిటీలో మేము పెట్టిన నామినేషన్సును మేము ఉపసంహరించుకోకపోయినా వారే ఉపసంహరించినట్లు ప్రకటిస్తే మేము ఎవరికి చెప్పుకోవాలో తోచక చస్తున్నాము. కాలెటెన్షను యిస్తే పబ్లికు యింపార్టెంటు మేటరు కాదని నిరాకరించి అదే మేటరుమీద వేరొకరు ఇచ్చినదానిని అంగీకరిస్తే చాలా బాధపడవలసి వస్తుంది. ఇట్లాంటి డిస్క్రిమినేషను జరగకుండా చూడాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రాఘవరెడ్డిగారూ, మీరు ఏ రోజున ఇచ్చారో తెలియదు. వారు ఏ రోజున యిచ్చారో తెలియదు. రోజూ 40-50 వస్తూంటాయి. మీరిచ్చినది ప్రక్కనే పెట్టుకుని డిసెలౌచేసి వారిది ఎలౌ చేశాననుకుంటే అది పొరపాటు. ఏ సందర్భంలో మీ నోటీసు ఏ విధముగా వ్రాశారో నాకు తెలియదు. వారు ఏ విధముగా వ్రాశారో నాకు తెలియదు. కాని పేర్లనుబట్టి చేయము. అడ్మిటు చేయము. ఆ విధముగా అనుకోవలసిన అవసరంలేదు. దాని గురించి మీరుకూడా ఈ రోజు మాట్లాడండి ఫరవాలేదు. మీకుకూడా అవకాశం యిస్తాను. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా మోటివ్ పెట్టుకుని చేశారని అనుకుంటే పొరపాటు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (పర్కాల) :—అధ్యక్షా, వారు వేరే విషయం చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు నోటీసు పంపినదానిలో మామూలుగా డిసెలౌ చేశారు. గోవర్ధనరెడ్డిగారు మినిస్టరుగారి దగ్గరకు వెళ్ళి యాక్సెప్టెన్సు అగ్రీ అయినట్లు తెచ్చుకున్నారు. మంత్రి అగ్రీ అయినారుకదా నాకు ఎందుకని అడ్మిటు చేశాను. రాఘవరెడ్డిగారిది డిసెలౌ చేసిన విషయం జ్ఞాపకం ఉండదు. ఆ విధముగా చేయలేదు.

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి :—మంత్రిగారి దగ్గరకు వెళ్ళి తెచ్చుకున్నారు అందుకు అలా చేశారని చెప్పారు. అది మరింత అభ్యంతరకరమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : — రాఘవరెడ్డిగారిది డిసెలౌ చేసినట్లు నాకు తెలిసివుంటే వ్రాసి ఉండేవాడినికాను.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి (కొల్లాపూర్) :—దాని సందర్భం ఏమిటో అది బహిరంగ రహస్యం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారి రిలేషన్ షిప్ ఏమిటో నాకు తెలియదు.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—మంత్రిగారి దగ్గరనుంచి ముందుగా వ్రాయబడివస్తే లైన్ క్లియర్ అయిందని భావించకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ విధముగా జరిగితే సంథింగ్ ఈజ్ రాంగ్ అనుకోవలసి వస్తుంది. రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు కట్ట కట్టలు కాలెటన్షన్ మోషన్సు డిసెలౌడ్ అని వస్తున్నాయి. దీనిలోకూడా పైరవీ ఎందుకు అని మీ వద్దకు రావడంలేదు. మీ వర్కు డిస్టర్బ్ చేయడం ఎందుకని హుందాగా ఉన్నందుకు డిసెలౌ చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అందరికీ ఒకటే చెప్పదలచుకున్నాను. రోజుకి 25-30 కాలెటన్షన్ నోటీసులు వస్తున్నాయి. ఇప్పటివరకు లిబరల్‌గా అడ్మిటు చేసినటు వంటి 40 నోటీసులు వున్నాయి. రోజూ 20-30 వస్తున్నాయి. ప్రతి సభ్యుడు ఏమి చేస్తున్నారంటే యిటీజ్ డిసెలౌడ్ అంటే కాగితం పట్టుకుని నా దగ్గరకువచ్చి ఏమి అన్యాయమండి యింపార్టెంట్ మేటరును డిసెలౌ చేస్తున్నారని అడుగుతున్నారు. మీరు హౌసులో లేచి చెబుతున్నారు. ఏమి చేయాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. రూల్సు ప్రకారం రోజుకి ఒకటికంటె ఎక్కువ పిలవడానికి వీలు లేదు. అజెండాలో వేయడానికి వీలులేదు. ఏమి చేయాలో ఆలోచనచేసి చెప్పండి అని అడుగుతున్నాను. ఇంపార్షియల్‌గా అన్నీ డిసెలౌ అయినా చేయాలి లేకపోతే అన్నీ అడ్మిటు అయినా చేయాలి. If Members begin to question the correctness of the decision given by the Speaker, it is impossible to get on. It is just possible నేను కూడా ఎప్పుడయినా పొరపాటు పడవచ్చు. పొరపాటు పడినప్పుడు దృష్టికి తెస్తే I am prepared to reconsider. ఎంత వీలుంటే అంత మట్టుకు అడ్మిటు చేస్తాను. If, even after reconsideration I disallowed it I request the Member not to take it personally. నేను ఏదో దురభిప్రాయము మీ మీద పెట్టుకొని చేస్తున్నానని అభిప్రాయపడవద్దని చెబుతున్నాను.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి :— దురభిప్రాయము కాదు. ఒకే విధమైన మేటరు అధ్యక్షా. రిజనల్ కమిటీ చైర్మన్‌గారికి నామినేషన్స్ ఇస్తే ఎన్నికలు

జరుపవలసినదానికిమేము ఉపసంహరించుకొంటున్నట్లువారే చెబుతూ ఉపసంహరించుకొంటారు. ఎవరికి చెప్పుకోవాలి ? ఎక్కడ చెప్పుకోవాలి ? ప్రతి రోజూ డెమక్రసీ డెమక్రసీ అని చెబుతూవుంటారు. దానిని కాపాడలేని పరిస్థితులలో ఏమి చేయాలి.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :— అధ్యక్షా, నేను 10, 15 కాల్ అటెన్షన్ నోటీసులు ఇస్తే ఒక్కటి అలా చేయలేదు అధ్యక్షా. ప్రతిపక్షాలంటె ట్రెజరీ బెంచీలకే అన్యాయము జరుగుతోంది అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అధికార పక్షమువారు కూడ నేను అన్యాయము చేస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. వారుకూడ అదే చెబుతున్నారు. అందరికి అన్యాయము చేస్తున్నాను అంటే న్యాయమే చేస్తున్నట్లు అర్థము కదా. ఒకరికి ఏదో ఫేవర్ చూపించే విషయము కాదు. చిన్న విషయాలు. ఏమైనా వుంటే చెపితే నేను రీకన్సిడర్ చేయడానికి సిద్ధముగా వున్నాను. ఇంకొక 15 నిమిషాలో, అర్ధగంటో ఎక్కువ కూర్చోవచ్చును ఈ విషయాలకు ఒకరోజు వేసుకొని డిస్పోజ్ ఆఫ్ చేయవచ్చును. ఉద్దేశపూర్వకముగా డిస్ అలౌ చేస్తున్నానని అనుకోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. If all of them think that I am doing injustice, it means I am doing justice. I am not making discrimination between Member and Member. I assure you that when I admit a question or disallow a notice. I would place my hand and cover the name of the Member and then decide. Kindly don't think like that. There is no need to think that I am favouring anybody. If necessary I am prepared to reconsider. If you so desire, I will take all notices under Rule 74 and dispose them of one day.

శ్రీ పి. నరసింగరావు:—అధ్యక్షా, నిన్న రాత్రి మల్లికార్జున్‌తో సహా ఆరుగురు విద్యార్థులను అరెస్ట్ చేశారు. తెల్లవారేటప్పటికి ఎవరు ఇంటిలో వుంటామో, ఎవరు అరెస్ట్ అవుతామో తెలియని పరిస్థితిగా వున్నది.

Mr. Speaker:—Kindly give notice.

Sri T. Purushothama Rao:—I have given notice at 9 a.m. this morning

Mr. Speaker:—I will consider it. It has not come to me. I will certainly consider it.

శ్రీ బి.హెచ్. నరసింహారెడ్డి:—అధ్యక్షా, నా యెడల అమర్యాదగా వ్యవహరించిన పోలీస్ అధికారిపైన ప్రివిలేజి మోషను యిచ్చాను. నెల రోజులైనది. అక్కడ స్త్రీలను కొడుతున్నారు. మా కమిటీ సభ్యులను పరుకొంటున్నారు. నాకు ట్రంక్ కాల్ కూడ వచ్చినది. ఘర్షణ జరిగించనే పేరుతో రోజుకొక కమిటీ మెంబరును అరెస్ట్ చేస్తున్నారు చిత్ర హింసలు పెడుతున్నారు. ప్రతీ ప్రతీకారము తీసుకొంటున్నారు. అక్కడ పోలీసు మా కమిటీమీద చాల భీభత్సము చేస్తున్నది. హోమ్ మినిస్టరుగారికి చెబితే చూస్తాము, చేస్తాము అని అంటున్నారు. నేను హోమ్ మినిస్టరుగారిపైన ఏదో కొద్దిగా పెట్టుకొన్న ఆశకుకూడ వారు ఆశాభంగముగా వ్యవరిహస్తున్నారు. ప్రివిలేజి మోషను చర్చకురాకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నరసింహారెడ్డిగారు చెప్పినవి రెండు సంగతులు. వారు సర్కిల్ ఇనస్పెక్టరుపైన ప్రివిలేజి మోషను యిచ్చారు.

అది తమ ముందు వున్నది. అది వచ్చినప్పుడు చెబుతాను. సర్కిల్ ఇనస్పెక్టరు వారి మనుష్యులను కొడుతున్నారని వారి బడ్జెటు స్పీచ్‌లో చెబితే నేనుకూడ సమాధానము చెప్పాను. సూర్యాపేట తాలూకా వెంపటి అనే గ్రామములో వారి నియోజకవర్గములోని గ్రామమే- రైట్ కమ్యూనిష్టుపార్టీ వారు మార్కిస్టిస్ట్స పార్టీ వారిని చంపారు. మార్కిస్టు రైటిస్ట్స ఇల్లు దోచారు. ఈ కేసులో పోలీసులు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు.

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి:—రైటిస్ట్, మార్కిస్టిస్ట్స అని చెప్పి హోమ్ మినిస్టరుగారు పోలీసుకు ప్రోత్సాహము యిచ్చే పద్ధతి అనుసరిస్తే మంచిదికాదు. అక్కడ చంపినది భూస్వాములు, గూండాలు, వారికి ఏ పార్టీ మద్దతు వున్నది చర్చ వచ్చినప్పుడు చెబుతాము. ఆ గూండాలపైన చర్య తీసుకొనలేదు. ఆ హంతకులపైన చర్య తీసుకొనలేదు. హంతకులను వదలిపెట్టారు. అనేది సమస్య. రైటిస్ట్, మార్కిస్టిస్ట్స అని చెప్పి వారి చాటున హోమ్ మినిస్టరుగారు అట్లా చెప్పడము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—అధ్యక్షా, మాకు వారిద్దరు సమానమైనస్నేహితులే. ఎవరికైనా పక్షపాతము లేదు. న్యాయమైనచర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:—అధ్యక్షా, వెంపటి గ్రామములో హత్య జరిగి వుండవచ్చు. హత్యకు కారకులైనవారిని అరెస్టు చేయవచ్చును. అట్లా జరగకుండా ప్రజలమీద తీవ్రముగా దాడి చేస్తున్నారు. సంబంధములేని ప్రజలపైన పడి దాడి చేస్తున్నారు. దానిని అరికట్టడానికి మంత్రిగారు చర్య తీసుకొనడము లేదని మా బాధ.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మీబాధ అది. నా బాధ బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ ఇస్యూ.

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి:—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు రెండు పార్టీల ఘర్షణగా చెబుతున్నారు. పోలీసులు స్త్రీలను కొడుతున్నారు. ఇళ్లలో చొరబడి డబ్బు దోచుకొని పోయారని చెబుతూవుంటే రైటిస్టు సంగతి చెబుతారేమిటి? ఆ సమస్య వచ్చినప్పుడు రైటిస్టు సంగతి నేను చెబుతాను. ఇళ్లలో చొరబడి పోలీసులు స్త్రీలను కొడుతున్నారు. నేను ప్రూవ్ చేస్తాను. హంతకులను వదలి పెట్టారు. అరెస్ట్ చేయలేదు. ఒక గ్రామములో ఉదయము నుంచి సాయంత్రమువరకు దౌర్జన్యము నడపిన హంతకులను వెంగళరావుగారిపోలీసులు వదిలిపెట్టారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: —దానినిగురించి మీరు నోటీసుయిచ్చారు. వారుకూడ రూలు 74 క్రింద నోటీసుయిచ్చారు. రెండూ అడ్మిటుచేశాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు: —ఈకేసుసందర్భంలో రైటిస్ట్, మార్క్సిస్ట్స కాల్ అటెన్షన్ నోటీస్ యిచ్చారు. తమరు ఎప్పుడువేస్తే అప్పుడుచెప్పడానికి సిద్ధముగావున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: —అయితే బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజు ఇస్యూగురించి వారు ఏదోచెప్పారు. అదినేను డిసైడుచేస్తాను.

శ్రీ వి పాలవెల్లి : —అధ్యక్షా, ఈనగరములో తిరగడము ప్రమాదకరముగావుంది. ఏబస్ లో ప్రయాణముచేస్తూవుంటే ఎప్పుడు రాళ్ళువిసురుతారో బోధపడడంలేదు. బస్సులను ఆపి, దానిలో కూర్చున్నవారినిదించి, పిడికలు వేసి బస్సులను తగలబెడుతున్నారు చాల అరాచకముగావుంది. ఏ ఆ ఫీసు కు పోవాలన్నా చాలయిబ్బంది కలుగుతోంది. మాకు రక్షణలేకుండాపోతుంది. దారుణముగా హింసాకాండ పెరిగిపోతున్నది. పో లీ సు వా రు ఏమిచర్య తీసుకుంటారో అర్థముకాకుండావున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : —నోటీస్ ఇవ్వండి.

PRIVILEGE MOTION

re: AGAINST JUSTICE SRI C. KONDIAH, JUDGE OF THE A.P. HIGH COURT

Sri G. Venkata Reddi :—Sir, I have given notice of one privilege motion against Sri Justice Kondiah, Judge of the High Court. The privilege motion reads as follow:

"We the following Members of this House bring to your kind notice the reported judgment delivered by Sri Justice Kondiah of our High Court in connection with the quashiug the allotment of houses made by the Housing Board at its meeting held on 11-1-969 in which His Lordship deprecated the tendency of the Government to chose only politicians ignoring the men of charact r and ability from other walks of life to be non-official members of the Statutory bodies and also congratulated the official members of the Board for their honesty. His Lordship also observed sweeping remarks on the Members of Legislature who come under the category of politicians. This is unwarranted and the tendency of condemning politicians as a class not on merits and demerits of each case will adversely affect the prestige and popularity of the Members of this House. This also affects the prestige of the majority of the people of this country who are not free from politics in one way or other including doctors, lawyers and businessmen at large.

Hence we request the Hon'ble Speaker may be pleased to take note of this situation and aefer this matter to the privileges committee as it involves right of the members of the House."

Mr. Speaker :—You have given notice of breach of privilege yesterday to me, if I remember correct. Sri B. Ratnasabhapathi and others also have given notice, not for breach of privilege Sri B. Ratnasabhapathi : Under Rule 70) for taking action against Mr. Krishnamurti Naidu who now happens to be Minister who presided over that Housing Board meeting on that occasion. I accepted the suggestion of Sri Chokka Rao and I will convene a meeting of the Leaders and leaders of opposition parties and evolve some kind of an agreed formula. Yesterday when this issue was raised by Mr. Ramachandra Reddi I told him that I would convene a meeting as soon as a copy of the judgment is received and I directed the concerned Minister to obtain a copy of the judgment and place it on the Table of the House. I would request you as well

as Mr. Venkata Reddi to await the decision of the Leaders of Parties. That will be better instead of straigh away discussing the issues. That is what I have said. It is f r you to consider.

Sri G. Venkata Reddi :—I am not opposing your suggestion But you have to take into consideration one thing.
.. That is why I want a copy of the judgment, a true copy of the judgment. We will be able to go through the judgment and then decide as to what should be done.

When it has been announced in the House that the leaders of the parties would meet and decide about the issue, naturally it is the duty of the Presiding Officer to announce that decision before the House,—at least to keep the House informed of the decision, having announced it on the floor of the House. I will certainly do it. You need not have any apprehension.

There are two points to consider. About the first point, I will not tell you anything. It is not proper. They have to discuss the entire thing. So far as discussion under Rule 70, that was alread discussed by this House under Rule 70.

Sri B. Ratnasabhapathi :—I must draw your attention to one thing, Sir. ఇదివరకు హైకోర్టు ఇచ్చిన జడ్జిమెంటుకు, ఈ జడ్జిమెంటుకు, There is a significant difference ఇదివరకు ఇచ్చిన వాటిలో డైరెక్టుగా.

Mr. Speaker :—You have not gone through the judgment.

Mr. Speaker :—Your point is that the Minister for Power who presided that day should resign. Has anything been said against this Minister, I am asking. Has he participated in the meeting - by voting or doing any other thing ? Has any observation been made against him.

Sri B. Ratnasabhapati :—Exactly, as M.L.C. and now as Minister. ...

Mr. Speaker :—It is not there, as far as I know.

Sri B. Ratnasabhapathi :—As it appeared in the newspaper, I have quoted everything.

Mr. Speaker :—The Minister must have taken the trouble of going through the judgment. Let us see what he has to say.

(pause)

It is better we do not discuss. Let us await for the decision of the Leaders

Sri C. V. K. Rao :—I think youhave got to revise that proposition that leaders should discuss before hand. Two motions have come up : one is a call-attention motion and another is a privilege motion. You better decide it in the House. What are the leaders going to say ? Have they got any resources or knowledge that is not available to us. Let them speak out in this House. It is such an important matter that we cannot permit every High Court telling everything on earth and having the last wort on every matter. Inspite

of what the High Court says, the highest tribunal is the people. Otherwise we will be belittling our entire institution, honour and dignity which we have got to protect.

Mr. Speaker :—A true copy of the judgment is not before us. As has been pointed out, the newspaper published one version on one day and another version on the next day, contradicting the earlier version. So we do not know what exactly the correct version is. Till a true copy of the judgment is received, we will not be able to discuss. Regarding what Mr. C. V. K. Rao says, namely, that it should not be left to the leaders of the parties to decide the issue and that the matter should be left to the House to decide, the question of allowing a discussion rests with me and it is I who should allow discussion. When an application is made or any notice is given under the provisions of our rules seeking discussion, it is for the Speaker to decide whether or not it is necessary to allow discussion. Why I allowed discussion was, it is a matter on which much can be said on both sides. Now it leads to a kind of controversy between the Legislature and the judiciary. That is why I am saying to avoid such a thing, and in the interests of smooth administration, I accepted the suggestion of Sri Chokka Rao. That was the only reason After that, if it becomes necessary that there should be discussion, I will consider. I have not ruled out giving opportunity for a discussion by the members.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు: —అధ్యక్షా, తమరు చెప్పినట్లు రెండు మూడు సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి రూల్ 70 క్రింద రత్నసభాపతిగారు, ఇతరులుఇచ్చిన నోటీసుపై హైకోర్టు తీర్పుపై ప్రివిలేజుకు సంబంధించి నోటీసు విషయం రెండవది. సబ్జెక్టు మ్యాటరుపై జడ్జిమెంటుకాపి లేదనేది అప్రస్తుతం అవుతుంది. తొందరతో మనంచేయడంబాగుండదు. మనం అనుకొన్నట్లు పార్టీలనాయకుల కమిటి ఏర్పాటుచేసి ఇది చర్చించాలనేవిషయం వచ్చినప్పుడు సబ్జెక్టు మ్యాటరుపైన డీటైల్సులోకివెళ్ళి ఏవిధంగా, ఎలాచర్చించాలి అనేది లీడర్ల బాధ్యతకాదు ఇది హౌస్ ప్రాపర్టీ అయినతరువాత ఇక్కడ లీడర్లులేని పార్టీలుకూడావున్నాయి కనుక అక్కడచర్చించడం సాధ్యంకాదు. కేవలం ప్రొసీజర్ మాత్రమే లీడర్లు చర్చించాలి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఈ హౌసులోకి ఈసబ్జెక్టు వచ్చినతరువాత అటో ఇటో తేల్చుకోవాలి. దీనికి సూపర్ బాడీసువున్నారు, వారు పూర్తిగా ప్రత్యేకమైన విజ్ఞానం కలుగచేస్తారు అంటే ఈహౌస్ అంగీకరించటానికి వీలులేదు. కనుక నేను ఆసజెషను ఈపరిస్థితులలో వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—సూపరుబాడీను అనే పద్ధతిలో చర్చించుకోవడం అనవసరం. ఇక్కడ చర్చలు సరళంగా సౌలభ్యంగా, జరగటానికి తోడ్పడటానికి వీలవుతుందంటే లీడర్లు చర్చించవచ్చును కాని వారే బాధ్యతతీసుకొని సూపరుబాడిగాచేయడం జరగకూడదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—ఈ విషయాన్ని మనం చర్చచేయవలసిన అవసరం ఉంది. జడ్జిమెంటులో సభాపతిగారు చెప్పినట్లు కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారికి జడ్జిమెంటుకు ఏమి సంబంధం ఉందనే అర్థంకాదు జడ్జిమెంటులో power abuse చేసినట్లు ఎక్కడా లేదు. Nowhere it is stated in the judgment. No opportunity was given to the members against whom strictures are passed in the High Court. జస్టిస్ చిన్నపరెడ్డిగారు యీ రకంగా స్ట్రిక్చర్సు పాస్ చేసినా ఆపర్ట్యునిటీ ఇవ్వాలని మరొక కేసులో చెప్పారు. అటువంటి ఆపర్ట్యునిటీ మెంబరుకివ్వలేదు, మనం ముఖ్యంగా పొలిటిషియన్ ఏజ్ ఎక్లాస్ బిలిటిల్ చేసి రిమార్క్సు పాస్ చేశారు కనుక మనకి బాధ కలిగింది. మనం బాధపడుతున్నాం. అది దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—యీ ప్రివిలేజి విషయంలో తమరు చొక్కారావు గారి సజపను ఆధారంగా చెప్పారు. పార్టీస్ కూర్చుని చర్చించి దీని విషయంలో ఒక అభిప్రాయానికి రావడం మంచిదని చెప్పారు. దానివిషయంలో ఎందుకు మనం ఏర్పాటుచేస్తున్నాం అనే డౌట్ ఉంది. దానివల్ల శాసనసభకు సంబంధించిన విషయాలలో మెంబరు కూర్చుని మాట్లాడి ఒక కన్‌విక్షనుకు రావడంలో ప్రయోజనం ఉందికాని నేను మనవిచేసింది వారు 70 రూలు క్రింద నోటీసు ఇస్తే చేయడంకాదు.

This is an unwarranted remark passed by the Honourable Juge of the High Court. That is the point which is raised, which adversely affect the prestige and popularity of the members as well as people–other sections of the community, such as doctors, lawyers, businessmen etc. These are also members of the society and as rightly observed previously nobody is free from politics in the present democratic set-up. As rightly pointed out, we are in an age of democracy and democracy means-government for the people, of the people, by the people. When we are in democracy, all the people are invovled in politics.

Mr. Speaker :—I am only suggesting to the House that it will not be proper for this House to discuss this matter till actually a copy of the judgement is received. None of us have gone through the judgment. Only a few extracts from the judgment have appeared in the press. Why not we wait till the copy of the judgment is received? Let us wait, till a copy of the judgment is received. Then after going through a copy of the judgment, I will decide as to what should be done. Till then I will not allow any member to say anything.

Sri T. S. Murty :—We do not have anything against the Leaders of the parties They are leaders of the parties and we have elected them and we have nothing against them. But the procedure that may be adopted may make it a hush-hush affair. We want that it should come up before the House.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :—I object to the use of the word, hush-up or hush-hush. That word may be withdrawn. He should not call it hush-up-the dicussions that are taking place in the chambers of the Hon'ble Speaker. We are not going there on our own

accord. The Speaker has been pleased to invite us and we discuss the issues

Mr. Speaker :—What Dr. T. S. Murthy meant by the use of that word is 'in camera' discussion.

Dr. T. S Murthy :—But here in the House it 's not 'in camera' discussion that we have.

Mr. Speaker :—I will consider about all these things. I will decide what should be done later after a copy of the judgment is received.

Dr T. S. Murthy : – I am a doctor. I am also a politician. Are you going to treat me as a politician or as a doctor. I yield to none in the matter of honesty integuty or any such thing. I want this point to be decided first.

Mr. Speaker :—I may answer your question. When you are doing your profession, forget you are a politician; when you are doing the work as a politician, forget you are a doctor.

Dr. T. S. Murthy :—When I am elected to be here, in what capacity should I be elected ?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—అధ్యక్షా, హైకోర్టు జడ్జిమెంటు ఇచ్చినదాని పయిన యీ విషయం తమదృష్టికి తేవడం జరిగింది. దానిపయిన కొంతసేపు మాట్లాడడం లీడర్ ఆఫ్ ది పార్టీస్ ఒక నిర్ణయంతో ఏకీభవించడం అయింది. కొంతమంది సభ్యుల అభిప్రాయం ప్రకారం హైకోర్టు జడ్జిమెంటు మెరిట్ అండ్ డిమెరిట్స్ పయిన మాట్లాడడం మన డెమక్రసీకే డేంజరుగా ఉంది.

Mr. Speaker :—We are now going to the merits and demerits of the case. I am not allowing any member to speak on the merits of the judgment.

Sri T. Purshotham Rao :—I am not speaking on the merits of the judgment. Once again, I am making it clear. ఇప్పుడు వావిలాలగారు చెప్పారు. డక్కన్ క్రానికల్‌లో మొదటిరోజున వచ్చింది. రెండవరోజున దానిపయిన రిగ్రెట్ ఎక్స్‌ప్రెస్ చేస్తూ అలా అనలేదని ఉంది. అసలు ఈ జడ్జిమెంటులో కేంద్రీకృతమయిన సమస్య ఏమంటే ఆనాడు హౌసింగ్ బోర్డులో జరిగిన నిర్ణయంపయిన ఈ హైకోర్టు జడ్జిమెంటు తప్పు అనడానికి వీలులేదు. ఆ నిర్ణయంమీద ఆనాడు ప్రిసైడుచేసిన మెంబరుగారు ఏమి చేశారనేది చెప్పడం వదలి తరువాత నిర్ణయాలు మాట్లాడటం సరిగాలేదు;

Mr. Speaker :—This is your opinion.

శ్రీ పి. వెంకటరావు ;—అధ్యక్షా, సభ్యులు, వెంకటరెడ్డిగారు ప్రివిలేజు మోషను యిచ్చారు. అందుకు అన్ వారంటెడ్‌గా రిమార్క్సు పాస్‌చేసిన పిటిషనరుమీద జడ్జిమెంటు కాపి వచ్చినతరువాత చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుంది. వావిలాలగారు చెప్పినట్లు లిస్ట్ ఆవ్ ఇన్‌వెన్షన్ అని అయింది. ఆ కాపీలేకుండా చేస్తే మీకు తెలుసు. బాంక్ నేషనలైజేషను వచ్చినతరువాత కండేర్‌కర్‌గారు ఒక అభిప్రాయం వ్యక్తపరిస్తే సుప్రీంకోర్టు కంటెమ్ట్‌క్రింద ప్రొసీడ్ అవుతాం

అన్నారు. కాబట్టి అథరయిజుడు కాపీ ఆఫ్ జడ్జిమెంటు రాకుండా ఏమి చేసినా తప్పు అవుతుంది.

Mr. Speaker :—You need not have that fear, that if anything were to be discussed by this House, the High Court will charge this House for contempt of the High Court. You need not have that fear, This House has got every right to discuss any point.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు :—అథరయిజుడు కాపీ రానివ్వండి.

Mr. Speaker :—That is why I said, let us wait till after the receipt of a true copy of the judgment, and then decide as to what should be done. You need not have any fear that because the High Court might charge for contempt of Court we should desist from discussion. That kind of discussion, I do not like.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, తమరు ఇటు చూడడంలేదు. నేను రెండు దఫాలు నోటీసులిచ్చాను. ఒకటి రావడంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటే యస్. యన్. క్యూ అలవు చేయాలి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—శక్రటరీ మాకు చెప్పాలిగదా ఒక నెల అయింది, ఇంతవరకూ చెప్పలేదు.

Mr. Speaker :—We will inform you in due course.

(Mr. Deputy Speaker in the chair)

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : FREQUENT BREAKDOWN OF MANJIRA WATER-SUPPLY

శ్రీ కె.యస్.నారాయణ (సికిందాబాద్) :—అధ్యక్షా, యీ హౌసులో యీ విషయం ఇదివరకు చర్చకువచ్చింది. చాలమంది సభ్యులు పాల్గొన్నారు. సికిందాబాదులో నీటిసరఫరా సరిగాలేదన్నప్పుడు తమరు ఒక నోటీసు ఇవ్వమని శెలవిచ్చారు. మంజీరా వాటర్ సప్లయి సికిందాబాదు నగరానికేకాకుండా ఇతర ప్రాంతాలకు కూడ జరుగుతోంది. రామచంద్రాపురం ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా, నర్సాపురం రోడ్డు ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా బాలానగర్ ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా మవులాలి ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా కంటోన్మెంట్ ఏరియాలకు యీ మంజీరా వాటర్ సప్లయి అవుతుంది. సికింద్రాబాదుకేకాకుండా ఇక్కడున్న ఇండస్ట్రీస్‌కు మంజీరానుంచి వాటర్ సప్లయి అవుతుందనే విషయం అందరకూ తెలుసు. యీ రోజు సికింద్రాబాదు పరిసర ప్రాంతాలలో మంచినీటి సరఫరా సరిగాలేదు. కొన్ని రోజులు నీరు సరిగారాదు ఒకసారి వస్తే ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు. రాత్రి ఏ ఒంటిగంటకో ఒకసారి నీరువస్తుంది. రాత్రి 2 గంటలకు ఒక ఏరియాలో వస్తుంది. ఇంకొక చోట మార్నింగు 4 గంటలకు వస్తుందని చెప్పుతారు. ఈ టైములో ఈ ఏరియాలో రెగ్యులర్‌గా వస్తాయని తెలిస్తే అక్కడి ప్రజలు రాత్రిగాని పగలుగాని ఇబ్బంది లేకుండా వాటర్ పట్టుకొనేదానికి

అవకాశము ఉంటుంది. మరి ఒకచోట ఒక రోజు అర్థరాత్రి వస్తే, ఇంకొక రోజు మార్నింగు వస్తే ఇంకొకరోజు అసలే రానటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. మరి వాటర్ వర్క్సు మినిస్టరుగారు, డిప్యూటీ ఛీఫ్ మినిస్టరుగారు ఏమంటారు అంటే మేము మంజీరా వాటర్ సప్లయి డిపెక్ట్సు రెక్టిఫై చేశాము కాబట్టి మేము వాటర్ సప్లయి చేస్తున్నాము అని అంటారు. ఇప్పుడు మునిసిపాలిటీవారువారిది బాధ్యత అంటారు. మరి మునిసిపాలిటీవారు అంటారు వారు వాటర్ ఇవ్వడం లేదని, కాబట్టి రావడం లేదని అంటారు. ఈ రెండు మినిస్ట్రీసులో తగాదా వల్ల అక్కడి ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మంత్రులకు ఇద్దరికి కూడా ఈ మాత్రము కర్టసీ లేకుండా పోయింది. మరి ఈ విధంగా చెబుతున్నప్పుడు దీంట్లో నిజమెంత ఉన్నది, అబద్ధము ఎంత ఉన్నదని మమ్ములనందరిని పిలిచి, మేయరు, డిప్యూటి మేయరు, ఇంజనీర్సు వీరందరిని పిలిచి కూర్చోపెట్టి ఎక్కడ పొరబాటు ఉన్నది అని కనుక్కొందాము అనేటటువంటి ప్రియత్నముకూడా చేయ లేదని మాకు బాధగా ఉన్నది. సికింద్రాబాదు ప్రజలు ఈ తెలంగాణా ఉద్యమాన్ని బాగా బలపరుస్తున్నారు అనేటటువంటి భావనచేత వాళ్లకు ఇబ్బంది పెట్టాలని ప్రభుత్వము ఈ విధంగా చేస్తున్నదా అనేటటువంటి మాట అక్కడ సికిందాబాదు ప్రజలలో విరివిగా వినబడుతుంది. ఎందుకంటె చేసినామని చెప్పుతారు అక్కడేమో వాటర్ రావడంలేదు. ఈ వేళ మేయరు ఒక స్టేట్ మెంటు ఇచ్చారు ప్రెస్‌లో, వాటర్ వర్క్సు మినిస్టరుగారు కే.వి.నరసింగరావు ఇచ్చినటువంటి స్టేట్‌మెంటు సరిఅయినది కాదు, ఇబ్బంది కలుగుతున్నది అనే టటువంటి మాట చెబుతున్నారు. మరి ఈ రెండు డిపార్టుమెంట్లు ఎందుకని నేను అడుగుతున్నాను. వాటర్ వర్క్సు అయినా మీరు మొత్తము తీసుకోండి హైదరాబాదు, సికిందాబాదు మొత్తము ఏరియాకు మీరే సప్లయ చేయండి లేదా మునిసిపాలిటీకి మొత్తము మీరు అప్పచెప్పండి 16 సంవత్సరములునుంచి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పటనుంచి చెప్పుతున్నాము ఈ మాట, మరి వినేవాడు లేడు. మరి ఈ డ్యూయల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ తీసివేసి ఎవరో ఒకరు తీసుకోండి, కార్పొరేషను లేక వాటర్‌వర్క్సు వారయినా తీసుకొని ఇది సరిచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మేము అన్నాము, ఇన్‌ఫిరియర్ క్వాలిటీ పైప్సు వేసినారని, తరువాత టెక్నికల్ ఒపినియన్‌కు వ్యతిరేకంగా పైప్సు వేయడం జరిగిందని. మంజీరా వాటరుది. మంత్రిగారేమో కాదని అంటున్నారు మరి ఎందుకోసం ఇది జరుగుతున్నది. మరి ఆ రోజు వీళ్లు ఆలోచించలేదా ? ఇంత వాటర్ కెపాసిటీ వస్తుంది, ఇంత ఫ్లో ఉంటుంది, ఈ పైప్సు ఆగలేవు, పగిలిపోతాయి అనేటటువంటి మాట వారికి ఆ రోజున తెలియకపోయిందా ? తెలిసి ఉంటే, మరి ఈ బ్రేక్ డౌన్సు ఎందుకు వస్తాయి, మరి దీనికి ఏ విధంగా పర్మనెంటు సొల్యూషను చేస్తున్నారు అని మేము అడుగుతున్నాము. మా అప్రిహెన్షన్ ఏమిటంటే మీరు ఈ రోజు ఇస్తున్నామని అంటున్నారు, రెండు రోజులు వాటర్ ఇస్తారు. అది సరిపోదు, గవర్నమెంటుగా ఇబ్బంది లేకుండా సికిందాబ్రపట్టణానికి మీరు ఏమి చేస్తున్నారు, మీరు ఏ విధంగా ఆలోచిస్తున్నారు

ఇది ముఖ్యంగా చెప్పాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మీ అందరికి తెలుసు, వాటర్ అమ్ముకొన్నారు కొంతమంది, ఎక్కడెక్కడైతే వాటర్ కొద్దిగా ఉన్నదో అక్కడ 2, 3 రూపాయలు బిందె అమ్ముకొనేటటువంటి పరిస్థితిఉంది. సికింద్రాబాదు ప్రజలు భయపడుతున్నారు. ఈవేళ మార్నింగు మా యింటిలో నేను స్నానము చేయడానికి ఒకటిన్నర గంట వెయిట్ చేస్తే కూడా వాటర్ లేదు. ఈ విధంగా డెయిలీ అవుతున్నప్పుడు మేము ఎవరిని అనాలి. ప్రభుత్వంవారేమో బాధ్యత వర్క్ చేస్తున్నారు. ఇది మాకు సంబంధము లేదని మీరు చెపుతున్నారు. ఈమాట కాకుండా మరి యెవరో ఒకరు బాధ్యత తీసుకొని, ఈ వ్యవహారాన్ని చక్కబెడతాము, మళ్ళీ ఈ విధంగా కాకుండా చేస్తాము అనేటటువంటిది కావాలి. మిలిటరీ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్సు ఉన్నాయి, ఇండస్ట్రీస్ క్లోస్ చేసుకొంటున్నారు, వాళ్ళంతా నీళ్లు లేకుండా బాధపడుతున్నారు కాలేజెస్‌లో త్రాగడానికి లేకుండా, ఇండస్ట్రీస్ నడవకుండా ఉన్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కనుక దయచేసి దీనికి పరిష్కారమార్గము, పర్మనెంటుగా ఉండేటటువంటి మార్గాన్ని వారు కనిపెట్టాలి. లేకపోతే చూసేటటువంటివారు కూడా లేరు. ఇంత గొడవ జరిగిందిగదా, మరి ఏ మంత్రిగారయినా వెళ్ళి ఈ సిస్టము ఎక్కడ ఫెయిల్ అయిందని చూచినారా? మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మంత్రిగారు కానివ్వండి, వాటర్ వర్క్సు మినిస్టరుగారు కానివ్వండి వెళ్ళి, లేకపోతే లెజిస్లేటర్సును తీసుకువెళ్ళి, ఎక్కడ ఫెయిల్ అయిందని అడిగి చూచి ఇది చేస్తున్నాము అనేటటువంటి మాట కూడా ఇదివరకు ఎవరూ చెప్పలేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అందుకోసం ఈ బాధనుంచి మమ్ములను తప్పించాలని నేను వారిని కోరుతున్నాను. లేకపోతే ప్రజలు చాలా బాధపడతారు. దానికి వీరే బాధ్యులు అవుతారని మాత్రము మనవిచేస్తున్నాను.

The Deputy Chief Minister (Sri J. V, Narasinga Rao) :– Prior to commissioning of Manjira i. e., 1965, Secunderabad Municipality which is responsible for the internal distribution of water was being supplied water at Hussain Sagar Pumping Station at an average quantity of about 20 to 23 lakh gallons per day from Hyderabad Water Works. This was being pumped to Maredpally Reservoir by Secunderabad Municipality in addition to supplying water to consumers enroute from Hussain Sagar Pumping Station to Maredpally.

After the commissioning of Manjira Water supply scheme in addition to about 23 lakh gallons from Hyderabad Water Works, an extra quantity of another 20 lakh gollons in being supplied from Manjira Water Supply Scheme directly to Maredpally Reservoir. Thus the Sebunderabad Municipality is receiving a bulk quantity of water of over 40 lakh gallons per day against 23 lakh gallons per day prior to commissioning of Manjira Water Supply Scheme.

During breakdowns of Manjira water Supply Scheme due to power failures and electrical trippings, the Department is still supplying water not less than 20 to 22 lakh gallons per day from Hyderabad Water Works system in addition to whatever quantity that can be supplied from Manjira Water Supply Scheme as Secunderabad

Municipality is at tail end of distribution system. At no time the Department was supplying less than 50% of normal supply which is equivalent to the supply of water before the commissioning of Manjira Water Supply Scheme. The cut in 50% supply will be generally for a maximum period of about one day. The Supply from Manjira Water Supply Scheme cannot be restored to Secunderabad Municipality before 24 hours after the breakdown occurs in spite of the fact that breakdown is attended in 12 to 16 hours. Some time is required to fill up the huge diameter of the pipe lines and to build up the requisite pressure to enable the water to reach Maredpally Reservoir which is on an elevated ground. If the distribution system is properly controlled by the Municipal Corporation, Secunderabad Division 50% of the normal supply together with the reserves in service reservoirs should be sufficient for a period of about 24 hours, that too occassionally.

In order to build up the required level in Maredpally Reservoir, the Water Works Department suggested in February, 1970 to the Municipal Corporation, Secunderabad Division to take up the following measures :—

(1) The pumps installed at Hussain Sagar pumping Station and the pipe line leading to Maredpally Reservoir should be remodelled.

(2) The distribution lines and off-takes in the pumping main line from Hussain Sagar Pumping Station to Maredpally Reservoir, which are not being controlled properly now should be properly planned.

(3) Offtakes from reservoir and the pumping main should be regulated and controlled especially during non-supply hours to the public.

(4) A minimum of half-day's capacity should be maintained at all service reservoirs.

Further the Chief Engineer (Public Health) has finalised the remodelling of the distribution system of the Secunderabad area and the scheme has been submitted to the Government of India for technicalcl earance, State Government has already issued directions for remo- delling the distribution system which is in progress.

The opinion of an expert was obtained and according to that to reduce the variations of voltages at the pump houses, voltage stabilisers have to be installed at the power houses Government have already taken action by sanctioning one stabiliser 1-9-1969 as an experimental measure to study the voltage fluctuations after the installation of voltage stabiliser.

The second step that has to be taken is the installation of an air vessel to contain or tone down the fluctuations in pressure variations in the pipe line which are caused by the power failures. Action is being taken in this regard.

Considering the facts, such as length of 25 miles of pumping main and another 11 miles of gravity main and pumping huge quantity of 1 0 lakh gallons against a head of 400 feet through huge diameter of pumping main and power failures and trippings, break-down now and then are unavoidable. It is necessary that consumers must have a supply of at least one day's requirement which will enable them to tide over the situation during the break-downs which are rare and less than 24 hours.

All efforts are being made to minimise, ultimately eliminate the breakdowns.

As suggested, I am going to convene a meeting of the Assembly Members as well as the officials connected with the Municipality and the Water Works. I have already done at the official level and I requested those people not to feel that they are separate departments and that they should coordinate their activities and see that such things do not occur and I will further look into it.

శ్రీ కె. ఎస్. నారాయణ :—కాన్‌ఫరెన్స్ పెట్టాటానికి మంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నారు ; సంతోషము. ఏ లొకాలిటీకి ఏ అవర్‌లో వాటర్ వస్తుందో ముందుగా చెప్పండి. పత్రికలలో వేయండి. నీరు వచ్చే సమయంలో ప్రజలు తీసుకొంటారు. లేకపోతే-ఎవుడు వాటర్ వస్తోందో తెలియక ప్రజలు అవస్థపడుతున్నారు. దయ చేసి అది చేయండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఆ మీటింగ్‌లో కలిసినపుడే డిస్కస్ చేయండి.

(To the Deputy Chief Minister) Could you accept that suggestion?

Sri J. V. Narasing Rao:—I will request the Municipality. It is not my job. I will request the Municipality to inform if there is any difficulty but I woud like that they should supply at all times.

re :-FAILURE OF AN APPRECIABLE NUMBER OF STUDENTS IN P.U.C. EXAMINATION IN NOVEMBER-DECEMBER, 1969.

شری سلطان صلاح الدین اویسی — مسٹر اسپیکر سر - میں برسوں ہی اسبارے میں اپنے خیالات کا اظہار کرچکا ہوں - عثمانیه یونیورسٹی نے اگزامس کے تعلق سے جو رویه اختیار کیا ہےکه سوله ہزار لڑکوں میں سے صرف چار ہزار لڑکے کامیاب ہوئے ہیں - ان حالات پر بھی غور کرنا چاہئے تھا که تعلیم برابر نہیں ہوئی - پرچے جو دیئے گئے وہ نہایت سخت تھے - ان وجوہات کی بنا پر بے چینی پیدا ہوگئی ہے اسلئے ان لڑکوں کے رزلٹس پر نظر ثانی کیجانی چاہئے - تعلیم نہیں ہوئی - یونیورسٹی اور کالجس بند تھے - آپ نے تعلیم کا انتظام نہیں کیا - آپ نے سہولتیں مہیا کرنے کا اعلان کیا تھا (وائس چانسلر نے) لیکن وائس چانسلر اپنے وعدے پر قائم نہیں رہے - ایسی صورت میں کیا ہوگا - لڑکے بھوک ہڑتال کررہے ہیں -

شری پی - وی - نرسمہا راو (ایجوکیشن منسٹر) - جناب اسپیکر صاحب - میں کہہ چکا ہوں که یه معامله یونیورسٹی سے تعلق رکھتا ہے - اسمیں ہماری دست اندازی کم ہوسکتی ہے - تاہم جو باتیں کہی گئی ہیں میں انہیں یونیورسٹی کے پاس بھیجا ہوں انکے پاس سے ابھی جواس وصول نہیں ہوا ہے اسلئے میں کچھ کہنے کے موقف میں نہیں ہوں -

شری سلطان صلاح الدین اویسی — آپ نے پیپر میں وائس چانسلر کے بیانات دیکھے ہیں یا نہیں -

شری پی - وی - نرسمہا راو (ایجوکیشن منسٹر) — اسپر مجھے آپ سے کہنے سے فائدہ نہیں ہے - میں نے یونیورسٹی کے پاس لکھکر بھیجا ہے -

مسٹر ڈپٹی اسپیکر — توقع ہے که جواب جلد آجائیگا -

شری پی - وی - نرسمہا راو (ایجوکیشن منسٹر) — ہاں آجائیگا ورنه ہم ایک ریمائنڈر بھیجیں گے -

re : ADMISSIONS IN NAGARJ NA GOVERNMENT COLLEGE, NALGONDA.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :—అధ్యక్షా, నల్లగొండ జిల్లాలో గవర్నమెంట్ నాగార్జున కాలేజీ అని ఒకటి ఉంది. ఆ కాలేజీలో చాలా తక్కువ సీట్లు ఉన్నవి. ఇపుడు 1200 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం

ఆ కాలేజీలో ఎడ్మిషన్స్‌కొరకు విద్యార్థులనుండి ఐదారువేల దరఖాస్తులు వచ్చాయి. ఫస్ట్‌క్లాస్ వచ్చిన స్టూడెంట్స్‌నుకూడ పి. యు. సి. లో గాని, బి. ఎస్సి; బి. ఎ. లో కాని ఎకామిడేట్ చేయటానికి వీలు కలుగలేదు. అందువల్ల విద్యార్థులు చాలా ఇబ్బందులకు గురై, వారంతా హైదరాబాద్‌వచ్చి మమ్మల్ని ఆశ్రయించటం జరుగుతున్నది. కోదాడలో ప్రయివేట్ కాలేజి ఉంది. అక్కడ ఎడ్మిషన్స్ కంప్లీట్ అయినందువల్ల నల్లగొండ కాలేజీలో ఎడ్మిషన్స్ రష్ ఎక్కువ అయినది. దానిపైన డి. పి. ఐ. గారికి చెప్పటం జరిగింది. డి. పి. ఐ. గారు, మన మంత్రి గారు ఇంకా క్లాసెస్ ఎక్కువపెట్టి అందరికి సీట్లు దొరికేటట్లు చేస్తామన్నారు. కాని ఇంతవరకు ఏ చర్య తీసుకోలేదు. డి. పి ఐ. ఆఫీసులో గవర్నమెంట్‌నుండి ఇన్‌ఫర్మేషన్ రాలేదని చెప్పినారు. చదువుసంధ్యలు లేక విద్యార్థులను రోడ్లమీద తిరగటానికి అవకాశం కలుగజేస్తున్నారని నేను భావిస్తున్నాను. హైదరాబాద్ సికింద్రాబాద్ నగరాలలోని కాలేజీలలో కూడ రష్ ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తర్వాత ఇక్కడ కొత్తగా కాలేజీలు ఏర్పాటుచేయటం జరగలేదు. ప్రతి కళాశాలలో పి. యు. సి.; బి. ఎస్సి; బి. ఎ లో ఎక్కువ తరగతులు ఓపెన్ చేయటం జరగలేదు. రోజురోజుకు విద్యార్థుల సంఖ్య పెరిగిపోతున్నది. ఫస్ట్‌క్లాస్ వచ్చినవారికి కూడ సీట్స్ దొరకటంలేదు. సైన్సు సబ్‌జక్ట్స్‌లోకూడ సీట్స్ దొరకటంలేదుం కాబట్టి 50 పర్సెంట్ మార్కులు వచ్చిన విద్యార్థులందరికి ఇక్కడగాని, నాగార్జున కళాశాలలోగాని సీట్స్ దొరికేవిధంగా ఎక్కువ తరగతులు ఓపెన్ చేయవలసిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—నల్లగొండ జిల్లాలో ఒకటే కాలేజి నల్లగొండ పట్టణంలో ఉంది. కోదాడలో ఒక ప్రయివేట్ కాలేజి ఉంది. ఈ సంవత్సరం ఫస్ట్‌క్లాస్ వచ్చిన స్టూడెంట్స్ 800 మంది అప్లయిచేస్తే—240 మందికి మాత్రమే ఎడ్మిషన్స్ దొరికినవి. కాలేజీలలో ఎకామడేషన్ లేదని అక్కడి కలెక్టర్ చెప్పారు. మొట్టమొదట ఇది ప్రయివేట్ కాలేజీగా ఉండగా ఫండ్స్ వసూలుచేసి కొన్ని రూమ్స్ నిర్మాణంచేశారు. ఆ ఫండ్స్ ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్ క్రింద జమ అయిన దని, అది ఇవ్వటానికి వీలులేదని, పది పన్నెండు ఏళ్లనుండి వాటిపైన కప్పువేయ కుండా ఉన్నారు. వాటిపైన కప్పువేస్తే అక్కడ అకామడేషన్ ప్రొవైడ్ చేయ టానికి అవకాశం ఉంది. ఇంకో ఇద్దరు లెక్చరర్స్‌ను, ఇంకో రెండు సెక్షన్సును అదనంగా చేస్తే యీ ఇబ్బంది లేకుండా పోతుంది. ఇపుడు వారికి సీట్స్ దొరకక ఇక్కడకు హైదరాబాద్‌కు వస్తే ఇక్కడ ఎడ్మిషన్స్ డేట్‌కూడా అయిపోయింది. కాబట్టి అక్కడ అదనంగా రెండు సెక్షన్స్ ఓపెన్‌చేసి, ఫస్ట్‌క్లాస్ వారికి ఎడ్మిషన్స్ దొరికే ఏర్పాట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—చేస్తున్నాము. పి. యు. సి. కొరకు ఇంకో మూడు సెక్షన్స్ ఇవ్వమని యూనివర్శిటీవారిని ప్రిన్సిపాల్ అడిగారు.

మేము గూడ అభ్యంతరం చెప్పలేదు. ఇవ్వవలసిందని చెప్పాము. బి. ఎస్సి; బి. ఏ. డిగ్రీ క్లాసెస్ గురించి అడిగారు. వారికి ఏ మేరకు ఎడిషనల్ సెక్షన్స్ అవసరం ఉన్నదో అని యూనివర్సిటీవారికి వ్రాసి ఇప్పించటం జరుగుతుంది ఇదివరకే వ్రాయటం జరిగింది కొద్దిరోజుల్లో అది స్టార్ట్ అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఆ కాలేజీలో హిందీ లెక్చరర్ లేరు. ఒక హిందీ లెక్చరర్‌ను వేసే ప్రయత్నం చేయండి. దానిని గురించి నేను రిప్రజెంట్ చేయటం జరిగింది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— సరే. సిటీ గురించికూడ అదే పరిస్థితి మనవి చేయటం జరిగింది. Wherever additional sections are needed they are being asked for. The University is being moved to agree to the starting of additional sections.

Mr. Deputy Speaker :—Is it a fact that the students are not having notice of this ?

Sri P. V. Narasimha Rao ;—The additions are still taking place. There is no finality.

Mr. Deputy Speaker : —Unless your decision is communicated they don't have knowledge of that.

Sri P. V. Narasimha Rao :—In this House I made a statement. In the city we are taking steps to start additional sections wherever needed and as far as possible the need will be fulfilled

శ్రీ పి గోవర్ధనరెడ్డి:— నేను కొన్ని ప్రయివేటు కాలేజీలవారిని కలిశాను. వారికి ఎడిషనల్ ఫెసిలిటీస్, గ్రాంట్స్ ఇచ్చినట్లయితే అదనంగా కొన్ని క్లాసెస్ పెట్టటానికి అవకాశం ఉంటుందని వారు చెప్పారు. ప్రయివేటు కాలేజీలవారికి— మూడు నాలుగు క్లాసెస్ అదనంగా పెట్టటానికి, కావలసిన బిల్డింగ్స్ కొరకు ప్రభుత్వం గ్రాంటు ఇస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— ముందు వారు సెక్షన్స్ అడగాలి. ఇన్ని సెక్షన్స్ మాకు కావాలి అని అడగాలి. సెక్షన్స్ అడిగిన తర్వాత సెక్షన్స్ మేము గ్రాంటు చేస్తాము. మొదటనే అడగకుండా— హిరణ్యాక్షవరాలన్నీ అడిగితే ఎట్లా? We are facing an unprecedented rush this year. It was something which was never exepected, never anticipated. So every one is under some pressure including private institutions. Let us face the pressure; Let us get over the pressure Let them take additional sections wherever needed We will sort out other matters, accommodation, grant everything later on.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— Hindi Lecturer విషయం చెప్పాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— అన్ని subjects కు వేస్తారు. ఎక్కడ ఏ subject కు lecturer కావాలన్నా వేస్తారు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— వరంగలులో 72 శాతము వచ్చినవారికి కూడ B. Sc. లో seat దొరకలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్:— ఎక్కడ అడిగితే అక్కడ Sections open చేస్తామని చెపుచున్నారు గదా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— ఇతరులు sections open చేయడానికి యూనివర్శిటివారు అనుమతి యివ్వాలి. వారు కాలేజి గురించి యింకెవరు అనుమతి యివ్వాలి. వారేయిచ్చుకోవాలిగదా? It is easier for them to start sections.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— వరంగల్లులో ఒక private college ఉన్నది. 500 యిస్తేనేగాని join చేసుకోరు. Seats ఎక్కువ చేయమని University authorities direct చేస్తారు.

Sri P. V. Narasimha Rao;— The University is at liberty to increase the sections in its own constituent colleges. We have suggested that they may do so wherever there is need. It is they who have to authorise addition of sections. We have already told them that wherever additional sections are needed, they may be started.

Mr. Deputy Speaker:— Possibly, the apprehension is that they have to equate with the budget of their own.

Sri P. V. Narasimha Rao:— But they have not written to us asking for grants. rush ఉన్నది అన్నప్పుడు, additional sections కావాలి అన్నప్పుడు మమ్మల్ని అడిగారు. మేము యిచ్చాము. ఇచ్చిన తరువాత additional grant యిస్తూ పోతున్నాము. గత సంవత్సరాలలో జరగ లేదా యిది. ఈ సంవత్సరం క్రొత్త ఏమిఉన్నది.

డా. టి. ఎస్. మూర్తి:— Additional sections కు మాకు permission యిచ్చినట్లయితే పెట్టుకోడానికి తయారుగా ఉన్నానని ప్రిన్సిపాల్‌గారు చెప్పారు. డబ్బు రూపేణా మీరు కొద్దిగా recommend చేస్తే బాగా ఉంటుంది.

Sri P. V. Narasimha Rao:— The procedure is very simple. It is very clear. It has been going on for years and years. When an additional section is asked for, permission is given. After permitting it, the question of grant comes. That is sorted out at later stage.

re:- Unemployment of B. Sc., (Public Health) Graduates of the Kakatiya Medical College, Warangal.

డా. టి. ఎస్. మూర్తి:—అధ్యక్షా, అమ్మ పెట్టదు అడుక్కు తిననివ్వదు అని శాస్త్రం, B. Sc. Public Health అనే కోర్స్ చాల important course తమరు indulgence యిచ్చినట్లయితే మన Planning Commission వారు Local Government కు address చేసిన letter ఒకటి చదివి వినిపిస్తాను. The State Government are aware that the pablic health programme undertaken during the last few years suffered owing to reluctance on the part of doctors to taking public health services and AD HOC arrangements had to be made to make good the deficiency with inadequately trained personnel. Experience has also indicated that close checking of the

work done at various levels is an essential condition for the success of the public health programmes. Need also has been felt for long for trained public health workers in rural areas who would be able to fill the gap between the health officer and health inspector." I want the hon. Minister to note that —'between the health officer and the inspector ' "- and work as health officers in smaller municipalities. A Health Survey of the Planning Committee, popularly known as the Mudaliar Committee had considered all these difficulties and recommended introduction of 3 year degree course in public health. The idea is to utilise the services of trained graduates in the implementation of public health programmes. At present, the Kakatiya Medical College is the only inslitution in the Country which is under-taking the three year degree course in public health. Some of the qualified students of the college have been appointed as Antamological Assistants in N.M. E.P. or as Block Extension Officers in Family Planning etc." మొదలియార్ కమిటి recommendation ఆధారం చేసుకొని కాకతీయ మెడికల్ కాలేజి వారు B. Sc. Public health అనే కోర్స్ పెట్టి మూడు సంవత్సరములు intensive training in Public health ఇస్తున్నారు. 1, 2 batches కు మొదట్లో దయాధర్మ భిక్షం క్రింద 4 ఉద్యోగాలు యిచ్చి మూడవ batch వారు ఉద్యోగాల కొరకు Deputy Director, Medical Department కు వెడితే, వేరు చెప్పడం భావ్యం కాదు, "you have come from a prostitute, contracted a disease, and you are asking us to treat you" అన్నారు, చాల ఘోరమైన statement బాధ్యత కలిగిన యిద్దరు MLAs సమక్షంలో చేసిన statement పిల్లలు చెప్పిన మాట కాదు. చాల ఘోరమైన statement I want to emphatically protest against this statement. కాకతీయ మెడికల్ కాలేజిని న్యూనతపరచే statement బాధ్యుడు అయిన డిప్యూటి డైరక్టర్ చేయవలసిన మాటకాదు. ఇక్కడ ఉన్న మెంబర్లు, పెద్దలు అనేక మంది నాకు చిట్టీలు యిచ్చి మెడికల్ కాలేజిలో seats సంపాదించమని నన్ను అడిగిన ఉదంతాలు అందరికి తెలిసిన విషయమే. వీరందరు ఆ prostitute దగ్గరకు నన్ను టార్ట్‌గా యాక్ట్ చేయాలని అడుగుతున్నట్లు నాకు అర్థం అవడంలేదు. Kakatiya Medical College is one of the proudest achievements of Telangana. I do not want this derogatory remark to be passed against a college which has earned one of the best names in the whole of India. Under Secretary గారు Health Department నుంచి వచ్చి కాకతీయ మెడికల్ కాలేజి గురించి encomium pass చేసి వెళ్ళారు. Un-officials తో కాకుండా officials తో నడిపించి ప్రతి విషయంలో కాకతీయ మెడికల్ కాలేజి చాల గొప్పగా నడిపిస్తున్నామని అనుకుంటున్నాము. అవసరం అయితే మీరు కూడ intervene అవాలి. మీరు కూడ Health Minister తో చెప్పాలి. అటువంటి కాలేజిలో B, Sc Public Health అని కోర్సు పెట్టి మొదలియార్ కమిటి recommendation ప్రకారం చేస్తే ఒక బాధ్యుడు అయిన డిప్యూటి డైరక్టరు ఈ విధంగా పొమ్మన్నట్లయితే చాల అన్యాయం. ఆ attitude తీసుకొన్నందుకు ఆ Deputy Director regret

చేస్తాడని నేను అనుకుంటున్నాను, ఇటువంటి remarks pass చేయవద్దని నేను వారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇటువంటి antiquated ideas ఉన్నటువంటి పెద్దలు officers గా ఉండటం, బాధ్యతాయుత పదవులలో ఉండడం దాని యొక్క పూర్వ పరాలు తెలియకుండా మాట్లాడడం. మొదలియార్ కమిటి recommend చేసినది యిది. అంతకంటె బ్రహ్మాండ నాయకుడు అని ఈయన అనుకోడానికి వీలు లేనటువంటి విషయం. ఆ పిల్లలు ఈ రోజున ఉద్యోగాలు లేకుండా suffer అవుతున్నారు. Second grade Municipalities లో వాళ్ళను Health officers గా appoint చేయవచ్చునని Planning కమిటి వారు వ్రాశారు. Health officers, Health Inspectors మధ్యలో grade create చేసి వాళ్ళకు యిస్తే బాగా ఉంటుందని వాళ్ళు వ్రాశారు. Social Extension officers Postsవాళ్ళకు యిస్తే బాగా ఉంటుందని వ్రాశారు. అటువంటి ఉద్యోగాలు యిప్పుడు 60, 70 ఖాళీలు ఉన్నాయి. Second grade Municipalities చాల ఉన్నాయి. Primary Health Centres లో ఖాళీ ఉన్నాయి. The very name shows that the primary health centres are primarily meant for looking after the health of the people. డాక్టర్లను వేశారు. వారికి Public Health programme లో interest లేదు. Planning Commission వారు చెప్పినదికూడ అదే. వాళ్ళకు interest లేదు. వాళ్లు ఏదో curative treatment కొంత చేస్తారు. విసుగెత్తినట్లయితే వాళ్ళకు యిచ్చిన జీపులు వేసుకొని cities చేరతారు. అక్కడ ఉన్నటువంటి maternity work అంతా దాయీలకు అప్పజెప్పారు. Ante natal work అంతా Health Visitors కు అప్పజెప్పారు. వారు ఊరికే decoratees లాగా ఉండడం తప్ప వాళ్ళు అంటున్న అక్కడచేసే పనిలేదు. డాక్టర్స్ neglect చేస్తున్నారు. అటువంటిచోట Public Health graduates ను Health Assistants గా వేసినట్లయితే బాగా ఉంటుంది. Primary Health Centres యింకా strengthen అవుతాయి. వాటి checking, వాళ్ళ supervision Planning Commission వారు చెప్పినట్లు చాల ఉపయోగిస్తుంది అటువంటివాటిలో వారిని appoint చేయమని కోరుతున్నాను. కాకతీయ Medical College పెట్టింది కనుక దయాధర్మ భిక్షం క్రింద Health Inspectors గా appoint చేసి, Matriculation pass అయి Sanitary training pass అయిన health inspectors తో equate చేసి Public health degree వారిని ఏదో రెండు increments యిచ్చి health inspectorsగా మిమ్మల్ని appoint చేస్తాము అనేటట్లయితే కాకతీయ మెడికల్ కాలేజిని కాకుండా Planning Commission recommendation, మొదలియార్ కమిటి recommendation ను కూడ న్యూనతపరచినట్లు అవుతుంది. 180 తో ఒక grade ప్రారంభిస్తామని వెనక నరసింహారావుగారు మినిస్టర్ గా ఉన్నప్పుడు చాల appreciate చేసి వారికి ఆ విధంగా ఏర్పాటుచేస్తామని అనుకొన్నారు వారు. తరువాత వీరు వచ్చారు. వీరికి చాల sympathy ఉన్నది. Medical College మీద అభిమానం ఉన్నదని నాకు తెలుసును. వారు దీనిలో ప్రత్యేకించి శ్రద్ధ

వహించి 180 మీద grade పెట్టి Health Assistants గాను between Health Officer and Health Inspector ల grade చేసి వాళ్ళను P.H.C. లలోను Social Extension Officers గాను, second grade Municipalities లో Health Officers గాను appoint చేసినట్లయితే బాగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. కాకతీయ మెడికల్ కాలేజిలో pass అయిన వారు graduate ను మధ్యప్రదేశ్ లో వాళ్ళు గెజెటెడ్ ఆఫీసర్ గా appreciate చేశారు మనకు ఇక్కడ లేదు. మీరు ఈ course ఎట్లా పెట్టారుచెప్పండి అన్నారు. ఒకానొకప్పుడు ఈ గవర్న మెంటు చాలమంచికోర్సు పెట్టారు మాకు అప్పజెప్పండి మేము నడిపిస్తామంఅన్నారు. అటు వంటిదితిరిగి ఎందుకు ఈ attitude తీసుకున్నారు? చాల శోచనీయమైన attitude వెంటనే దీనిని మార్చుకొని 180 grade తో appoint చేయాలని కోరుతున్నాను. తప్పకుండా Health Minister సానుభూతితో ఆలోచిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

The Minister for Healh and Medical (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari):— Sir, the Kakatiya Medical College, Warangal, affiliated to the Osmania University has started the course of B. Sc. Public Health in 1964. The first batch of B.Sc. Public Health Students graduated in April 1967. The question of providing suitable jobs to B.Sc.PublicHealth Graduates was amined and it wa sdecided to appoint the B Sc. Public Health Graduates as Antamological Assistants and Assistant Health Inspectors giving them a higher start of three advanced increments in the Health Inspector's grade. As per the existing rules, there is no provision to appoint B.Sc. Public Health Graduates either as Antamological Assistants or Health Inspectors. In order to avoid hardship to these candidates it was ordered to appoint candidates with B.Sc. Public Health qualification as Antamological Assistants and Block Extension educators on temporary basis pending issue of amendment to the Andhra Pradesh Public Health Subordinate Service Recently the B.Sc. Public Health Graduates' Association approached the Government for de novo examination of the issue of providing suitable jobs to them and for creation of a separate cadre, which is under examination of the Government.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి : —ఆ అమెండు మెంటు ఏదోచేస్తేనేగాని యిది చెయ్యడానికవీల్లేదు అంటున్నారు, బాగానే వున్నది. అసలు ఆ అమెండు మెంటు తీసుకువచ్చిత్వరగా వారిని appoint. చేసేవుద్దేశంవుందో లేక నాకు యిక్కడ ఏదోఒకజవాబు ఇవ్వాలని ఆవిధంగా చెబుతున్నారో హెల్తు ఇనస్పెక్టర్సుగా మూడు ఇంక్రిమెంట్సు యిచ్చామని అన్నారు. కాని, హెల్తు ఇనస్పెక్టర్సుగా వారిని వేయడానికే నేను అబ్జక్షను రేయిజ్ చేస్తున్నాను. B. Sc Public Health చదువుకున్న వారిని శానిటరీ ఇనస్పెక్టర్సుతో ఈక్వేటుచేస్తే ఎట్లా ? నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను ఈరోజున — D. PH. pass అయిన డాక్టర్సును వీరిని—B. Sc. Public Health వారితో సమానంగా ఎగ్జామినేషన్ కు కూర్చుని pass అవమనండి. నేను ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. అక్కడ ఫస్ట్ క్లాసైనా కోర్సు పెట్టుకుని మేము ప్రయత్నిస్తుంటే, వానిని తీసికెళ్ళి శానిటరీ ఇనస్పెక్టర్సుగా అప్పాయింటుచేశాము, మూడు యింక్రిమెంట్సుయిచ్చాము, సంతోషపడండి

అనిచెప్పడం సరికాదు. దయచేసి వెంటనే ఆ అమెండుమెంటును తీసుకువచ్చి వారికి ప్రత్యేక కేడర్ సృష్టించి చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari: —We are examining it.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి: —Examine చేస్తామంటున్నారు. నేను ఈలోపల M. L. A. గా రిటైర్ అయిపోతాను.

Mr. Deputy Speaker: —He wants to know whether consideration will be there.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari: —Certainly we are considering very sympathetically and will decide it as early as possible.

re: THE NEED FOR IMMEDIATE RELEASE OF WATER TO THE LANDS UNDER BETHAPUDI, PALLIKONA, AND GORIGAPUDI CHANNEL.

శ్రీ వై. చెన్నయ్య (రేపల్లె): —అధ్యక్షా, మా తాలూకాలోని నాలుగైదు గ్రామాల రైతులు సిద్ధారెడ్డిగారివద్దకు వచ్చి రెండవ పంటకు నీరు కావాలని అడిగారు. ఇస్తాను, నారుమళ్ళు పోసుకోండి అన్నారువారు. ఆ తరువాత ఛీఫ్ ఇంజనీరుగారువచ్చి, కాంప్ వేసుకొని, అక్కడ యివ్వడానికి వీలులేదు అని రిపోర్టు వ్రాశారు. ఈనాడు నేను మళ్ళీ సిద్ధారెడ్డిగారిని కలుసుకుంటే, అది న్యాయం కాదు, క్రింది ఆఫీసర్సు ఎవరో, వారి స్వార్థానికి, వారికి కొంత పొలం ఉంటే వారు ఈ విధంగా చేయడం న్యాయంకాదు అని వారు చెప్పిన తరువాత, వారు 17-1-70 వ తేదీన వారు ఆర్డర్ వేశారు. ఆ ఆర్డర్‌ను వారు నిరాకరించారు. ఆ తరువాత, నారపరెడ్డిగారు చెప్పారు-ఇది మురుగు డ్రెయినేజ్‌వారి పర్మిషన్ లేకుండా పి. డబ్ల్యు. డి. వారు యిచ్చారని; నారపరెడ్డిగారు ఆ ఫైల్ తీసుకుని ఎంక్వయిరీ చేశారు. ఆ డిటెయిల్స్ పట్టుకుని, అది నా నియోజకవర్గం రైతులకు సంబంధించిన విషయమనిచెప్పి, అక్కడివారికి అది అత్యవసరమని చెప్పినతరువాత వారు నీళ్ళు ఇవ్వాలని 20-1-70 వ తేదీన ఆర్డర్ వేశారు. దానిని 22-2-70 వ తేదీనాడు అమలుజరిపారు. అక్కడి రైతాంగం, దీనినిబట్టి అనుకొంటున్నారు-ఇది ఇంజనీర్సు ప్రభుత్వమా? ప్రజా ప్రతినిధుల ప్రభుత్వమా? అని. ప్రభుత్వం నుండి ఆర్డర్సు వెళ్ళిన తరువాత కూడా ఇంజనీర్సు నెలరోజులు దానిని అమలు జరుపకుండా ఆపారూ అంటే-ఎవరు పరిపాలన చేస్తున్నట్లు అనుకోవాలి? వానికి అన్యాయం అని తోస్తె చీఫ్ మినిష్టర్ గారికి అప్పీలుకు పెట్టుకోవచ్చు, రివిజన్‌కు పెట్టుకోవచ్చు, స్టె తెచ్చుకోవచ్చు, అదేమీలేకుండా, తమ స్వార్థం నిమిత్తం తెనాలి డివిజనల్ ఇంజనీరుగారు నెల రోజులు ఆ ఆర్డర్‌ను ఆపారూఅంటే, రైతు ప్రతినిధులు ఏమనకోవాలి? బ్రిటిష్‌పాలన పోయినప్పటికి, యింకా ఆ తుప్పు కొంతమంది ఆఫీసర్సులో వున్నది. అందరిలోనూ లేదుగాని, యింకా కొంతమంది ఆఫీసర్సులో ఆ తుప్పువున్నది. సామెత చెప్పినట్లు ఒంటేలకుపోతే రెండేళ్ళకు వచ్చినట్లు-దాళ్వాపోయినదిమాకు, పంటలు పోయినవి. మురుగు కాల్వ-డ్రెయినేజ్-పోయినది, అక్కడ పసుపుతోటలు పోయినవి, రైతులకు ఇరవై లక్షలపైగా

నష్టం వచ్చింది. ఆ నష్టం ఎటా పూడుతుంది ? అక్కడ జరిగిన అన్యాయాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకోవలసినదిగా ప్రభుత్వానికి మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

Sri V. Purushothama Reddy :—Sir, as it was previously contemplated to take up repairs of Jagajjeru and Pallikonda Arains, it was proposed to close the Bethapudi and Gorigapudi channels and the Pallikonda branch channel without giving water for second crop. The Bethapudi channel and Vellaturi side channel which is the main channel to feed Karumuru and Gorigapudi channels were also taken up for repairs. Subsequently government issued orders on 17-1-1970 for the supply of water to an extent of 2500 for the second crop this year and under Karumuru, Bethapudi, Pallikonda and Gorigapudi branch channels of Vellaturi channel. The repairs work on Bethapudi and a portion of Vellaturi side channel could be completed in the required reach by 20-2-1970 and water was allowed for second crop in Gorigapudi and Bethapudi channels and Pallikonda branch channel. The Karumuri branch channel under Vellaturi side channel was supplied with water even in the second week of Febrauary, 1970.

PAPERS LAID ON THE TABLE

ANNUAL ADMINISTRATION REPORT OF THE ANDHRA PRADESH KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES BOARD FOR 1968-69.

The Minister for Small Scale Industries (Sri G. C. Venkanna):- I beg to lay on the Table uuder sub-section (2) of section 22 of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Act, 1958 (Act 4 of 1959) a copy of the Annual Administration Report of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board for the year 1968-69.

Mr. Deputy Speaker :—Papers laid.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1970-71
VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND NO. VIII—STATE LEGISLATURE—RS. 55,67,400

DEMAND NO. IX—HEADS OF STATES, MINISTERS AND HEADQUARTERS STAFF—RS. 4,66,74,300

DEMAND NO. X DISTRICT ADMINISTRATION AND MISCELLANEOUS —RS. 11,0[illegible],87,200

DEMAND NO. II—EXCISE DEPARTMENT—RS. 2,23,76,000

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:— అధ్యక్షా! ఈ పద్దు చాలా చిన్నది; 54 లక్షల రూపాయలే అయినప్పటికి, దీనికి సంబంధించినటువంటి వ్యవహారము చాలా విస్తృతంగా వున్నదని మీకు మనవిజేసుకుంటున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిపాలనకు సంబంధించిన అధికారమంతా యీ హెడ్స్‌పైనే ఆధారపడివున్నది. మంచివి చేసినా వీరికే సంబంధించి వున్నది; ఆ అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని సర్వనాశనం చేయడానికి కూడా అవకాశము వీరి చేతిలోనే వున్నది. ఇందులో ముఖ్యంగా మనకు తెలియజేసిన డిపార్టుమెంట్సు మూడువున్నాయి. ఒకటి— యాంటి-కరప్షన్ బ్యూరో, వారు చేసే కార్యకలాపాలు; రెండు— విజిలెన్సు కమిషన్, వారు చేసే వ్యవహారాలు; మూడు— కరప్షనుకు సంబంధించి

డిసిప్లినరీ యాక్షన్ కోరకు ఏర్పాటుచేసే ట్రిబ్యునల్స్. వీరు చేసే వ్యవహారాలు ఏమిటో మాకు తెలియడం లేదు.

ఇంక, ఆంధ్రదేశంలో జరుగుతున్నటువంటి వ్యవహారాలలో ముఖ్యమైన వ్యవహారం ఒకటి వున్నది. ఇంతకాలమూ— 1967 వ సంవత్సరం నుంచీ, యీ ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పటినుంచీ చాలా వ్యవహారాలు జరుగుతున్నాయి. కొన్ని కోట్ల రూపాయిలు విలువగలిగిన ఫెర్టిలైజర్స్ మన ఆంధ్రదేశానికి దిగుమతి చేసుకుంటున్నాం - యితర రాష్ట్రాల నుండి అయితేనేమి, యితర దేశాల నుండి కూడా ఇంపోర్టు చేసుకుంటున్నాం. ప్రతి దడవా శాసన సభలో ఆ వ్యవహారానికి సంబంధించి చర్చకు తీసుకువస్తున్నాం. కాని యిదమిద్ధమైన యాక్షను ఏమీ యింతవరకూ తీసుకోకపోవడం చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం.

చిన్న చిన్న వ్యవహారాలు చాలా వచ్చాయి వాటిపైన యాక్షను తీసుకుంటున్నాము అంటున్నారు కాని వాటి పర్యవసానం మాకు తెలియజేయడంలేదు. ఈనాడు నేను డీటెయిల్డుగా కొన్ని స్పెసిఫిక్ ఛార్జస్ మంత్రిగారిపైన వేస్తున్నాను. ఇవి మెమొరాండం రూపంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి అందజేస్తున్నాను, ఇందులోని ఎక్స్‌ట్రాక్ట్స్ మాత్రం నేను చదువుతాను.

"Mr. Thimmareddy became Cabinet Minister in the year 1967 immediately after the general elections. Till Mr. Thimma Reddy became the Minister, the practice used to be, the distribution of fertilisers was done through the agency of Co-operative Societies. This is the practice all over the country. In Mysore and Madras there are a few private companies like Shaw Wallace with huge investments through whose agencies the fertiliser distribution is taking place. It is only in Andhra Pradesh that private dealers, registering themselves as Manure Mixing Companies, have sprung up at the instance of Sri P. Thimma Reddy whose sole interest is not in the least, to facilitate the supply of the fertilisers to the Agriculturists but to make evil money through them.

"From 1967 to the end of 1969, 10 crores worth of fertilisers (both indigenous and foreign) have been imported into Andhra Pradesh utilising the loan which the Government of India had given us for the purpose. Of the 10 crores fertilisers worth only 4 crores, were received in the State. 6 crores worth of fertilisers were sold in Madras and other places. The transport charges alone have come up to 3.5 crores which have been reimbursed by Government of India. Of the 3½ crores paid to the lorries for transport, 2½ crores has gone into the hands of private dealers and one crore to the co-operatives. Of this 2½ crores, more than 2 crores have been swindled by the private dealers and shared between the private dealers and Sri P. Thimma Reddy.

"Mr. Thimma Reddy had followed a unique procedure in issuing permits. In the usual course the Director of Agriculture is the competent authority to issue permits. There is a G. O. to that effect. But for him there is no G.O. nor any rules. Mr. Thimma Reddy has adopted his own method. He issued permits directly on the application itself. His orders never used to go to the Director nor to his

Office but to the Chief Inspector of Fertilisers. Out of every thousand cases (as there are many thousands of applications) atleast 500 have been issued in this manner by the Minister. Delivery of fertilisers were issued to many dealers even without their being registered. Many people received large quantities of fertilisers without pre-payment. This matter came up before the Government and a G. O. was to the effect that no stock should be released unless payment is made in advance. Inspite this clear cut Government Order, the D.A.O. (F) stationed at Madras and the Chief Inspector of Fertilisers, Hyderabad under the written instructions from Mr. Thimma Reddy have issued large quantities of fertilisers to private dealers on credit. A thorough going investigation is necessary to establish how many lakhs, if not crores, have to be written off as a consequence of the Minister's corrupt act.

"Mr. Brahmananda Reddy may not be knowing this. Let me tell him that the whole loot has been shared by Mr. Thimma Reddy and those private dealers.

"From 1967 onwards Mr. Thimma Reddy started boosting up one or two companies in each district. In Cuddapah District he has brought up one Sri Narayanareddy, ex-M.L.A. The latter has registered 4 companies bearing the names of Ravalaseema Fertilisers, Soubhagya Fertilisers, Arveti China Tubbarayudu and Asoka Fertilisers. These companies have got one branch each in two districts Krishna and Guntur.

"In this connection, I request you to peruse the answer to clause (b) of the L.A.Q No. 1972 starred answered by the Minister for Agriculture on 5-3-1970. Of the total quantity of 5000 tons supplied to the Whole State, these 3 companies get a grand total of 960 tons of Sindri Ammonium Sulphate. This constitutes 1/5th of the total quantity supplied to Mr Narayana Reddy in the name of three companies in the districts were never brought to the destination. The transport charges amounting to some lakhs were appropriated by Mr. Thimma Reddy and this man without as much as a bag being brought to the destination. This can be verified with reference to the way bills and entries of Lorry Nos. in those Waybills and in the registers of the Commercial Tax Officers at the inter-district and inter State check posts.

"Secondly, these four companies have a major share in the loot of fertilisers received in the whole State From 2-4-1968 to 20-7 1968, Cuddapah District received 18% of the total quantity of fertilisers received in the State, i.e. (46.8 thousand tons), out of which 12,476 tons were received by these companies. This is 30% of the total quantity received in the district. Road movement was given to these companies transport by lorries, some from Visakhapatnam, some from Madras, and some from Bombay. Soubhagya Fertilizers, Rayalaseema Fertilisers and Arveti China Subbarayudu have carried, according to records, by about 60 lorries the allotment made to them from Bombay on the following dates :

19-8-1968 to 3-10-1968 One consignment
21-9-1968 to 2-10-1968 2nd consignment
7-10-1968 to 16-10-1968 3rd consignment

As in case of other consignments these consignments allotted to the above companies have not reached the destination at all· They have been sold at the place of delivery and the difference between the Government fixed rate and the black marker rate was coolly pocketed by the Companies after paying the Minister his due.

"There is yet another monetary advantage which the companies have in deals like this· As I have already mentioned above, there is a number of Government of India orders concerning the transport. Wherever the distance is great it is insisted that the transport should be done by rail. But in almost every case, movement by road was arranged. There is another provision in the G O. For all these fertilisers from the place of delivery to the place of destination, Government of India pays Rs. 0-24 ps. per matric ton per kilo meter. In this case the Government of India had paid to these companies Rs. 1,14,794.68 for the transport of above consignment. I ask the Chief Minister to check past records maintained by the Commercial Tax Department. It has already been done by responsible people. Not a single lorry carrying Festilisers reached Cuddapah on these days. This a deliberate fraud and swindle. This one and 14 thousands has been shared between Narayana Reddy and Thimma Reddy.

"Soubhagya Fertilizers was given 319 metric tons of urea on 17 4-1968. It was supposed to have been transported from Visakhapatnam to Cuddapah by 47 lorries. Not one lorry reached Cuddapah ; yet 61,000 rupees has been paid to that Company, as transport charges.

"On 7-12-1968 Mr. Thimma Reddy was in Madras in person. He has personally seen that 1215 matric tons of urea was released to the following companies :

1.	Soubhagya Fertilisers, Cuddapah	..	500 tons
2.	Ashok Fertilisers	..	500 "
3.	Rayalaseema Fertilisers	..	259 "
4.	Venkateswara Fertilisers	..	250 "
5.	Yelisetti Subbarao	..	100 "
6.	Bhoopalampet	..	25 "

"The Minister asked the D·A·O. (Fertilisers) in the Liaison Officer's Office) to take this list of M·M. firms and go to the office of the Regional Director of Food in Madras As regards the Regional Director there is a C.B.I. enquiry. All these papers were recommended by the D.A.O. (F) on 9-12-68 without passing through the Liaison Office. The transsaction took place without prepayment and they were able to get the quantity of 1215 metric tons released from Vizag by road movement. If the Chief Minister wants more particulars let him refer to the Office of the Regional Director of Food files registered as No. 3/994/C/Current file 2130, typed outside the L.O. Office and sent to the R.D.F. pure white paper purposle ribbon list dated 7-12-1968 ref. No. Nil. The D.A.O. (F) went in person and handed it over on 9-12-1968. I have herein appended copies of the entire files in this connection. Mr. T. V. Reddy also visited the place subsequently to enquire into it. I am also enclosing herein a

copy of an important letter which the Liaison Officer, Vedavyas, has written to the Chief Minister and Chief Secretary on 11-12-1968 in which he has lucidly brought to the notice of the Chief Minister and Chief Secretary, the corrupt practice and irregular manner of distribution of fertilisers adopted by one Sri Ramachandra, D A.O. (F) at Madras obviously under instruction of Thimma Reddy.

"This 1215 tons was not only drawn at Vizag but sold at Vizag itself and the transport charges amounting to the tune of 3 lakhs has been drawn and appropriated. This was objected to by Liaison Officer, but his objection was overruled, Letters written to the Chief Secretary and to the Director of Agriculture by Mr. Vedavyas, Laiaison Officer, eloquently speak about this loot. The Director's visit is only a white wash. There is another important case where the Soubhagya Fertilisers, Cuddapah is involved Please refer to D.A.O's file No. B. 2343/68. The Director of Agriculture allotted 500 tons urea to Soubhagya fertilisers, Cuddapah but road authorisation issued to Soubhagya fertilisers, was got for 680 tons of urea, i.e. they have drawn transport charges for 180 metric tons in excess of the allotment made by the Director of Agriculture. This is a deliberate fraud practised by Mr. Narayana Reddy, the crony of Mr. Thimma Reddy.

"The above instances have been quoted here though very few, to illustrate how Government of India have been cheated and Andhra Pradesh have been denied the use of Fertilisers. As I said earlier, these four companies have received 15,308 metric tons during the period 12-4-1968 to 20-7-1968. This quantity was given road movement from Vizag, Kakinada, Madras and Bombay. The difference in prices between the Government fixed prices and the black-market price would have easily amounted to not less than 50 lakhs. The transport charges would alone have come to 25 lakhs. This is the minimum according to my calculation. As one friend told me that the transport charges per bag of fertilisers from Bombay to Cuddapah is one and half times that of a black market rate of fertiliser. This loot of 75 lakhs to a crore of public money had been shared between Mr. Thimma Reddy and Narayana Reddy.

"Before I conclude I have got one more thing to say. I have been trying my best to gather enough statistical material about the supply of fertilisers in the State. I have written to the Directors of Agriculture for this information on 18-1-1969. Subsequently I reminded him through another letter. It is the highest act of discourtesy that a senior most officer should choose not to even acknowledge my letters. I had to write to the Chief Minister on 13-3-1969. The Chief Minister was kind enough to send that letter to the Secretary, Food and Agriculture, to give me all the particulars. After a prolonged correspondence between me and the Secretary, I was able to get some particulars though not all I requested for."

This is very unfortunate. Inspite of the discussion we had, this is how we are treated.

"Before I condlude I like to recall that the Chief Minister said the other day to a discussion under Rule 70 of Andhra Pradesh

Assembly Rules and assured the House that in future if any fit case of abuse of power and corruption is brought before this House he would certainly consider a judicial enquiry. There can be no more fit case for reference to judicial enquiry than which I have just now mentioned

"Let the Chief Minister rise to the occasion and set up an example by instituting a judicial enquiry into this scandal."

I am requesting you to pass on the Memorandum to the Chief Minister.

శ్రీ పి. నరసింగరావు (హుజూరాబాద్) :—రత్నసభాపతిగారు డీటెయిల్డుగా ఛార్జెస్ లెవెలు చేస్తూ మెమోరియలును సబ్‌మిట్ చేసారు. వాటి కాపీలను సభ్యులందరికి అందచేస్తె బాగుంటుంది. శాసనసభ సెక్రటేరియట్ ద్వారా కాపీలు మాకు అందచేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—I shall forward it to the Chief Minister.

Sri P. Narsinga Rao :—It is the property of the House.

Sri Ch. Rajeswara Rao : - It is an important speech giving details of certain charges. So we want to acquaint ourselves with the details.

Mr. Deputy Speaker : - Earlier such matters were raised by Mr. Ratnasabhapathi. I do not think anybody requested any copies. Anyway I shall consider it.

శ్రీ టి. ఎస్. మూర్తి:— 12–13 మందిమి కలిసి ఛీఫ్ సెక్రటరీగారికి మెమోరాండం ఇచ్చాము. అది ఇంకా ఎగ్జామినేషనులో ఉంది. దాని కాపీలు కూడా అందరికి ఇస్తే బాగుంటుంది.

Sri Konda Lakshman Bapuji:— It is a speach made by Mr. Ratnasabhapatby copies of which may be furnished to members. అవసరమైతే ప్రొసీడింగ్సు ఒక్కొక్కప్పుడు తమరు తెప్పించుకుని చూడవచ్చును. ఇది చాలా ఇంపార్టెంటు స్పీచ్. ఇందులో కొన్ని డాక్యుమెంట్సు కూడా ఇచ్చారు. పీటివి మాకు కాపీలు ఇప్పిస్తే ఉపయోగపడుతుంది. ప్రభుత్వాన్ని సరియైన పద్ధతికి గైడ్ చేయవచ్చును. There should be no dificuty in circuilating copies.

Mr. Deputy Speaker:— I told you that I shall consider it "Consider" does not mean that it will be refused.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—That is not positive

Mr Deputy Speaker: – It has its implications

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):— ఎంత తీవ్రమైన స్ట్రిక్చర్స్ వచ్చినా ఏమీ జరగడం లేదన్ని తెలుస్తూనే ఉంది. మేము కొన్ని ఎలిగేషన్సు పెట్టినప్పుడు వాటికి మిగతా లక్ష్యం కనపడడంలేదు. కనుక మన ఎలిమెంటరీ డ్యూటీ ప్రజలకు చెప్పుకోడం. అందువల్ల తమకు ఇచ్చిన పిటిషనును ప్రజలముందు పెట్టవలసి ఉంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— పిటిషన్లు పెడితే దానికి వేరే ప్రొసీజరు ఉంటుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— ఒక మెమో ఇక్కడ సబ్‌మిట్ చేశారు. అందులో ఎమ్. టి. రాజుగారిపై ఛార్జెస్ లెవెలు చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దానిని తీసుకుని విచారణ జరుపుతాము అన్నారు గత శాసన సభలో ఇది జరిగింది. అది ఏమి నడక నడుస్తున్నదో కాని ఇందులో మోసం నడక ఉందని భయపడుతున్నాము. తమరు దీనిని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావాలి. ఈ శాసన సభలో సభ్యులు తీసుకువచ్చే అంశాలు త్రోసిపారవేయడానికి వీలులేదు.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి (దోర్నకల్):— రత్నసభాపతిగారు మాట్లాడిన దానికి కాపీలు అందరికి ఇస్తే బాగుంటుంది. అధ్యక్ష పీఠం నుంచి తమరు కన్సిడర్ చేస్తాం అంటున్నారు. దీనికి బిజినెస్ రూల్సు, కాన్‌స్టిట్యూషను రిఫర్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. There is no point involved. You may straightaway say that copies may be circulated to members. వారి అభిప్రాయాలు తెలిసిపోయాయి. రూల్సు రిఫర్ చేయవలసిన అవసరం లేదు కనుక ఇప్పుడే సెలవిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— మేము క్రితంసారి స్పీకర్ గారికి పిటిషను ఇచ్చినప్పుడు వారు చెప్పింది ఏమిటంటే— నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి పంపుతాను, జవాబు రాకపోతే తరువాత సెషన్‌లో రైజ్ చేయండి అన్నారు. ఇది సరియైన అప్రాప్రియేట్ టైం. కొంత ఎంక్వయిరీ కూడా జరిగింది. మమ్మల్ని పిలిచారు. ఎవరు ఏమన్నది తెలియదు. ఇప్పుడు సమయం వచ్చింది కనుక తమకు చెబుతున్నాను. This is the appropriate time when we can raise the matter. Through the Speaker it was communicated to the Chief Minister.

శ్రీ టి.వి.ఎస్. చలపతిరావు:— ముఖ్యమంత్రిగారు డిమాండు మూవ్ చేస్తూ చెప్పారు. Andhra Pradesh Public Service Commission, Tribunal for Disciplinary Proceedings, Anti-Corruption Bureau, Government House Department, Vigilance Commission, and Special Commissoner of the Government of Andhra Pradesh. ఈ ఆరు డిపార్టుమెంటల్ చర్చకు వస్తాయని చెప్పారు. సాధారణంగా ఇటువంటి వాటి రిపోర్టులు టేబిలుపై పెడతారు. కాని రిపోర్టు మాత్రం మాకు ఇవ్వలేదు. ఇక్కడ చర్చకు రెండురోజులు ఎలాట్ చేశారు కాని మెటీరియల్ లేకుండా సరియైన డిబేటు ఎట్లా జరుగుతుంది? ఈరోజు ఈవెనింగు లోపల ఈ రిపోర్టులు అందచేయాలని కోరుతున్నాను. Otherwise, how can justice to the discussion of the Demand?

Mr. Dy. Speaker:— Will the Dy. Chief Minister attend to this?

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు:— రెండు రోజులు డిమాండుమీద ఏ మెటీరియల్ తీసుకుని చర్చ జరపాలి, అధ్యక్షా. ఈ రిపోర్టు వెంటనే యీ సభ్యులకు అందచేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri J. V. Narsinga Rao:—I will convey it to the Chief Minister.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao ;—He says that he will convey it to the Chief Minister. So after the debate is over-what is the use ? If not postpone it. If the Governm nt is not prepared to give the material, let the debate be postponed until the material is made available to this House.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—కొన్ని రిపోర్టులు అందచేయడానికి అవకాశం ఉందా ?

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— రిపోర్టులు లేకుండా డిబేటు ఎట్లా చేయడం ? It is expected that the Government would be ready with all the information. If they are not ready it is not our fault.

శ్రీ కే. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది నేను కనుక్కుంటాను. I will try. If that report is read, during the day we will supply.

శ్రీ కె అంజనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ ఈ రోజు ప్రధానంగా రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి....

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :— విజిలెన్సు కమిషను రిపోర్టు ఇచ్చారు. పేజి 11 లో వుంది.

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు రాలేదు. They made a reference to the Vigilance Commission in one of the paragraphs.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఏమి రిపోర్టులు కావాలి ?

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—How many times have I to repeat Sir. They are on the first page of the Chief Minister's note on this Demand.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి : — అధ్యక్షా, ఈ డిమాండులను బలపరుస్తూ ప్రధానంగా రాష్ట్ర పరిపాలనకు సంబంధించినంతవరకు, యంత్రాంగంలో ప్రధానమైన మార్పులు తీసుకురాకుండా స్వాతంత్రం వచ్చిన తరువాత కొనసాగించడంవల్ల చాలా యిబ్బందులు ఏర్పడుతున్నాయి. అడ్మినిస్ట్రేషనుకు సంబంధించినంతవరకు ఖర్చులు హెచ్చుగా పెరిగిపోతున్నాయి. ఫైల్సుకు సంబంధించినంతవరకు ఎక్కడ చూసినా రెడ్ టేపిజం అనేటటువంటి పద్ధతిలో నిలిచిపోవడం అనేటటువంటిది కూడా జరుగుతున్నది. కాబట్టి ప్రధానంగా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్ కమిటి ఏర్పాటుచేసి అయినాసరే క్రొత్త పద్ధతిలో దీనిని రీమోడల్ చేయడానికి ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో మార్పు తీసుకునిరావడానికి ప్రయత్నం చేయాలి అని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేషనుకు సంబంధించినంతవరకు కూడా అవసరమైన పోస్టులు చాలా వున్నాయి. వాటిని అన్నిటిని తగ్గిస్తే ఏవో నిరుద్యోగ సమస్య మరింత ప్రబలుతుంది అని మరింత పెంచుకుపోయినంతవరకు ప్రమాదం వుంది. మనకున్న ఆర్థిక వనరులు దెబ్బతినే ప్రమాదం వుంది. వాటిని తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. రాష్ట్ర లెవెలులో రివిన్యూ బోర్డుకు ప్రత్యేకమైన అధికారాలు యిచ్చి వారు ఒక్కొక్క డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన పద్ధతి యిచ్చి అయినా సరే యాలోకేటుచేసి

అయినా సరే వారి శక్తి సామర్థ్యాలు ఎక్కువ ఉపయోగపడడానికి ప్రయత్నం చేయాలి ఆ రకంగా చేసినప్పుడు ఒనరులు చేకూర్చుకొనడానికి పరిపాలనా యంత్రాంగం కట్టుదిట్టంగా పని చేయించడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఆ రకమైన పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టే రిఫార్మ్స్ కమిటీ ఒకటి అవసరం అని నొక్కి చెబుతున్నాను. యాంటీకరప్షనుకు సంబంధించిన బ్యూరో వుంది. అది ప్రత్యేకంగా ప్రక్కనవున్న మైసూరు రాష్ట్రంలో చాలా చక్కగా పని చేస్తున్నది. ఎక్కడ చూసినా దిక్కులేనన్ని కేసులను పట్టుకుంటున్నారు. లంచగొండితనాన్ని అవినీతి సమస్యను పరిష్కరించడానికి చాకచక్యంగా చేస్తున్నారు. అది ఇక్కడ జరగకపోవడం చింతించవలసి వున్నది. సబ్ రిజిస్ట్రారు ఆఫీసుకు సంబంధించినంత వరకు ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాము. లంచగొండితనం ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తున్నప్పటికి దానిగురించి చర్యలు తీసుకునే పరిస్థితులు లేవు. లంచగొండితనాన్ని రూపుమాపడానికి బ్యూరోను పటిష్టం చేయాలి. లంచగొండితనాన్ని అరికడితేనే మనం ప్రజాస్వామ్యాన్ని పదిలపరుచుకోగలం. అవినీతి వ్యాపించిపోయినతరువాత ప్రజలలో నిరాశ, నిస్పృహ వస్తుంది. వచ్చిన తరువాత అరాచకానికి అవకాశం కలుగుతుంది యాంటీ కరప్షను బ్యూరో యిచ్చినటువంటి కేసులు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. సంతృప్తికరంగా లేదు. జిల్లా లెవెలులో కాని తాలూకా లెవెలులో గాని పటిష్టంగా పనిచేసి కేసులు పట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. యాంటీ కరప్షనుకు సంబంధించినంతవరకు తీసుకున్నటువంటి చర్యలే కాదు. అడ్మినిస్ట్రేషనుకు సంబంధించినంతవరకు మార్పులు కూడా మనం తీసుకు రావలసిన పరిస్థితి ఉంది. గాంధీగారి మీద ఉన్నటువంటి ప్రేమాభిమానాలతో ప్రొహిబిషను అమలు జరిపాము అది విజయవంతం కావాలని ప్రయత్నం చేశాము. అది విఫల అయిన తరువాత సద్వినియోగం కావాలనే దృష్టిలో దానిని రద్దు చేసి ఈ రోజుం ఆదాయం పెంచుకొనడానికి ప్రయత్నంచేసి పెంచుకున్న ఆదాయమును సక్రమమైన మార్గాలలో విద్యారంగంలో ఖర్చు పెడుతున్నాం. మంచి కార్యాలకు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఇప్పుడు వస్తున్నటువంటి ఆదాయం చాలా తక్కువగా ఉంది. దానిని పెంచుకొనడానికి కూడా ప్రయత్నం చేయాలి. ఎందుకంటే ప్రొహిబిషన్ ఉన్నటువంటి రోజులలో ఉన్నటువంటి యిలిసిట్ డిస్టిలరీస్ ఎక్కడ చూసినా స్వేచ్ఛగా పని చేస్తున్నాయి. వాటిని నిర్మూలించి ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయమును మరింత పెంచుకుని యిలిసిట్ డిస్టిలేషన్‌ను తొలగించి ఎక్కువ లాభాలు చేకూర్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. లాభాలు వచ్చిన దానిపైన మరింత నిర్మాణాత్మకంగా అభివృద్ధికార్యక్రమాలకు ఖర్చు పెట్టి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసుకుని ముందడుగు వేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఖచ్చితముగా ఆ రకమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుచున్నాను. ఉపాధ్యాయులు వారికి యిచ్చిన జీతాలు చాలవని 25 వ తేదీ నుంచి సమ్మె చేయాలని అనుకొంటున్నట్లు వుంది. ఉద్యోగుల సమస్యలు ఎన్నిసార్లు పరిష్కరించినా నిరవధిక సమ్మె చేస్తామని అంటున్నారు. ఇదంతా చూస్తే దేశము ఎటు పోతున్నది అనిపిస్తోంది. ఎవరికి వారు స్వార్థముతో వారి లాభాలు చేసుకొంటూ, వాటి

సమస్యలు గొప్పవి అనే దృక్పథముతో పోతే రాష్ట్రము ఏమి అవుతుంది? రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులు ఏమిటి అనేది ఆలోచించడము మానివేస్తున్నారు. ఎవరికి వారు ఆలోచించుకొంటున్నారు. ఇది చాల అన్యాయము. ఈ పద్ధతులలో అయితే రాష్ట్రము దెబ్బ తినే అవకాశము వుంటుంది. ఈ స్ట్రయిక్స్‌వల్ల యిప్పటికే చాల అన్యాయము జరిగింది. ఎంతో దెబ్బ తిన్నది. కాని ఉద్యోగులు ఒకసారి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ధరల స్థిరత్వములేక వ్యవసాయ దారులు, సామాన్య రైతాంగము ఎంత దెబ్బ తింటున్నారో ఆలోచించండి. వారి పరిస్థితి ఏమిటి? వారికి వచ్చే ఆదాయముతో ఎంత నికృష్టమైన పరిస్థితులలో వారు జీవితాన్ని గడుపుతున్నారో వారిని గూర్చి ఆలోచించినవారు లేరు వారు సంఘాలను ఏర్పాటు చేసుకొని సమ్మె చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తే ఏమి అవుతుందో ఆలోచించాలని కోరుచున్నాను. లెజిస్లేటర్స్‌కి సంబంధించి ఇక్కడున్న లెజిస్లేటర్స్ క్వార్టర్స్‌కి, మైసూరు లెజిస్లేటర్స్ క్వార్టర్స్‌కి కొంత వ్యత్యాసము వున్నది. ఉడుకు నీరు, మరికొన్ని సౌకర్యాలు కలుగచేయాలని విన్నవించుకొనడము జరిగింది. ఆ సౌకర్యాల విషయములో ప్రభుత్వము తగిన శ్రద్ధ తీసుకొనాలని మనవిచేస్తున్నాను హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్సుకు సంబంధించినంత వరకు ఒకకమిటీని వేసి అడ్మినిస్ట్రేషనులో వున్న లోపాలను సరిదిద్దడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. సేల్స్ టాక్స్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినంతవరకు చాల లోపాలున్నవి. కావలసిన వసరులు చేకూర్చుకొనలేక పోతున్నాము. బోర్డులు, మెంబర్సు వున్నప్పటికి ఎక్కువ ఆదాయాన్ని రాబట్టు కొనలేకపోతున్నాము. 30 సం. ల నాడు ఏర్పాటు చేసుకొన్న పద్ధతులలో పోకుండా 5 సం. ల కొకసారి అయినా కమిటీని వేసి ఈ ఆక్టు ఏవిధంగా అమలు జరుపబడుతున్నది, ఆదాయము సక్రమముగా వస్తున్నదీ లేనిదీ రెవ్యూ చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. అడ్వాన్స్‌గా టాక్స్‌లు కలెక్టు చేస్తున్నాము. గుంటూరులో సుమారు 40 లక్షలు అడ్వాన్స్ టాక్స్‌గా కలెక్టు చేస్తే చివరకు వాపసు యిచ్చినది లెక్కలోకి రాకుండా పోవడమువల్ల 40 లక్షలు మనకు కేపిటల్‌లో వుంటుంది. 17 లక్షలు చివరకు మిగిలే మొత్తముగా వుండిపోతుంది. ఈ రకమైన లోపాలను సరిచేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. ఇంటర్ స్టేట్సుకు సంబంధించి కొన్ని లోపాలు జరుగుచున్నవి. సేల్సు టాక్స్‌కి సంబంధించి వాటిని సరిదిద్దుకొంటే ఎక్కువ ఆదాయము రాబట్టడానికి వ్యాపారస్థులకు, ప్రభుత్వానికి మధ్య ఒక రకముగా గౌరవ ప్రదమైన సంబంధాలు పర్పడడానికి అవకాశము వుంటుంది. గౌరవముగా డబ్బు వసూలు చేసుకొనడానికి వీలుంటుంది. అడ్మినిస్ట్రేషను బాగుగా నడవడానికి వీలు వుంటుంది.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) :—అధ్యక్షా, లెజిస్లేచరు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సిబ్బంది, దానికి సంబంధించిన డిమాండును చర్చ చేస్తున్నాము. ప్రజా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో మనము చాల వెనుకపడి వున్నాము. అని ఒక ప్రక్కన చెబుతూ రెండవ ప్రక్కన మంత్రులు ఎక్కువగా టూర్స్ చేయడము జరుగుతున్నది. దానివల్ల మన ఆర్థిక పరిస్థితులకు లోటు కలుగు

తున్నదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఒక మంత్రిగారు హైదరాబాదు నుంచి బయలుదేరాతు అంటే దానికి సంబంధించిన సిబ్బంది జిల్లా లెవెల్లో, సమితి లెవెల్ లో అంతా పాల్గొనవలసి వుంటుంది. ఈ సందర్భములో ఎంత డబ్బు దుర్వినియోగము అవుతుందో ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మేము ఇక్కడ వుండగా ఒక్క శాసన సభ్యునికి వారి టూర్ ప్రోగ్రామ్ గురించిన సమాచారము తెలియదు. మేము అక్కడకు చేరిన వెంటనే వారి టూర్ ప్రోగ్రామ్స్ వస్తూ వుంటాయి. దానికి గాను ఎంత పోస్టేజి ఖర్చు వృధా అవుతున్నదో ఆలోచించండి. ప్రజా కార్యక్రమాలకు తగిన అభివృద్ధిని చేకూర్చ లేకపోతున్నామని చెబుతున్నప్పుడు మంత్రులు తమ టూర్ ప్రోగ్రాములను తగ్గించుకొని పొదుపు చేస్తే బాగుంటుంది. కాగితాలు ఇక్కడ పెరుగుతున్నవి. జిల్లాల వారీగా ప్రచారము జరుగుతున్నది. దానిమూలముగా అడ్మినిస్ట్రేషను చాల దెబ్బ తిన్నది. కొన్ని డిపార్టుమెంట్సులోని ఉద్యోగులు నవలలు చదువుకొంటున్నారు. ప్రభుత్వము చెబుతున్నది ఏమి సోషలిజమో అర్థము కావడము లేదు. అందువల్ల మంత్రులు కాస్త టూర్స్ తగ్గిస్తే బాగుంటుంది. జిల్లాల నుంచి శాసన సభ్యులు తీసుకువచ్చిన రిప్రజెంటేషన్స్‌ని తీసుకొని ఇక్కడే వుండి చర్య తీసుకొంటే బాగుంటుంది. అని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. మేము ఏమైనా ఉత్తరాలు వ్రాస్తే జవాబు కూడ రాదు. కనీసము రిప్లయి కూడ యివ్వడానికి తీరిక పోతే ఎట్లా ? మంత్రులకు సంబంధించిన పార్టీల సభ్యులు ఎట్లా అయితే ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడి వచ్చినారో అట్లాగే ప్రతిపక్షాల సభ్యులు కూడ వచ్చారు. వారు కూడ ప్రజాస్వామిక పద్ధతులపైన వచ్చిన వారే. ప్రజా సమస్యల గురించి ఉత్తరాలు వ్రాస్తే జవాబు రాకపోతే ప్రజలకు ఏమి చెప్పుకోవాలి. మంత్రుల సంఖ్యను తగ్గించడము అవసరము. పంచాయతీలను అటు నుంచి ఇటు, ఇటు నుంచి అటు వారి బెనిఫిట్ కోసము మారిస్తే ప్రజా హిత కార్యక్రమాలు దెబ్బ తింటాయి. అటువంటిది ఏమీ జరుగకుండా చూస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. మలేరియా డిపార్టుమెంటు అని, కుటుంబ నియంత్రణ అని సిబ్బందిని ఎన్నో రకాలుగా పెంచుకొంటున్నాము. దోమల నివారణకు మలేరియా డిపార్టుమెంటు చేసిన కృషి ఏమిటి ? ఒక్క సమస్య అయినా పరిష్కారము అయినదా అని అడుగుచున్నాను. నెల పదిహేను రోజుల నుంచి పాత యం. యల్. ఏ. క్వార్టర్స్‌తో మేము దోమలతో ఎంతో బాధ పడుతున్నాము. అంతే కాకుండా 24 గంటలూ నల్లులు కుట్టుతున్నాయని గున్నయ్యగారు చెప్పారు. నేను వార్డెన్ గారికి వ్రాశాను. హెల్తు డిపార్టుమెంటువారికి వ్రాశాను. ఎవరూ వచ్చి చూడలేదు. ప్రతిసారి మేము ఎసంబ్లికి వచ్చేటప్పటికి తలుపులు ఊడదీయటం, వాకిళ్లు ఊడదీయటం, ఏదో త్రవ్వటం, రంగులు వేయటం ఏదోపని చేస్తూ వుంటారు. ఇది ఎమ్. ఎల్. ఏ.ల సౌకర్యం కోసమా, లేక కంట్రాక్టర్ల బెనిఫిట్ కోసమా ? ఎందుకి దుబారా ఖర్చు అని అడుగుతున్నాను. ఈ డబ్బుతో నీటి కాలువలు బాగుచేస్తే, చెరువులు బాగుచేస్తే, నీటివనరులు కలుగచేస్తే ప్రజలకు లాభం కలుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజల అవసరాలకు పనికివచ్చే ఏ

కార్యక్రమానికి ఏ డిపార్టుమెంటును అడిగినా డబ్బు లేదని అంటున్నారు. కాని దుబారాను తగ్గించటానికి ప్రయత్నం చేయటంలేదు. దుబారాను తగ్గించి ఆ డబ్బును అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు వినియోగించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, విశాఖపట్టణం జిల్లాగురించి ఒక విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. అది తర తరాలనుండి వెనుకబడిన ప్రాంతం. విశాఖపట్టణం సముద్రపు ఒడ్డున వున్నదని రాష్ట్రమంత్రులు, ఆఫీసర్లు ఎప్పుడూ అక్కడే తిరుగుతున్నారు. రెవిన్యూబోర్డు మెంబర్లు 90 సార్లు వచ్చారు. కాని ఎవరైనా అక్కడ ఏమైనా సహాయం చేశారా ? ఏదో కాగితాలమీద కోట్లు కన్పిస్తాయి కాని ఆచరణలో ఏ పనులూ జరగటంలేదు. విశాఖపట్టణం జిల్లా ఎప్పుడూ కరువు కాటకాలకు గురి అవుతున్న ప్రాంతం. అక్కడ అనకట్టలు లేవు. అనేక నదులు సముద్రంలో కలుస్తున్నాయి. వాటికి అడ్డుకట్టలు కట్టి వ్యవసాయానికి పనికివచ్చేటట్లు చేసిన పాపాన పోలేదు. కాబట్టి విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలకు ఒక డెవలప్‌మెంటు బోర్డు వేయండి. డబ్బు కేటాయించే అధికారాన్ని ఆ బోర్డుకు ఇవ్వండి ఒక్క రాయలసీమ, తెలంగాణాలే వెనుకబడిన ప్రాంతాలుకావు. విశాఖపట్టణం జిల్లాకు చెందిన మంత్రులు ఇద్దరు వున్నారు. వారు కాబినెట్‌లో పోట్లాడిఅయినా 24 లక్షల జనాభాగల ఆ ప్రాంతానికి మంచినీటి సౌకర్యం, చెరువుల మరమ్మతు పనులు చేయించి కరువు కాటకాలను ఎదుర్కొంటారని ఆశిస్తున్నాను.

(Sri T. S. Murthy in the Chair)

పట్టణంకు దగ్గరలోవుండే కొండజాతివారు చొక్కాలు ధరిస్తున్నారు. కాని కొండ ప్రాంతాల్లో వుండేవారికి పాప పుణ్యాలు ఏమిటో తెలియక చాలా వెనుకబడి వున్నారు. తర తరాలనుండి హరిజన సమస్య అలాగేవుంది. విశాఖ జిల్లాలో 5% కూడా వీరిలో చదువుకొనేవారు లేరు. కనుక వెనుకబడిన మా ప్రాంతం పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. కామేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, హెడ్ క్వార్టర్స్ పైన ఈ డిమాండును ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెడుతూ అనేక పద్దులను దీనిలో చూపిస్తూ డబ్బు కావాలని కోరారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన డిమాండు. దీనిలో మొత్తం శాఖలకు సంబంధించినవి వుంటాయి కాబట్టి వాటిని చాలా ముఖ్యమైనవిగా తీసికోవలసి ఉంది. ప్రతిపక్షం, అధికారపక్షం అనకుండా పరిపాలనా పద్ధతి గురించి, పరిపాలనా సమస్యలను గురించి సభ్యులు ఎన్నిసార్లు విమర్శించినా ముఖ్యమైన సమస్యలను ఈ ప్రభుత్వం మరచిపోతున్నది. ఎవరు ఏమి చెబితే ఏమి ఈ పరిపాలన గజం మాదిరి నడిచి పోతున్నది. ఎవరు ఏమి అన్నా అడ్డులేదు. ఈ గజం ఇలాగే సాగిపోతుంది అనే ధోరణి దాని వెనుక ఉన్న రహస్యం. మా పార్టి మెజారిటీగా ఉన్నట్లయితే. మా పార్టిలో మా గ్రూపుకు మెజారిటి ఉన్నట్లయితే. మా గ్రూపులో పెద్దమనుషులు ఖచ్చితంగా మాలో ఉన్నట్లయితే ఈ పరిపాలన మేము నిర్వహించటానికి మాకు అడ్డు ఏమీ లేదు అన్న ధీమాతో ప్రవర్తిస్తున్నారు. తరతరాల నుండి వచ్చిన ఇంపీరియలిస్టిక్ దృక్పథంతో ఈ పరిపాలన సాగించటానికి—ఆ కిరీటాన్ని నెత్తిమీద ఉంచు

కొని. ఆ కిరీటానికి ఏ ప్రమాదము లేకుండా చేసుకొనటానికి కావలసినహంగులు, డంగులు అన్నీ చేతిలో పెట్టుకొని పరిపాలన చేయాలని, ఎవరు ఏ నినాదంతో వచ్చినా వారిని నిర్దాక్షిణ్యంగా త్రొక్కిపెట్టి తమ పరిపాలన సాగించటం వారి ధోరణిగా కన్పిస్తున్నది. దాని ప్రతిబింబం దేశంలో చూశాము. ఫ్యూడల్ భూస్వామ్య పద్ధతి ఉంది. ఈ విధంగా అధికారంలో తమ వ్యతిరేకులను అణచటానికి, తమ యంత్రాంగాన్ని కాపాడుకోవటానికి ఈ మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రి ఆలోచిస్తున్నారు. ఆ నాడు ఇంపీరియలిస్టులు అధికారం నడిపించేటప్పుడు సామ్రాజ్య వాద ధోరణిలో వారు నిర్వహించిన యంత్రాంగం, ఆ హంగులు, ఆ మెషినరి, దానికి ఉన్న చక్రాలు ఈ నాడు పనికిరావు.

పరిపాలనలో ప్రజలకే ప్రత్యక్ష సంబంధం ఉండాలి కాబట్టి ప్రజలే పాలకులు కాబట్టి ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులకు సరయిన అర్థం కలిగించాలి. ఇంగ్లండులో చెప్పిన అర్థమే అర్థము కాదు. అమెరికాలో చెప్పిన అర్థము అర్థము కాదు. డెమక్రసిలో పెద్దమనుష్యులు కూర్చుని మెజారిటి పార్టి తలలు లెక్క పెట్టడం దానినే అర్థం చేసుకుని అది సాధిద్దామనుకుంటె ఏ ఊహాప్రపంచంలో ఉన్నారో యీ పరిపాలకులు మరి. Democracy is a way of life. Democracy is a system. Democracy is a perfect system of popular administration. ఆ పరఫెక్ట్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్. పాప్యులర్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ అంటే ఏమిటి దానిలో ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ప్రజలు మనస్పూర్తిగా తమసమస్యలు పరిష్కరించుకొనడానికి తాము స్వయంగా ఎన్నుకొన్న తాము స్వయంగా నిర్ణయించుకొన్న పరిపాలన అనే ఆత్మ విశ్వాసంతో పాల్గొనే యంత్రాంగం ప్రజాస్వామ్య యంత్రాంగం కాబట్టి శాసనసభ్యులను కట్టుకొని, పార్లమెంటు సభ్యులను కట్టుకొని శాసనసభలో కొన్ని రూల్సు రెగ్యులేషన్స్ ప్రకారం పని చేస్తున్నాం కాబట్టి డెమక్రసి కాబట్టి మేము పరిపాలనలో ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి సూచించాలని అనడం ఇంకా మరొక పద్ధతిలో భూస్వామ్య వర్గాల స్వార్థాలకొరకు అధికారం చలాయిస్తూ పరిపాలనంతా కొంతమంది స్వార్థపరుల పిడికిలిలో పెట్టుకొనడానికి ఆచరణలో ప్రజాస్వామ్య పరిపాలన అనే ముసుగులో సాగించే దుర్మార్గపరిపాలన తప్ప ప్రజాస్వామ్య పరిపాలన కాదు. ప్రజాస్వామ్యం నిజమయిన ప్రజాస్వామ్య మనడానికి అర్హత అధికారం లేదు. కాబట్టి నేను మనవిచేసేదేమంటే పరిపాలనా సమస్యలు అర్థం చేసుకొనడంలో భౌగోళికమయిన మార్పులు వస్తేనే తప్ప యీ పరిపాలన ప్రజలకు ఉపయోగపడడంలేదు. ప్రజలకు ఉపయోగపడదు. ఉపయోగపడతాయని ప్రయత్నించారా ప్రజలు నష్టపడుతున్నారు, కష్టపడుతున్నారు. చీలిపోతున్నారు. దెబ్బలాడుకుంటున్నారు. బొంబాయిలో చూడండి, కేరళలో చూడండి, యీ పక్షం ఆ పక్ష మనకుండా పరిపాలనాయంత్రాన్ని సంస్కరించక పోవడం వలననే పరిపాలనలో నూతనమయిన మార్పులు తేకపోవడం వలననే యీ యిబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. కాబట్టి సాంఘికంగా వస్తున్న విప్లవాత్మకమైన మార్పులు దృష్ట్యా యీ పరిపాలనా పద్ధతి సంస్కరించాలి. పరిపాలనా పద్ధతిలో గవర్నరు ఇన్‌స్టిట్యూషన్, శాసనసభా ఇన్‌స్టిట్యూషన్, మంత్రుల ఇన్‌స్టిట్యూషన్ ఇవన్నీ తప్పితే మిగిలిన పద్దులు పాస్ చేయమంటె

ఎలాగ. విజిలెన్సు కమిషన్, సర్వీస్ కమీషన్ ఇవన్ని ఉన్నాయి. వాటికి డబ్బు కావాలి నిజమే. కాని ఈ యంత్రాంగంలో ఉన్న బూజుపట్టిన లక్షణాలను పరిశీలించి వాటిని తొలగించడానికి ఏమి కృషి చేస్తున్నారో ముఖ్యమంత్రి గారు తమ ఉపన్యాసంలో చెప్పిన పాపాన పోలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారి ఉపన్యాసంలో గాని ఆలోచనలో గాని దేశంలో యీ ప్రజాస్వామ్యాని కిరూష రేఖలు తేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని ఊహించడానికయినా అవకాశాలున్నాయా? ఇంత పనికిమాలిన పద్ధతులతో ఆలోచిస్తే ఇంత బూజుపట్టిన. చిలుముపట్టి యంత్రాంగాన్ని ఇంకా కాపాడుకుని పరిపాలన చేద్దామని ఆలోచిస్తూ సోషలిస్టు రాజ్యాంగాన్ని స్థాపిస్తామని. సోషలిస్టు మార్గాన్ని సుగమం చేస్తామని మాట్లాడే వారికి నిజంగా సోషలిజం కాదు కదా ప్రజాస్వామ్యానికి సంబంధించిన ఓనమాలు తెలియవని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంక ప్రజలను మోసగించడానికి వీలు లేదు. ఇంక ప్రజాస్వామ్యాన్ని నడిపిస్తున్నామని బోధనలు చేయడానికి అవకాశాలు లేవు. ఇప్పటికయినా ప్రజాస్వామ్య పవిత్ర సిద్ధాంతాలపైన ఒక నయాపైసా అయినా విశ్వాసముంటె పరిపాలన పద్ధతులలో ఉన్న పనికిమాలిన పద్ధతులు తొలగించండి గవర్నరు పద్ధతి—యీ రోజు ఒకరు గవర్నరు కావచ్చు. రేపు బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారు గవర్నరు కావచ్చు. కాని ఎందుకు యీ గవర్నరు. ఒకే ఇన్‌స్టిట్యూషనులో ఉండడం కేంద్రానికి రాష్ట్రానికి మధ్య సమన్వయం చేయడానికి ఇక్కడివి అక్కడివి సమస్యలు క్రోడీకరించడానికి యంత్రాంగానికి సాధ్యం కాదా? దానికి గవర్నరుకు ఒక బంగాళా తోటమాలీలు సిబ్బంది ఏమిటి యీ లక్షల రూపాయల ఖర్చు? ప్రతిపక్షం ఎప్పుడూ గవర్నరులు వద్దని చెబుతూనే ఉంది. అసలు యీ చిహ్నం రాజుల చిహ్నం. సామ్రాజ్యవాదుల చిహ్నం కొన్ని విధానాలు భౌతికంగా మౌళికంగా తుడిచిపెట్టకపోతే మార్పురాదు. గవర్నరును తొలగించడం యీ నాడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని ప్రారంభించడానికి మొదటిమెట్టు. తొలగించండి అవసరంలేదు. తరువాత ఇందులో అంటి కరప్షన్—విజిలెన్సు కమిషను, అవినీతినిరోధక శాఖ క్రమశిక్షణ నిర్వహణ ట్రిబ్యునల్ ఇవన్నీ వాస్తవమే. లాంఛనంగా యీ సంస్థలున్నాయి కాబట్టి వాటిని పోషించడానికి డబ్బు అవసరం కాబట్టి డబ్బు ఇమ్మంటారు. మేము వద్దంటాము. వారు తీసుకుంటారు జరిగిపోతుంది. పరిపాలనా యంత్రాంగంలో బూజుపట్టిన అవినీతిని తొలగించడానికి ఇదేనా మార్గం? రెండు మూడు సంస్థలు ఏర్పాటు చేసి వాటిలో వారిని కూర్చోపెట్టి వారికి పవర్సు ఇచ్చి డబ్బు ఇచ్చి సంతృప్తిపడి ఇన్ని కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నాం ఇంత ఖర్చు చేశాం అని రిపోర్టు ఇస్తే సరిపోతుందా? యీ కమిషన్ను పెర్‌ఫార్మెన్సు గురించి వారు పట్టుకున్న కేసెస్ గురించి బయటపడ్డ దొంగతనాలు, బయటపడ్డ లంచగొండితనాలు, ఆ లంచగొండితనంతో ఇమిడి ఉన్న సాంఘిక సమస్యలు, అందులో ఉన్న రాజకీయాలు అన్నీ గమనించి దానిని మార్చడానికి, సంస్కరించడానికి దాని ఇవాల్యుయేషనుతో ఉన్న క్రొత్త విషయం కనపడింది. యీ క్రొత్త విషయాన్ని మనమంతా కలసి పరిష్కరించి సంఘంలో చైతన్యం కలిగించే ప్రయత్నం ఎక్కడా లేదు. ఈ అవినీతి

నిరోధకశాఖ లంచగొండితనాన్ని నిరూపించాలి అంటె యీ సంస్థ అవినీతిని ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఈ అవినీతిని నిరోధించడానికి చట్టబద్ధమయిన పద్ధతులు సంఘంలో ఏర్పాటు చేసి పని చేస్తే తప్ప లాభంలేదు. ప్రజా సంఘనిర్వహణలో ఇతర పద్ధతులలో అక్కడ కొచ్చే కేసెస్ చూస్తే యీ యాంటికరప్షను పేర జరిగే కరప్షను చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. యీ చిన్న చిన్న విషయాలు ప్రభుత్వానికి తెలియవా అనిపిస్తుంది. ప్రభుత్వ నిర్వాహకులను అడిగితే అయ్యో అని నవ్వుతారు. మంత్రులు మాకే ఆశ్చర్యం వేస్తుందంటారు. అవునండి చేసే వారు ప్రభుత్వోద్యోగులే కదా అంటె ఏదో సాగిపోతోంది అంత లోతుకుపోవడం మంచిది కాదంటారు. కాని యీ లోతుకుపోవడం సాధ్యంకాదు మనవల్ల కాదు అని అటంకాలు చెప్పుకుని కాలాన్ని గడుపుకుని మనవల్ల కాదు మనం అరికట్ట లేము అని చెప్పి అధికారంలో ఉన్న వారు అంటె యీ సమస్యకు పరిష్కార మార్గరంలేదు, అడుగడుగునా బలపరచినవారవుతున్నారు పరోక్షంగా దుర్మార్గం చేసిన వ్యక్తులకు సహకారం చేసినవారవుతున్నారు. అందుకొరకు దీనికి కావలసింది ఏమిటి ? ఎవేల్యుయేషన్‌లో కొన్ని టిపికల్ కేసెస్ పట్టుకొని. యాంటికరప్షన్‌లో విజిలెన్సు వాళ్లు గాని ఇతరత్రాగాని కొన్ని స్పెసిఫిక్ కేసులు పట్టుకొని పబ్లిక్‌లో లంచము తీసుకొనినటువంటి నడి బజార్లులో 24 గంటలు, ఒక ఇంజనీరుగా ఉండినటువంటి—పేర్లు చెప్పదలచుకోలేదు. ప్రభుత్వాధికారులను వాళ్ళను అపనింద పాలుచేసేటటువంటి ఉద్దేశము నాకు లేదు. నేను వారిని గౌరవిస్తున్నాను, వారిలో దాగికొని ఉన్నటువంటి క్రియాత్మకమైన, ప్రజాస్వామ్య సృజనాత్మకమైన శక్తులను గౌరవిస్తున్నాను. కాని వారిలో తర తరాలనుంచి జీర్ణించిపోయినటువంటి డబ్బు సంపాదించేటటువంటి కక్కుర్తితో ప్రజల ధనాన్ని, ప్రజాస్వామ్యములో వచ్చిన ధనాన్ని దుర్మార్గ పద్ధతులలో ఉపయోగించుకొందాము అనేటటువంటి దుష్ట బుద్ధులను మాత్రము మనము విచ్చలవిడిగా చీల్చకపోతే, బయటికి లాగకపోతె, నాయొక్క విద్యుక్తధర్మాన్ని నేను నెరవేర్చిన వాడిని కాను. ఒక ఇంజనీరు లేక ఒక ప్రత్యేకమైన అధికారి నాకు ఈ డబ్బు యిస్తేనే ఈ ఎస్టిమేట్ శాంక్షన్ చేస్తాను లేకుంటే లేదు అని చెప్పి కొన్ని వందలు. వేలు సంపాదించడం. ఎస్టిమేట్స్ శాంక్షన్ అయి పనికి పూనుకొంటే, పని ప్రారంభించి పని పూర్తి అయ్యేవరకు ఎన్నో సందర్భాలలో ఎన్నో ఇబ్బందులుపెట్టి, డబ్బులు సంపాదించి ఆ కంట్రాక్టరును, ప్రజలను, ఆప్రాంతాన్ని పీల్చిపిప్పిచేసి తుదకు ఆ ప్రాజెక్టు నిర్వహించడం జరుగుతుంది. కనుక దాన్ని గురించి ఎక్కడైనా దొరికించుకొని పబ్లిక్‌లో బయట ప్లాట్‌ఫారం పైన శిక్షలు వేసి—ఉరి శిక్షలు వేయుమని అనడంలేదు, కాని ఉరి శిక్షలు చేసినంత పని చేయవచ్చు. ఉరిశిక్షవలన కలిగేంతటి భయాన్ని, భ్రాంతిని కలిగించి వారిలో మానసికంగా మార్పు తెచ్చి, ఇది సాధ్యం కాదు, ఇది చండాలమైన పని, దీనితో బ్రతుకకూడదు అనేటటువంటి పని వానిలో దాగిఉన్నటువంటి మానవతా భావాన్ని, ప్రజా సేవా దృక్పథాన్ని పైకి తేవడానికి ఖచ్చితమైన, నిశ్చితమైన ప్రయత్నాన్ని ఈ ప్రభుత్వము చేస్తుందా, చేయడంలేదు ఎందుకొరకు అంటే ఇటువంటి పద్ధతుల పైన ప్రభుత్వానికి ప్రేమ ఉన్నది. ఇటువంటి దుష్ట పద్ధతులు, లంచగొండిపద్ధతులు.

స్వార్థ పద్ధతులు. పరోక్షంగానో ప్రత్యక్షంగానో పోనీ నడవనీ మనవాళ్లేకదా అని దాన్ని దాచివేత, సహకారము, రక్షణ కూడా ఉన్నది కాబట్టి ఈ అన్యాయాలు సాగుతూ ఉన్నాయి. ప్రభుత్వము దీనిని గమనించకపోతే, పరిస్థితులు చెయ్యిదాటిపోయి ఈనాడు మన దేశములో అనేక రాష్ట్రాలలో కనపడుతున్నటువంటి పరిస్థితులు, చాలా మంది పార్టీలు, చాలా వజ్రసంకల్పముతో చిత్తశుద్ధితో ప్రజలకు సేవచేసి ముందుకు వస్తాము అన్నప్పుడు ప్రజలు కొంతమంది—అంటే సామాన్య ప్రజలు కాదు, కొన్ని కోట్లు, లక్షలు ప్రజలలో ఏ 50 మందో వంద మందో, నాలుగు వందలమందో దుర్మార్గాలను నేర్చుకొని అదేపనిగా పోషించబడి కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి మంత్రుల ప్రక్కన ఉండి రోజూ మేస్తూ, తింటూ, త్రాగుతూ ఉంటూ ఈనాడు సంఘాన్ని పరిపాలించి సాంఘిక జీవితాన్ని గగ్గోలు చేసినటువంటి ఉదంతాలు ఏవైతే ఉన్నాయో, దానికి కారణాలు ఎవరు అంటే ఇలాంటి పరిపాలనా పద్ధతులకు దిగజారిన వాళ్ళు తప్ప ఇంకెవరు కాదు. కాబట్టి కమ్యూనిస్టు పార్టీ అధికారములోకి రానివ్వండి, ఇంకేదైనా ప్రజాస్వామికపార్టీ అధికారములోకి రానివ్వండి, ఇవన్నీ పోషించినట్లయితే దీనిని ఎదుర్కోడానికి చాలా కష్టంగా ఉంటుంది. చాలా ఇబ్బంది అవుతుంది. కాబట్టి మనమంతా కలసి ప్రజాసామ్యం మీద ప్రజలకు రక్షణ మీద ప్రజాస్వామిక పరిపాలన అభివృద్ధి చేసే సంకల్పముతో కృషిచేస్తేనే, ప్రయత్నం చేస్తేనే మనము ఇల్లు కడతాము, కాబట్టి నాలుగు రోజులు నేను ఉంటాను, నా పరిపాలన ఉంటుంది, నేను ఇంతలో నా పంతము తీర్చుకోవాలి అనేటటువంటి పద్ధతిలో అయితే ప్రజలను ద్రోహము చేసినవాళ్ళము అవుతాము. అధ్యక్షా, ఇంకొక రెండు విషయాలు చెప్పిముగిస్తాను. మినిస్టర్ల విషయము ఒకటి మనవిచేయాలి. చాలా సంతోషము. చాలా మంది మినిస్టర్లు అయ్యారు. ఇంకా కాబోతున్నారేమో. వారికి మిత్రపూర్వకంగా శుభాకాంక్షలు కూడా తెలుపుకొంటాను. కాని ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి గారికి ఒక మనవి. మంత్రి పదవుల నిర్వహణలో ఇమిడి ఉన్నటువంటి ప్రాశస్త్యాన్ని, దానియొక్క ప్రత్యేకతను వాటర్ డవున్ చేయకుండా, దాని ప్రాముఖ్యతను ఎవరు కూడా అపార్థం చేసుకోకుండా, దానికి ప్రజాస్వామ్యంలో విలువైన, సముచితమైన స్థానం ఉన్నది, ఆ స్థానము యొక్క విలువను, బాధ్యతను. గౌరవాన్ని తక్కువ అంచనా వేయకుండా నిర్వహించేటటువంటి పద్ధతిలో అటువంటి వ్యక్తులను ఏర్పాటు చేయండి. వారికిఅటువంటి బాధ్యతలు కూడా ఇవ్వండి. నాకు విచారము వేస్తుంది, శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒకసారి కాదు, 8, 2 పర్యాయాలు మేము అడగవలసివచ్చింది. వారికి పోర్టుఫోలియోలు ఇవ్వకుండా ఉండడము. పోర్టుఫోలియోలు ఇవ్వడానికి వీలులేకుండాపోతె ఇంకొకరిని పెట్టుకోండి పోర్టుఫోలియోలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి, ముఖ్యమంత్రిగారికి పోర్టుఫోలియోలు ఎక్కువగా వుండడము, మంత్రులకు పోర్టుఫోలియోలు తక్కువగా ఉండడము జరుగుతున్నది. ఆ పోర్టుఫోలియోలను, శాసనసభ నిర్వహించడానికి, తాత్కాలికంగా ఈ వారము, 10 రోజుల కొరకు వారికి సంక్రమింపజేసి, ఒక విధంగా మంత్రిగారి పదవియొక్క ప్రాముఖ్యతను, వారు నిర్వహించవలసినటువంటి బాధ్యతను తక్కువ అంచనా వేసి అధికారమును కేంద్రీకరించుకొనినటు

వంటి ముఖ్యమంత్రిగారి వైఖరి మాత్రము అది మంచిది కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఏ యే లక్ష్యాలకొరకు మీరు పోతున్నారో, ఏ అక్రమాలకు మీరు సహకారము చేస్తున్నారో, దాన్ని గురించి నేను విమర్శించాను. కానేపటికి వారి లక్ష్యాన్ని వారి స్థానంలో ఉండి చూచినప్పటికి, ఈ పదవుల పంపకము, యీ పోర్టుఫోలియోల పంపకము ఇది అన్యాయంగా వున్నది. ఎవరికైనా పోర్టుఫోలియోలు ఇవ్వండి, కాని 2, 3 ఇవ్వండి, పూర్తి బాధ్యతలు ఇవ్వండి బాధ్యతానిర్వహణలో వారికి సహకారము ఇవ్వండి, సమిష్టి బాధ్యత తీసుకోండి పోర్టుఫోలియో ఒకరిచేతిలో పెట్టుకొని అవసరంవచ్చినప్పుడు ఈ విషయము మాట్లాడుకొని మళ్ళీ సమాధానము చెప్పమంటే, ఒక విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి అందరు కాక పోయినా కొంతమంది మంత్రులకు గుమాస్తాలుగా పనిచేస్తున్నారనే ప్రభావాన్ని కలిగించడానికి తోడ్పడుతుంది కాబట్టి ఈ పద్దతిని అరికట్టి వెంటనే ఇది సవరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత మంత్రులకు ఒకటి మనవిచేసి ముగిస్తాను. మంత్రి పదవి అశాశ్వతము, అది చాలా కొద్దికాలముకరకే ఉంటుందని బుద్బుదప్రాయము అని తెలుసు వారికి. బుద్బుదప్రాయమైన, మాయతో కూడిన కలియుగంలోఉన్నా ఇంకా కలిమాయలో ముగిసిపోతున్న యీ పదవులకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతను ఇవ్వకుండా సామాన్య మానవుల సమస్యలను తెలుసుకోడానికి, గ్రామాలలోకి వెళ్లినప్పుడు, ఈ దర్బారులు, కచ్చేరీలు, పోలీసుల సర్కసులు, అధికారుల చుట్టుముట్టు ప్రదక్షిణలు, తమ పార్టీ ప్రగల్భాలు, ఇవన్నీ తొలగించి పారేసిసామాన్య మానవుని దగ్గరకు వెళ్ళి, సామాన్య ప్రజలతో కూర్చుని మాట్లాడి వారి సమస్యలను అర్థం చేసుకొనేటటువంటి మంత్రులను ఇంకా చూడాలని కలగంటున్నాను. ఇంకా చూడలేదు. నేను మొట్టమొదట మనవిచేసినట్లుగా సామ్రాజ్య ఫ్యూడల్ భూస్వామ్య విధానములో ఉన్నటువంటి ఆ దర్బారు లక్షణాలు తప్ప ప్రజలు, ప్రజాస్వామ్యము అనేటటువంటి దానిని సమర్థతతో ఆలోచించడంలేదు. కాబట్టి మార్పులు కూడా తీసుకువచ్చినట్లయితే తప్పనిసరిగా మంత్రిగా చేయగలిగేటటువంటి కార్యక్రమాలు కూడా ప్రజలు చూసి సంతోషపడడానికి, దగ్గరకు రావడానికి, సమస్యలు మనస్ఫూర్తిగా చెప్పుకోడానికి అవకాశము ఉంటుంది, మంచి సాంప్రదాయాన్ని వేసినవారు అవుతారుఅని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. జి. సుబ్బరామరెడ్డి (కాళహస్తి) :—అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రభుత్వం వారు ప్రతిపాదించిన స్టేట్ డిమాండ్స్‌పైన మాట్లాడుతూ అందులో కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. మన ప్రభుత్వములో మాకు ఎక్కువ అనుభవము లేకపోయినా కొద్ది అనుభవముతో మాకు తెలిసినది చెప్పదలచుకున్నాము. ఏదో ప్రతి సంవత్సరము ప్రభుత్వానికి కావలసిన పన్నులు మాత్రము కోట్లకొలది వేయడం జరుగుతున్నదే గాని ప్రజలకు కావలసిన డెవలప్మెంటు కార్యక్రమాలు ఏమైనా ఉన్నాయా అంటే ఏమీ లేదు. దీనికి కారణము ఏమిటంటె. నా అనుభవాన్ని బట్టి చూస్తే, వచ్చిన పైకము అంతా కూడా అందులో సగము ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటుకు సరిపోతుంది. చిన్న ఉద్యోగులకు ఇచ్చినా ఏదో నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారము అయిందనవచ్చును. నిన్న మన ఎడ్యుకేషన్ మినిష్టర్‌గారు చెప్పినారు, ఇక్కడ ఏదో కొంత మంది బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యములో ఉండిన పెద్ద

పెద్ద ఆఫీసర్లు అంతా ఉండినారు. వాళ్ళకు అప్పుడు ఆ స్కేల్స్ పెట్టినారు. అవన్నీ తగ్గించుకోడానికి వీలులేకపోయింది. అందువలన పరిపాలన ఈ విధంగా ఉన్నదని వారు చెప్పినట్లు నాకు గుర్తు. అట్లాగే మన ప్రభుత్వ యంత్రాంగము ఎట్లా ఉన్నదంటే తాటిమానుకు సూదిని కుట్టి ఎత్తుకొనినట్లు ఉన్నదే గాని మరేమి కాదు. అంటే చిన్న ఉద్యోగస్తులనుంచి మన రాష్ట్ర పరిపాలనవరకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఒక గ్రామంలో విలేజ్ ఆఫీసర్స్ ఉంటారు, విలేజ్ లెవెల్ వర్కర్సు ఉంటారు, రివిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టర్సు ఉంటారు, మల్టి పర్సస్ సూపర్ వైజర్స్ ఉంటారు, లార్జ్ స్కేల్ సొసైటీసుకు సూపర్‌వైజర్సు ఉంటారు. అందరు ఉంటారుగాని పని మాత్రము అక్కడ ఏమీ లేదు. అందుకు వాళ్ళ నందరిని కూడా అమాల్గమేట్ చేసి ప్రతి గ్రామానికి కూడా ఏదో గ్రూప్ గ్రామాలు చేర్చి, అన్ని పనులు కూడ వాళ్ళు చూచుకొని రైతులకు గాని, ప్రజలకుగాని, ప్రభుత్వానికిగాని జరగవలసినటువంటి పనులు చూచుకొనేదానికి ఇబ్బంది ఏమి ఉంటుంది? రకరకానికి ఒకరొకరిని పెట్టడము, వారికి ఏమీ పని లేకుండా చూడడము, కావలసిన పని చేయకుండా పోవడము. ప్రభుత్వానికి కావలసిన పని అందివ్వడం లేదు, ప్రజలకు కావలసిన పనులు అందివ్వడం లేదు. వాళ్ళకు కూడా పని లేదు. ఇంకా ఖజానాకు వచ్చేటప్పటికీ, సమయానికి వచ్చేటప్పటికీ కాళీ అవుతూ ఉంటుంది కాబట్టి ప్రభుత్వము ఇప్పటికైనా దానిని ఆలోచన చేసి దానిని అమాల్గమేట్ చేసి కుదిస్తూ పనికూడా త్వరగా అందుబాటు అయ్యేటట్లు చేయవలెనని మనవి చేస్తున్నాను.

(Sri K. Ramanatham in the Chair)

కలెక్టర్ ఏమి వ్రాసినా, పెద్దవారు వచ్చి ఇక్కడ సెక్రటరీతో మాట్లాడితే సెక్రటరీ కలెక్టర్ వ్రాసినదానికి వ్యతిరేకంగా చేస్తారు. మిగతావారు వెళ్ళి అడిగితే కలెక్టర్ యీ మాదిరిగా రికమెండ్ చేశారు; మేము ఏమి చేస్తాము అని చెబుతారు. అటువంటప్పుడు ఇక్కడ డైరెక్టరేట్, రెవిన్యూ బోర్డు, సెక్రటేరియట్, సెక్రటరీ, జాయింట్ సెక్రటరీ, ఎడిషనల్ సెక్రటరీ, స్పెషల్ సెక్రటరీ, డిప్యూటీ సెక్రటరీ, అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ — వీరంతా ఉండి చేసేది ఏమిటి? కలెక్టర్ యీ విధంగా రికమెండ్ చేశారు కాబట్టి. మనము చేసేది ఏమీ లేదని చెప్పటం తప్ప—వారు అది డైరెక్టుగా పరిశీలించి కలెక్టర్ చెప్పినదానికి వ్యతిరేకంగా చేయటం అనేది ఉండదు. ఈ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటుకు 120 కోట్ల రూపాయలు అవుతున్నది. ఆ డబ్బు అంతా కేపిటల్‌లో డైరెక్టరేట్, రెవిన్యూబోర్డు, సెక్రటేరియట్స్ క్రింద ఖర్చు అవుతున్నది. ఆఫీసర్స్‌కు ఇస్తున్న జీపులు వారు సక్రమంగా వినియోగించటం లేదు. కుండ నిండా నీరు పోసి అన్ని బొందలు కొడితే ఎట్లా ఉంటుంది? మంచి పాత్రలో నీరుపోసి ఒక లోటాతో ముంచుకొని త్రాగితే చాలా రోజులు నీరు వస్తుంది. కాని అన్ని బొందలు కొడితే ఎవరూ నీరు త్రాగేదానికి లేదు. అందులో నీరు ఉండేదానికి లేదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం చేసే ఖర్చు ఆ విధంగా ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంత ఖర్చు పెట్టినా పరిపాలనలో ఎంత కరప్షన్ ఉన్నదో చూడండి. ఎవరైనా ప్రభుత్వానికి అర్జీ పెట్టుకొని దానికి సంబంధించిన పని చేయించుకోవాలంటే

దేవుడు కనుపిస్తాడు. మన ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలు ఇవ్వటం, ఆ ఉద్యోగులు కరప్షన్ చేయకుండా కాపలా కాయటానికి విజిలెన్స్ డిపార్టుమెంట్, యాంటి కరప్షన్ డిపార్టుమెంట్ పెట్టటం జరుగుతున్నది. ఇంత పెట్టినా సక్రమంగా జరగటంలేదు. మన పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని తగ్గించి, కుదించి, మన ఆదాయంలో 10 పర్సెంట్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్‌కు ఖర్చు పెట్టి, మిగతా డబ్బు డెవలప్‌మెంటల్ వర్క్సుకు ఖర్చు పెడితే బాగుంటుంది. ఎవరైనా ఒక అర్జీ పెట్టుకొంటే - కలెక్టర్ ఇన్ని వారాలలో, ఆర్. డి. ఓ. ఇచ్చి వారాలలో తీర్పు చెప్పాలని ఒక టైమ్ లిమిట్ పెడితే బాగుంటుంది. అతడు పెట్టుకొన్న అర్జీపై ఒకటి రెండు నెలలలో వాడికి ఏదో ఒకటి చెప్పడం మంచిది, మనకు మంత్రులు జాస్తి అయి, ప్రయివేట్ బిల్డింగ్స్ బాడుగకు తీసుకొన్నాము. దానికి బదులు ప్రభుత్వమే బిల్డింగ్స్ కట్టుకొంటే మంచిది. అవి ఎప్పటికైనా ప్రభుత్వ ఆస్థిగా ఉంటుంది. లేకపోతే బాడుగకు ఇండ్లు తీసుకోవటం, వాటికి ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెట్టి రిపేర్స్ చేయించటం, చివరకు వాటిని వదలిరావటం జరుగుతున్నది. అందువల్ల డబ్బు చాలా నష్టం అవుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. రెవిన్యూ బోర్డు అనవసరమని చాలామంది చెబుతున్నారు. గవర్నమెంట్‌వారు ఆ ఖర్చులు తగ్గించి, ఆ డబ్బు పేద ప్రజానీకానికి సహాయం చేస్తే బాగుంటుందని చెబుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా మహాశయా! ఇపుడు మంత్రులు, ఎడ్మినిస్ట్రేషన్, అధికారవర్గము — సమస్య వచ్చినపుడు — మొత్తం యీ మంత్రివర్గం అనుసరించే విధానాలు పాలసీలు ప్రధానమైన చర్చనీయాంశమని నా ఉద్దేశ్యము. ఇంతవరకు యీ ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న పాలసీలు, విధానాలు దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవటం లేదు. సాంఘిక న్యాయం చేకూర్చటంలో అవి సంపూర్ణంగా విఫలం అయినవి. రోజు రోజుకు దేశంలో గుత్తాధిపత్యం బలపడుతున్నదని, పేదరికం పెరుగుతున్నదని, సంఘంలో వ్యత్యాసాలు పెరుగుతున్నవని, స్వయంగా కాంగ్రెస్ ఇరు వర్గాలవారుకూడ అనేక రూపాల్లో అంగీకరిస్తున్నారు. బొంబాయి కాంగ్రెస్ తర్వాత, ఇపుడు అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు జగజ్జీవనరామ్ కాంగ్రెస్ పునర్జన్మ ఎత్తింది అన్నారు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు సోషలిస్టు రిఫారం ముఖ్యమని, యీ విధానం ప్రజలకు అందించాలని అన్నారు. దానినిబట్టి ఇంతవరకు అనుసరించబడిన విధానాలవల్ల దేశం ముందుకు పోలేదనేది — ప్రత్యారోపణతో ఇద్దరూ అదే చెబుతున్నారు. దేశం మునిగింది అంటే — నీవు ముంచావు నీవు ముంచావని, ఒకరిపై ఒకరు చెప్పుకుంటూ — మొత్తంమీద ఇద్దరూ కూడ దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోలేకపోయామనేది అంగీకరిస్తున్నారు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు బొంబాయినుండి దిగగానే సోషలిస్టు విధానం ముఖ్యమన్నారు. రాష్ట్రీ ముఖ్య మంత్రుల సమావేశంలో భూసంస్కరణలు చాలా ముఖ్యమైనవని, అవి ఖచ్చితంగా అమలు జరపాలని అన్నారు. భూసంస్కరణలు అని ఇదివరకులాగా చెబుతూపోతుంటే నమ్మేవారు ఎవరూ లేరు; అమలు జరిపితే తప్ప — అని చాలా మంది కాంగ్రెస్ సభ్యులే చెప్పారు. దున్నేవానికే భూమి అనే రాడికల్

స్లోగన్ యీ ప్రభుత్వం అమలు జరుపుతుంధా? లేదా? ప్రభుత్వం, మంత్రులు రోజు చేసే యీ ప్రచారాన్ని అమలుజరుపుతారా? లేదా? లేక వారు పొలిటికల్ స్టంటుగా యీ విధానాన్ని ప్రచారం చేస్తున్నారా అన్నది ఇక్కడి సమస్య. వారు ఇది పొలిటికల్ స్టంట్‌గా ప్రచారం చేస్తూ ప్రజలను రాజకీయదగా చేస్తున్నారు. మీరు క్రియాత్మకదృష్టితో చెబుతున్నారని మేము అనుకోటానికి ఆస్కారం కనుపించటంలేదు. భూసంస్కరణలు ముఖ్యమని దున్నేవానికే భూమి అని బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు చెబుతారు. బంజర్లు ఆక్రమించుకోవాలని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చెబుతారు. కాని వెంగళరావుగారు బంజర్లు ఆక్రమించినాకొన్న వారిపైన విచ్చలవిడిగా పోలీసులచేత దాడిచేయిస్తున్నాడు. ఎన్నో సంవత్సరాలనుండి ఆ భూమి తాము సేద్యము చేసుకొంటున్నట్లు, ఆ భూమి భూస్వాముల పట్టాకాదని స్వయంగా రుజువుచేసిన రైతుల పైన యీనాడు కేసులు ఉన్నవి. భూసంస్కరణలు ముఖ్యమని బ్రహ్మానంద రెడ్డి చెబితే, భూసంస్కరణలు చాలా ప్రమాదమని, ఆ మాట మాట్లాడేటపుడు పదిసార్లు ఆలోచించి మాట్లాడండి అని తిమ్మారెడ్డిగారు చెబుతారు. భూసంస్కరణలు అంటే మీరు భయపడవలసిన అవసరంలేదని. మనకు ఉన్న హక్కులను కట్టుదిట్టము చేస్తామని రామలింగరాజుగారు భూస్వాములకు హామీ ఇస్తున్నారు. కాబట్టి యీ ప్రచారం కేవలం స్టంట్ కాక మరేమిటి? ఆర్థికమంత్రిగారు తమ బడ్జెటు స్పీచ్‌లో పేదప్రజలకు భూస్వాములనుండి ఇంత అదనపు భూమి తీసుకొని పంచుతాము అని చెప్పిన పాపాన పోలేదు. అయితే భూస్వాములకు నష్టపరిహారం ఇవ్వటానికి గ్యారంటీ ఇస్తున్నామని వారు చెప్పారు. భూసంస్కరణలను సత్వరపరిచే ప్రభుత్వ విధానం దృష్ట్యా, భూమి పరిమితుల చట్టము క్రింద తీసేసుకునే భూములకై భూస్వాములకు నష్టపరిహారంగా రు. 50 లక్షలు కేటాయించబడినవి-అని చెప్పారు. అయితే భూమి పంచడం కోసం చెప్పాముగదా అని వీరు అనవచ్చు. నిజానికి భూమి పంచుతామని. భూస్వాముల అదనపు భూమి తీసుకుంటామని ఒక బిల్లు కూడ యింతవరకు ఎవరూ చేయలేదు. వీరు చెప్పిన గరిష్టపరిమితికి మించిన భూములు 89 వేల ఎకరాలు ఉన్నాయని administration report లో చెప్పారు. పంపకం అని ఒక ఖానా పెట్టారు. అంటే పంచిన భూమి అంత లేదు. వీరి పూర్వీకులు ఈ రోజున ప్రతిపక్షంలో కూర్చున్నారు. వారి అభిప్రాయాలు ఏమి అయినప్పటికి వి.బి.రాజుగారు భూసంస్కరణలు అంటే bundle of ideas అన్నారు. ఆ bundle of ideas లో భూమి పంపకం అనేది ఉంటుందా? భూస్వాముల గుత్తాధిపత్యం బద్దలు చేసి కష్టజీవులైన దున్నేవారికి భూమి పంపకం ఉంటుందా అని అడిగితే దానికి వారు నీళ్లు నమిలినారు. సమాధానం ఏమిచెప్పలేదు. ఉండబోదు అని ఈ రోజు తిమ్మారెడ్డిగారు, వారి సహచరులుగా ఉన్నవారు స్పష్టంగా చెపుతున్నారు. అందువలన భూ సంస్కరణల మీద, దున్నేవానికి భూమి పంచేదానిమీద నమ్మకం లేనటువంటి ఈ ప్రభువులు, భూస్వామ్యవిధానం మూర్తీభవించి, దానికి ప్రతిబింబంగా ఉన్న ఈ ప్రభుత్వం. రాజులు. మహారాజులు, వేలాది ఎకరాలు కలిగిన పెద్దలు నాయకులుగా అధిపతులుగా ఉన్న ఈ కాంగ్రెసు సంస్థయొక్క

ప్రభుత్వం భూ సంస్కరణలు అమలుజరుపుతుందని అంటే అది Political stunt కాదా ? ఈ సంస్థలో అనేకులు radical slogans మీద విశ్వాసం ఉన్నవారు ఉండవచ్చు. సోషలిస్టు భావాలు కలవారు కూడ ఉండవచ్చు. అందుకు సంతోషిస్తాము, వారికి సహకారం యిస్తాము. కాని మొత్తంగా ఈప్రభుత్వం యొక్క చట్టం చూసినప్పుడు ఈ radical slogans చూసినప్పుడు మరొక గండం గడవడానికి political stunt తో బైటపడాలని చేస్తున్నదితప్ప – భూస్వామ్య విధానం రద్దు, గుత్త పెట్టుబడిదారి విధానం అదుపు పెట్టడం, సాంఘిక న్యాయాన్ని చేకూర్చడం, పేదప్రజలకై ధనికవర్గాలయొక్క దోపిడి అదుపులో పెట్టి వారిమధ్యన ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని తగ్గించడం, ఈమూడు కర్తవ్యాలు ఏవి నిర్వహించడానికి సిద్ధంగాలేదని ఈనాడు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క చరిత్ర చాలస్పష్టంగా చెపుతున్నది. అటువంటప్పుడు యివ్వాళ మన సంగతి ఏమిటి ? రాష్ట్రం ఈ ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యాన ఏ స్థితిలోయున్నది ? ఒక వైపున ఏప్రాంతానికి ఆ ప్రాంతం మేము వెనకబడి ఉన్నాం, మేము వెనకబడి ఉన్నామని ఆందోళన చేస్తున్నారు. వెనకబడిన ప్రాంతాలతోసహా ఆంధ్రరాష్ట్రం యొక్క స్థితిఏమిటి? ఇవ్వాళ ఆంధ్రరాష్ట్రం జనాభాలో నాలుగవది. వైశాల్యంలో 5 వ స్థానం. తల 1 కి నికర విలువ దేశంలో, 13 వ స్థానంలో యున్నది. వ్యవసాయక ఉత్పత్తి, పారిశ్రామిక ఉత్పత్తిలో దేశంలో 12 వ స్థానంలో ఉన్నది. తల 1 కి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా విషయంలో 10 స్థానంలో ఉన్నది. ఇలా 10,11,12 స్థానాలలోకి నెట్టబడ్డ ఆంధ్రదేశం. తెలంగాణా, రాయలసీమలతోసహా వెనకబడిన రాష్ట్రంగా ఉన్నది తప్ప ముందుకుపోతున్న పరిస్థితిలేదు. ఇలాంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 4వ ప్రణాళిక outline అని ప్రభుత్వం ప్రకటించారు. దానిలో మొత్తం ప్రణాళికకు 600 కోట్లు కావాలని, 600 కోట్లలో 300 కోట్లు spill over works కు కావలసిఉంటుంది అని చాలస్పష్టంగాచెప్పారు. తీరా ప్రణాళిక తెచ్చేవరకు, వీరు యిన్నిసార్లు ఢిల్లీకిపరుగెత్తి ఆఢిల్లీ గుత్తాధిపత్యాన్ని బద్దలుకొట్టి సాధించింది ఏమిటిఅంటే మహాఅయితే 400కోట్లదాకా తెస్తె తేవచ్చు. 400 కోట్లలో 300 కోట్ల spill over works కేపోతే మనఅభివృద్ధికి క్రొత్తపథకం ఎక్కడయున్నది ? వ్యవసాయికంగా, పారిశ్రామికంగా యిప్పటికి 10వ స్థానం, 12వ స్థానంలో పడిపోయిన ఈరాష్ట్రం వీరు ప్రకటించిన plan ప్రకారంగా fundamental మార్పువచ్చి ఖచ్చితమైన అభివృద్ధిస్థానంలోకి రావడం లేదనేది అద్దంముందు కనబడుతున్నటువంటివాస్తవం. ఇంతకాలం సాగించినప్రణాళికలలో బ్రహ్మానందరెడ్డిప్రభుత్వం, అంతకుముందు సంజీవరెడ్డిప్రభుత్వం, సంజీవయ్య ప్రభుత్వం మొత్తంగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యాన ఏస్థితికివచ్చినది అంటే budget ఉపన్యాసంలోచెప్పారు. 64-65 లో 75 లక్షలు టన్నుల ఆహార ధాన్యాలఉత్పత్తిఉంటె, 67-68 లో 55.62 లక్షలకు పడిపోయింది. 68-69 లో 55.68 లక్షల టన్నులకు పడిపోయింది. 75 లక్షలనుంచి 55 లక్షలకు పడిపోయింది. దీనికికారణం గాలిఅడ్డంవచ్చినది, ప్రకృతి అడ్డంవచ్చినది. అందువల్ల ఉత్పత్తి పడిపోయిందని చెపు ఉంటారు. ఎంతకాలం ఈమాటలు చెపుతారు ? గాలివానకు కొట్టుకుపోయే ఆస్థకవ్యవ గాలికికొట్టుకుపోయే

వ్యవసాయకవ్యవస్థ, దీనినిసడిపే ప్రభుత్వంకూడ ఏగాలికో కొట్టుకుపోతుందితప్ప వాస్తవంలో ఈవ్యవస్థ నిలిచేవ్యవస్థకాదు. మధ్యయుగాలనాడు మోటతోల్కునే రైతు అవకాశంమీద ఆధారపడిఉన్నాడు. నేడుకూడ అత్యధిక భాగం ఆకాశంవర్షిస్తేతప్ప నిలువనిపరిస్థితులు, అధికంగావర్షిస్తే కొట్టుకుపోయేపరిస్థితి. ఆ అస్తవ్యస్థస్థితిలోనే మన ఆర్థికవ్యవస్థ, వ్యవసాయకవ్యవస్థ ఉన్నదనేదివాస్తవం. ఇలాంటివ్యవస్థను అధిగమించవేసి ఈ అధునికయుగంలో యిదియొక ప్రభుత్వమా? ఇదియొకవ్యవస్థా? ఇదియొక అభివృద్ధితీరా? 75 లక్షలనుంచి 55 లక్షలకు పడిపోవడానికి గాలికారణం, తుఫానుకారణం అని చెప్పేవాదన ఒకవాదనా, ఈ వాదనలోనే ఒకపెద్ద ప్రమాదకరమైనలోపంఉన్నది. వీరియొక్కపరిపాలన దేశాన్ని ప్రతిష్టంభనకు తీసుకువెళ్ళిందనేది వాస్తవం. నిరుద్యోగం, సాంఘిక న్యాయం, అని ప్రొద్దునపసై ఊదరమోదగా మొత్తుకుంటారు. నిరుద్యోగంపెరిగి పోతున్నది. 67-68 లో 18 లక్షల నిరుద్యోగులు, 68-69 లో 20 లక్షల నిరుద్యోగులు కాబోతున్నారని ఒకరిపోర్టుచెపుతున్నది. ప్రణాళికగడుస్తున్నకొద్ది నిరుద్యోగులసంఖ్య పెరుగుతున్నదని చెపుతున్నది. విచ్చలవిడిగా పెరిగిననిరుద్యోగం దాని పర్యవసానంగా వెటితలలువేస్తున్న అనేక ఉద్యమాలు చూస్తున్నాము. నిరుద్యోగానికి వ్యతిరేకంగా ఈనాడు యువకులైన ఇంజనీర్లు డాక్టర్లు మేధావులు రంగంలోకి వస్తున్న పరిస్థితి మనంచూస్తున్నాము. Planning విషయములో వచ్చేవరకు, ఈపరిస్థితిఉన్నతరువాత ఈప్రభుత్వ అధ్వర్యాన ముందుకుపోయే అవకాశం ఎక్కడవున్నది? దీనికిమూలం ఎక్కడవున్నది? భూస్వామ్య విధానాన్ని రద్దుచేసి, పెట్టుబడిదారీ ఆధిపత్యాన్ని రద్దుచేసి, ప్రొద్దునవస్తే వీరు ప్రకటించే సోషలిస్టు విధానాలను చిత్తశుద్ధిగా ఈప్రభుత్వం అమలుజరిపిననాడే అదిజరుగుతుంది అనేకమందివ్యక్తులు పెద్దలు మాట్లాడవచ్చు. మొత్తం వ్యవస్థ, ఈప్రభుత్వం ఆస్థితిలో ఉన్నకాలం యిదిఎన్నడూ సాధ్యంకాదు. నీతి అవినీతిసమస్య అనేకం చెపుతున్నారు. ఒకమంత్రిగురించి నేను అంతగా ఆందోళన పడను. చెంచురామనాయుడుపోతే ముంచురామనాయుడు ఈప్రభుత్వవ్యవస్థలో వస్తాడు తప్ప చెండురామనాయుడు పోగానే పెద్దగా ఒరిగిపోతుందని నేను విశ్వసించను. ఈబొంతేచెడిపోయినప్పుడు బొంతలను తగలబెట్టాల్సిందేతప్ప ఏదో ఆకు ఏకు ఏరుకుంటే ముందరపడుతుందని నేనుఅనను. అనేకమంది పెద్దలు యిందులోనుంచి బైలుదేరి బొంతనుతగులబెట్టడానికి పూనుకోవచ్చు. ఈకాంగ్రెసు రెండుఅయినట్లు, అట్లాకూడి అనేకమందివస్తే దానికి నేను ఏమీ కాదనను. పరిపాలనా విధానంలో పెచ్చుపెరుగుతూఉన్న అవినీతిని యిక్కడ ప్రత్యక్షంగా గుర్తుచేయాల్సిన అవసరంయున్నది. భూస్వాముల ప్రభుత్వంగా ఉన్న ఈపరిస్థితిలో, పరాన్నభుక్కులయిన పాతకాలపు శక్తులమీద ఆధారపడ్డ పరిస్థితిలో సామ్రాజ్యవాద కాలంనాటి అధికారవర్గంమీద ఆధారపడ్డ ఈ పరిస్థితులలో దానియొక్క ఫలితాలు ప్రత్యక్షంగా కనబడుతున్నాయి. నిన్న చెంచు రామనాయుడుమీద అవనీతికి సంబంధించి హైకోర్టుతీర్పువస్తే, యివ్వాళ కృష్ణమూర్తినాయుడుమీద మరొక తీర్పు ఇంతకుపూర్వం వీరి పూర్వీకులైన వి. బి. రాజుగారు, ఆ తరువాత చెన్నారెడ్డిగారు,

ఆ తరువాత వీరు... వరుసగా యీ వ్యవహారమంతా చాలా బ్రహ్మాండంగా నడుస్తున్నది, అధ్యక్షా మహాశయా! ఇవాళ ఒకమంత్రి, తరువాత మరొకమంత్రి యీవిధంగా వరుసగా ఈమంత్రులపై హైకోర్టు తీర్పులు ఏవిధంగావస్తున్నవో మీకు తెలుసు. ఈరకంగా వస్తున్నవి అంటే — ఈ ప్రభుత్వములో ఏదో ఒక కలెక్టరో, లేక ఏదో ఒకఉద్యోగో చెడిపోవడమనే సమస్యకాదు; ఈఅవినీతిఅనేది ఒకపెద్దవలయంగా చుట్టుకుని అంతటా ఆక్రమించుకునివున్నది, ఈ ప్రభుత్వ పరిపాలన అంతా యీ విధంగా అవినీతితో కుళ్ళిపోయింది. ఇటువంటి పరిస్థితిలో, యీ ప్రభుత్వము ఒక వైపునుండి రాడికల్ స్లోగన్స్ యిస్తున్నది; యీ ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్యాన్ని నిలబెడతాను అని అంటూ వున్నది; చాలా గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నది; కాని మీరు చూస్తూనేవున్నారు. యీనాడు యీ ప్రభుత్వం కేవలం పోలీసు రాజ్యంగా నడుస్తున్నది; డిటెన్షను చట్టం మీద కేవలం ఆధారపడే ప్రభుత్వంగా యిది దిగజారి పోయింది. ప్రాంతాలకుప్రాంతాలను కల్లోలిత ప్రాంతాలుగాప్రకటించేస్థితికి దిగజారి పోయింది. వందల, వేలమంది బంజరుభూములపైన సేద్యంచేస్తున్నవారిని, నిరుద్యోగ సమస్యకు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్నవారిని అరెస్టుచేసి పోలీసు రాజ్యం సాగిస్తూ, పోలీసు రాజ్యంగా యీప్రభుత్వం మారిపోతున్నది. అందువలన ఇక దీనికి పరిష్కార మేమంటే — యీ ప్రభుత్వాన్ని ప్రజలు త్రోసివేయడమొక్కటే పరిష్కారమని నేను దృఢంగా విశ్వసిస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వ చర్యలను ప్రజాఉద్యమబలంతో ప్రతిఘటిస్తూ ప్రజలముందుకు పోవాలని తప్పకుండా ఆ విధంగా పోతారని నా విశ్వాసం. నిన్న మొన్నటి వార్తలు వింటున్నాం — మంత్రులు ఏ విధంగా జవాబు లిస్తున్నారో తమరు గమనిస్తునేవున్నారు. ఒక్కదానిపైన కూడా వీరు చర్య తీసు కుంటున్నది కనబడడంలేదు స్పీకరుగారు అంటున్నారు — వందలకొలది, వేలకొలది కాలెటన్షన్ మోషన్స్ వస్తున్నాయని, వందలకొలది, వేలకొలది కాలెటన్షన్ మోషన్స్ ఎందుకు వస్తున్నాయి? వారు అక్కడ అధ్వాన్నంగా వ్యవహారాలు చేస్తున్నారు కాబట్టి వస్తున్నాయి, ఇక్కడ వీరు వాటిపైన ఏ మాత్రం కూడా చర్య తీసుకోకపోవడం వలన యివి రోజు రోజుకూ పెరిగిపోతున్నాయి. దానిపై అసమ్మతిని తెలియజేస్తూ వస్తున్నవి. ఈ విషయాలను యిప్పటికయినా యీ ప్రభుత్వం గమనిస్తుందా? అని అడుగుతున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ జి. రాములు: — అధ్యక్షా! మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్సును నేను సంపూర్తిగా బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు మీ ద్వారా ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకు వస్తాను. మన ఆంధ్రప్రదేశలో నూటికి 80 మంది అన్నివిధాలా వెనుకబడివున్నటు వంటివారు; విద్యావిషయికంగాను, ఆర్థికపరంగాను, సాంఘిక పరిస్థితుల దృష్ట్యాను ఎన్నోవిధాలుగా వెనుకబడివున్నటువంటివారు; ఎన్నో వృత్తులలో వుండి జీవనా ధారం కొరకు ప్రయత్నిస్తున్నటువంటివారు, వారికి, ఆయా వృత్తులకు సంబంధించి శక్తివంచనలేకుండా కొంతకాకపోయినా, కొంతయినా ప్రభుత్వం సహాయము చేస్తున్నది. ఈ విధంగా వెనుకబడివున్నవారిలో, పెద్ద సంఖ్యలో, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో— 30 లక్షల మంది కేవలం గీతవృత్తిపై ఆధారపడిబ్రతికేవారు వున్నారు. ఈ రోజున ఆ వృత్తి రకు ప్రభుత్వం ఎలాంటి సౌకర్యాలు కలుగజేయకపోవడం చాలా

విచారకరమైన విషయం. ఈవృత్తిపై ఆధారపడిబ్రతికేవారు తెలంగాణాలో అధిక సంఖ్యలో వున్నారు. వారికి ఎక్కువఅవకాశాలు కలుగజేయడానికిగాను ప్రభుత్వము తగు చర్యలు తీసుకోవాలని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అంతే కాకుండా 1959 వ సంవత్సరంలో, యీ గీత వృత్తికి సంబంధించి, సహకార సంఘాల ద్వారా కొన్ని మామ్లూలు యివ్వడం జరిగింది. కొన్ని సంవత్సరాలు ఆరు పర్సెంటు, కొన్ని సంవత్సరాలు మూడు పర్సెంటు, యీ విధంగా నేటివరకూ పెంచుతూ వచ్చారు; అది టోటల్‌గా చూస్తే—50 పర్సెంటు వరకూ పెరిగింది. తిరిగి యీ సంవత్సరం యింకో మూడు పర్సంటు పెంచాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. ఇది సరియైన పద్ధతి కాదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనిపై పునరాలోచించి, యీ విధంగా పెంచే పద్ధతిని వెంటనే రద్దుచేసి దానిని యిక ఏమాత్రం కూడా పెంచకుండా, మామ్లూలు కౌలుకు యివ్వమని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అంతేకాదు; దీనిలో ఏవయిన తప్పులు వుంటే ఆ తప్పులు వారి దృష్టికి తీసుకువస్తె దానికి కౌలుకు, వచ్చే సంవత్సరము యివ్వకూడదని దీంట్లో చూపబడింది. ఇది తప్పు. 'తప్పులు వుంటే' అన్నదానికి నిర్వచనం ఏమిటో స్పష్టంగా లేదు. తప్పులు వుంటే సహకార సంఘాల ద్వారా ఏ ప్రొసీజరు వున్నదో ఆ ప్రొసీజర్ ప్రకారంగా శిక్షించడానికి వీలువున్నది. అబ్కారీ చట్టం ప్రకారంగా కూడా అటువంటి యాక్షను తీసుకోవడానికి అవకాశం వున్నది. సంఘంలో ఎవరయినా వ్యక్తులు తప్పుచేస్తె ఆ తప్పుచేసినవారిని శిక్షించే బదులు సంఘాన్ని శిక్షించి, కొత్త కౌల్లు యివ్వకపోవడం చాలా విచారకరమైన విషయం. ఈ విషయమై చాలా తుణ్ణంగా, లోతుగా, దీర్ఘంగా ఆలోచించి, తగు చర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇంతేకాదు; ప్రతిసంవత్సరం కూడా ప్రభుత్వం ఒకవైపున గీత పారిశ్రామికులకు, గీత సహకార సంఘాలకు యిచ్చేస్తూ, రెండవవైపున, ప్రతి సంవత్సరమూ గూడా రెన్యువల్ అనే పద్ధతిని ఏర్పాటు చేసినది. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. ఈ రెన్యువల్ పద్ధతి ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. ఈ రెన్యువల్ పద్ధతి యింకా లంచగొండి తనానికి దారితీస్తుంది తప్ప మరేమీకాదు. ప్రభుత్వోద్యోగులు దీనివలన మరింతగా లంచగొండులు అవుతారు. ఇది ఏ చట్టంలోనూ లేదు; ఇక్కడ మాత్రం ప్రతి సంవత్సరం రెన్యూ చేయాలి; లేకపోతే పర్మిషనాకు అవకాశంలేదు. కాబట్టి, యీ రెన్యువల్ సిస్టమ్‌ను రద్దుచేసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ గీత పారిశ్రామికుల సంక్షేమం నిమిత్తం మద్రాసువంటి యితర రాష్ట్రాలలో వారియొక్క సంక్షేమనిధి కొరకు ఒక బోర్డును ఏర్పాటు చేశారు. అలానే మన ప్రభుత్వం కూడా వారి సంక్షేమం నిమిత్తం చట్టబద్ధంగా ఏర్పాటుచేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు:— సొసైటీకి సంబంధించి రెన్యువల్ సిస్టమ్‌ను రద్దుచేయమన్నారు; దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా ఏమి చేయమంటారు?

శ్రీ జి. రాములు:— ప్రభుత్వానికి బాకీవున్న డబ్బు చెల్లించేసిన తరువాత ఆటోమాటిక్‌గా వారికి లైసెన్సు యివ్వవలసినదేనని నేను మనవిచేస్తాన్ను.

అదేవిధంగా వేజ్‌బోర్డు విషయమున్నది. ఒక శాసనం ద్వారా మద్రాసు ప్రభుత్వం యీ గీత పారిశ్రామికులకు ఏ విధంగా మేలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నదో, అదేవిధంగా మన రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా గీత పారిశ్రామికులకు మేలు చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని నడిపేవారు న్యాయాన్ని, ధర్మాన్ని పాటించి మంచి ప్రవర్తన అలవాటు చేసుకుంటేనే క్రింది నుంచి పైవరకూకూడా పరిపాలనలో న్యాయం, ధర్మం జరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందుకనే యథారాజా తథాప్రజా అన్నారు. పరిపాలన నిర్వహించే వారు న్యాయం, ధర్మం పాటించకపోతే దాని ప్రభావం సామాన్య ప్రజలమీద పడుతుంది. దానివల్ల పరిపాలనకు చాలా కళంకం ఏర్పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎంతమంది మంత్రులనైనా వేసుకోవచ్చు, అందుకేమీ అభ్యంతరణ లేదు. కాని మంత్రుల సంచార కార్యక్రమాలవల్ల ప్రజలకు బాధ కలుగుతోంది. వారు రాకగాడదనిగానీ, టి. ఎ., డి. ఎ. ల క్రింద డబ్బు తీసికోకూడదనికాని కాదు. వారు జీతాలు ఎక్కువ చేసుకున్నా ఆక్షేపణ లేదు. వారు గ్రామాలకు వచ్చినప్పుడు, నియోజకవర్గాలలో తిరిగేటప్పుడు సెక్టేరియన్‌గా గ్రూపు తత్వాలకూ, కుల తత్వాలకూ అవకాశమిస్తున్నారు. ప్యూరిటాన్ లాకు దోహదం చేయడానికి ఏమీ చేయడంలేదని చెప్పడానికి నాకు బాధగా వుంది. మన ప్రక్కన వున్న మదరాసు రాష్ట్రములో మంత్రులు కోడ్ ఆఫ్ కాండక్టు, వారికి సంబంధించిన ఆస్తిపాస్తులు ప్రకటించడంవంటివి వున్నాయి. ఇక్కడ యిలాంటివికూడా లేకుండా పోతున్నాయి. తక్షణం యిటువంటి ఏర్పాటు చేసుకుంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. స్టేటు లెజస్లేచరు విషయంలో యిది ప్రత్యేకంగా యిండిపెండెంటుగా స్పీకరుగారి క్రింద వుండవలసినదేకాని యథాప్రకారం పెత్తనం వున్నట్లయితే మనకు సంపూర్ణమైన న్యాయం కలిగించడానికి అవకాశముండదని మనవి చేస్తున్నాను. అసెంబ్లీ వున్నప్పుడు యీ సెక్రటేరియటుకు సంబంధించిన సిబ్బంది ఓవర్ టైమ్ వర్క్ చేస్తున్నారు. వీరికి ఏమి ప్రత్యేకత కలుగజేస్తున్నారో అర్థం కావడంలేదు. వీరికి ప్రత్యేకంగా ఏమైనా ఏర్పాటు చేయాలి. ఎలక్షను పిటిషనులను చాలా త్వరగా డిస్పోజాఫ్ చేయాలనికూడా మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నరుగారి విషయంలో మాకు ప్రత్యేకమైన గౌరవం లేకపోలేదు. కాని వారిక్రింద ఎందుకు యింతడబ్బు దుబారా చేయాలనేది ఆలోచించాలి. జీతభత్యాలు, గృహాలంకరణ, స్పెషల్ ట్రెయిన్—యీ అన్నిటికి ఖర్చు చేస్తున్నారు. వారు తారురోడ్డు వుండే ప్రాంతాలకు తప్ప విలేజస్‌లో మట్టిరోడ్డు వున్నచోట్లకు, పల్లెటూళ్లకు వెళ్లరుకదా, ఫేస్ యీజ్ ది ఇండెక్స్ ఆఫ్ ది మైండ్ అన్నట్లుగా వారికి అక్కడవున్న విషయాలు తెలియాలంటే—స్టేటుకు హెడ్‌గా వున్నవారు మనుషులకు కనబడకుండా వుండే పరిస్థితి వుంటే న్యాయం కలుగుతుందా ? కలగదు. వారిక్రింద 34 మంది సిబ్బంది వుంటే వారితో కలిపి మెడికల్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటుక్రింద 44 వేల రూపాయలు ఖర్చు చూపిస్తున్నారు. సామాన్య ప్రజలకు ఒక లక్షమందికి 56 బెడ్స్ వున్నాయి హాస్పిటల్సులో. జనాభా ప్రకారం చూచుకుంటే 8650 మందికి ఒక్క డాక్టరు ఉన్నారు. ఇక్కడ 34 మందికి ఒక డాక్టరు, మిడ్‌వైఫ్—యిట్లా వుంటే యిక సామాన్య ప్రజల సంగతి ఏమిటి ?

ఈ దుబారా తగ్గించమని మనవిచేస్తున్నాను యాంటీ కరప్షన్ ద్వారా, ట్రిబ్యునల్ ఫర్ డిసిప్లినరీ ప్రొసీడింగ్సు, పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను, విజిలెన్సు కమిషను—ఇవన్నీ మన ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసినవే. వాటికి నేనేమీ ఆపాదించడంలేదు. కాని అవి ప్రభుత్వంలో వున్న లోటుపాట్లను దర్పణంగా బయటకుపెట్టి న్యాయం కలిగించే స్థితి వున్నట్లయితే, స్పాట్ లెస్ అడ్మినిస్ట్రేషనుగా వున్నట్లయితే—వీటికి సంబంధించిన కేడరును అప్పాయింటు చేసే పెత్తనం యూనియను గవర్నమెంటుకు యిస్తే సంపూర్ణమైన న్యాయం కలుగుతుంది, లేకపోతే కలగదని మనవిచేస్తున్నాను. సర్వీసు కమిషను వుంది, రోజుకు యిష్టంవచ్చిన పోస్టు ఒకటి తీసి ఎల్లయ్యకోసమో, పుల్లయ్యకోసమో యిచ్చే పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాము. స్టాట్యూటరీగా వేసినప్పుడు యింక ఎవరూ వేలుపెట్టని పద్ధతిలో వుండాలి. రెవిన్యూబోర్డు దండుగ అనేది రుజువైంది. డెప్యూటీ కలెక్టర్సు ఎందుకు ? వీరు మేక మెడక్రింద గెరికెలమాదిరిగా వున్నారు. దీనివల్ల డిలేయింగ్ టాక్టిక్స్‌కు తప్ప ప్రయోజనం ఏమీ వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ పోస్టులురద్దుచేసి తహాసిల్దారులకు జీపులు ఇస్తే వారు యింటెన్సివ్‌గా తిరిగి ఎడ్మినిస్ట్రేషను పకడ్బందీగా చేయడానికి బాగుంటుంది. 97,317 మంది వున్న విలేజి ఆఫీసర్సుకు టి ఎ., డి ఎ. ల క్రింద మూడు లక్షలుమాత్రం ఎలాటు చేశారు. ఇదెక్కడ న్యాయం ? ఒక మంత్రిగానీ, పెద్ద అధికారిగానీ టూరు వెడితే ఫస్ట్‌క్లాసు టి.ఎ. బిల్లు ఎంత అవుతుందో మనకు తెలుసు. 97 వేలమందికి మూడు లక్షలు యిస్తే సరిపోతుందా ? విలేజి చావడీల విషయం వుంది. రెండువేల జనాభా వుండే ఊరికి అయినా కాటిల్‌పౌండు ఏర్పాటు లేదు విలేజి రోడ్ డెవలప్‌మెంటు స్కీమ్సు పెట్టారు. ఈ సంవత్సరం ఒక్క దమ్మిడీకూడా కేటాయించలేదు. గ్రామాలలో మారుమూలలలో వుండే ప్రాంతానికి రోడ్‌లైను కనెక్టు చేయాలంటే గ్రాంట్సు వుండాలికదా. గ్రామీణ రేడియో సెట్స్ మెయిన్టెనెన్సు విషయంలో క్రిందటిసారి మనవిచేశాను, మంత్రిగారు రీ కన్సిడరు చేస్తామన్నారు. ప్రక్కన వున్న మదరాసు, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలలోమాదిరి యీ ఖర్చులు తగ్గించకపోతే అసలు రేడియో సెట్సు మానుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తుందని మరోసారి మనవిచేస్తున్నాను.

సబ్ ట్రెజరీలలో కాపీయిస్టులు, ఎగ్జామినర్సు పదిపన్నెండు ఏండ్లనుంచి పని చేస్తున్నారు, వారికి కన్ఫరమేషను లేదు వారికి కన్‌ఫరం చేయాలని కోరుతున్నాను. రీజినలు కమిటీకి ఎక్కువ అధికారాలివ్వడానికి ఢిల్లీ గవర్నమెంటువారు ఒప్పుకోన్నారన్నారు. అది ఒకవిధంగా మంచిదేకాని ఇంటిగ్రేషను అంటూ ప్రత్యేకంగా ఒక సంఘానికో దేనికో ప్రత్యేకత యిచ్చి మీ విషయాలు మీరు తేల్చుకోండి అనడం కంటే ప్రత్యేక తెలంగాణా యిస్తే సరిపోయేదికదా. దానివల్ల మనకు వచ్చే బాధ ఏమిటి ? పొరపాటు చేయడం ఎందుకని గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. స్టేటు ఆఫీసులన్నీ యిక్కడే వుంచడంకంటే కొన్నిటిని ఆంధ్ర ప్రాంతానికి మార్చాలని కోరుతున్నాను. ఇంటిగ్రేషన్ కావాలన్నప్పుడు కూడా రెండు ప్రాంతాలలోనూ వుండేవారికి అందుబాటులో వుండేచోటకు—ఏ గుంటూరుకో హైకోర్టును మార్చాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ ఆంధ్ర అధికారులకు జరిగే అన్యాయాల గురించి చెప్పడానికి వీలులేకుండా ఉన్నది. మేము అధికారుల దగ్గరకుపోతే మా రక్షణ విషయం మీరు ఏమి ఆలోచించారు.

మా భార్యాబిడ్డల సంగతి ఏమిటి, మాకు సర్వీసెస్‌లోగాని యితరంగా గానీ జరిగే అన్యాయాలు ఎవరికి చెప్పుకోవాలి, మాకు దిక్కువుందా లేదా అనే గోడు పెట్టుతున్నారు తెలంగాణా ఎన్. జి. ఓస్. ఎసోసియేషనువారు దొంగ ముల్కీ సర్టిఫికేట్సు సంపాదించిన ఆంధ్ర ఉద్యోగులు ఫలాన ఫలానచోట్ల పని చేస్తున్నారు అని ఒక బుక్‌లెట్ యిచ్చింది. సుప్రీంకోర్టువారు యీ రూల్సు స్ట్రయిక్ డౌన్ చేశారు. ఆ విషయం మనం ఎత్తుకుంటేకూడా కంటెంప్ట్ అఫ్ కోర్టు క్రిందకు వస్తుంది కదా; కాని గవర్నమెంటువారు—కలెక్టర్సుకు గవర్నమెంటు మెమో నం. 1120/టి ఎస్ I/693 డేటెడ్ 19-11-69న ఐ. పి. సి. 182 క్రింద క్రిమినల్ యాక్షను తీసుకోమని పంపించారు. ఇది ఛీఫ్ సెక్రటరీ గారు తెలంగాణా జిల్లాలలోని కలెక్టరులకు పంపించారంటే యిదెక్కడిన్యాయం? ఒక ప్రక్క ముల్కీరూల్సు కొట్టేయడం జరిగింది. దొంగ సర్టిఫికేట్సు యిచ్చిన వారిలో అధికారులు, ఎం. ఎల్. ఏలు—పెద్దలంతా వున్నారు. వారు ఆ సర్టిఫికేట్సుతో పది పన్నెండేళ్ళనుంచి పని చేస్తుంటే యీనాడు వారిమీద క్రిమినల్ యాక్షను అంటే అన్యాయం కాదా? కాబట్టి యిటువంటి విచక్షణ పాటించకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఎన్నో ఆశ్రిత పక్షపాతాలు, అన్యాయాలూ జరుగుతున్నాయి. రత్నసభాపతిగారు యిందాక చెప్పారు కానీ వారు అసలు విషయం చెప్పలేదు. ఎరువుల విషయం చెప్పారు కాని, ఢిల్లీనుంచి మన గవర్నమెంటుకుకూడా తెలియకుండా, అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటుకు తెలియకుండా కొన్ని వేల టన్నులు వారి యిష్టంవచ్చిన మనుషులకు యిక్కడకు పంపించి, ఢిల్లీలోవున్న మంత్రి యిక్కడ వున్నాయనా ములాకత్ అయి యిష్టం వచ్చినట్లు చేస్తుంటే—యీ విషయంకూడా వారు బయటపెట్టివుంటే బాగుండేది. ఇట్లా కొన్ని వేల టన్నులు గవర్నమెంటుకు తెలియకుండా వచ్చాయి. ఎన్ని లక్షలు ఢిల్లీకి హైదరాబాదుకూ మధ్య నడిచిందో తెలియకుండా పోయింది. ఈలాంటి విషయాలలో క్రిమినలు యాక్షను తీసుకోవాలి కానీ ఎవరో ఒక చిన్న ఉద్యోగస్థుడు నాలుగణాల లంచం తీసుకున్నాడని చర్య తీసుకోడానికి తయారవుతున్నారు. పెద్దల విషయంలో చర్య తీసుకోడానికి ఎందుకు తయారుకారు? ప్రొహిబిషను రద్దు చేశారు. చాలా మంచిది. మన ప్రభుత్వం చేసిన తెలివైన పనులలో యిది ఒకటిగా ఒప్పుకోవచ్చు. తెలిసికూడా గోతిలో పడకుండా యీ మంచిపని చేశారు. కాని దొంగసారా అరికట్టే ప్రయత్నం చేయాలి; లేకపోతే చిక్కులు వస్తాయి. ప్రతి ఊరిలోనూ ఒక డిపో అన్నారు. దొంగసారాయి అమ్ముకోడంవల్ల జీవించే కుటుంబాలు వందలు వేలు ఉన్నాయి. వారికి రక్షణ కల్పించడానికి వారికి భూములు ఇవ్వడంకాని కుటీర పరిశ్రమలవల్ల దోహదం కలిగించడం కాని చేయకపోతే చాలా అన్యాయం కలుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ఎన్. జి. వోల స్కేల్సు విషయంఉంది. ఎక్కువ సర్వీసు ఉన్నవారికి న్యాయం కలుగకుండా పోతోంది. ఎడ్వాన్సు ఇంక్రిమెంట్సు ఇవ్వకపోతే ఈనాడు క్రొత్తగా వచ్చేవానికి లాభమే కాని ఎక్కువ సర్వీసు ఉన్న పాత వానికి న్యాయం జరగడంలేదు. వారిచేత 10-15 సంవత్సరాలు పని చేయించుకుని క్రొత్తగా వచ్చిన వారితో సమానంఐతే వారికి ఏ

విధంగాను న్యాయం చేసినట్లు కాదు. అందుచేత మనవద్ద పని చేసేవారికి సరియైన ఇన్‌సెంటివ్ కలిగించాలంటే సర్వీసు ఉన్నవారికి ఎడ్వాన్సు ఇంక్రిమెంట్లు ఇచ్చే ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య (పాల్వంచ) :—అధ్యక్షా, సభవారి ఎదుట ఉన్న డిమాండ్లను నేను బలపరుస్తూ ఎక్సైజు డిమాండుకు సంబంధించి కొన్ని సూచనలను చేయదలచుకున్నాను. డిమాండుపై ఇచ్చిన పుస్తకం రెండవపేజీలో 4 వ పేరాలో "కల్లుగీత సహకార సంఘాలకు దుకాణాల కౌళ్ళను సమీకరించాలని, ఐతే అద్దెమొత్తం 3 శాతం పెంచాలని కూడా ప్రభుత్వం ఉత్తరువు చేసింది. ఈ పెంచిన దానినిబట్టి చూస్తే నూటికి 50 పెరిగింది. దీనివల్ల పేదలకు ఏమి సహకారం చేసినట్లు? రాములుగారు చెప్పినట్లు దీనిని తగ్గించడం న్యాయం అని మనవి చేస్తున్నాను. సొసైటీల గురించి చెప్పారు. డిపోలను ఎక్సైజు వారు చెక్ చేస్తూంటారు, సొసైటీవారు చెక్ చేస్తుంటారు. ఇదివరలో పాట పెట్టుకుని తీసుకునేటప్పుడు ఒకే పద్ధతిలో ఖర్చు ఉండేది. ఇప్పుడు రెండువైపులా దెబ్బ ఐనది. రెండు చోట్ల మామూళ్ళు ఇవ్వవలసి వస్తున్నది. కౌలును రద్దు చేసే సమస్య తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. పల్లెలలో ఈ వృత్తిమీద బ్రతికే జనం చాలామంది ఉన్నారు. ఇందులోనే పుట్టి ఇందులోనే చచ్చేవారున్నారు. పల్లెలలో సొసైటీలను పెంచడానికి ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం చేస్తే బాగుంటుంది. మనకు అబ్కారీ ఆదాయం 31 కోట్లు ఉన్నది. దీనికి మరింత ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది. దీనికి ఒక ఎడ్వయిజరీబోర్డు ఉండడం చాలా అవసరం. ఈ విషయాలన్నీ గమనించి ఏర్పాట్లుచేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. గీత పారిశ్రామికుల సంక్షేమానికై చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం. రోజూ మూడు సార్లు చెట్టు ఎక్కుతాడు, దిగుతాడు. క్రిందపడి ఏమైనా అపాయం జరిగితే రక్షణ ఏమీలేకుండా ఉన్నది. వారికి సంసారం, పిల్లలు ఉంటారు. వారికి ఒక సంక్షేమ నిధివంటిది ఏర్పాటు చేయడం అవసరం. కొంతమంది పట్టాదారులు తమ పట్టాలలోఉన్న చెట్లు గీత గీయకుండగా ఒకరిని సాధించాలనే ఉద్దేశంతోనో పట్టుదలకోసమో పిటిషను పెట్టుతున్నారు. పిటిషను పెట్టినంత మాత్రంచేత అటువంటిది ఒప్పుకోరాదు. గీత గీయకపోతే చెట్టు పెంచడం ఎందుకు? తాటిచెట్టు ఉందంటే కల్లు త్రాగడానికి కాదా. దీనిని మెహపూస్ ఉంచకుండా ఉండాలి. గీత గీయకుండగా పర్మిషన్ ఇవ్వరాదని కోరుతున్నాను. బూర్గంపాడ్, క్రొత్తగూడెం, ఇల్లెందుల రివిన్యూ సర్కిల్సు ఇదివరలో జమీందారీలక్రింద ఉన్న ప్రాంతాలు. అక్కడ ఉండే ట్రైబల్ ఏరియా వారికి కోయవారికి ఫ్రీగా గీసుకుని త్రాగే విధానం ఉంది. వారికి ఎప్పటినుంచో లైసెన్సులు ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడుకూడా గీసుకుని త్రాగుతున్నారు. అక్కడ ఈ వృత్తిపై బ్రతికే లాలీలు, గౌడలు ఉన్నారు. ట్రీ టాక్సు రూ. 12.50కు పెంచినప్పుడు ఇతర తాలూకాలలో నాలుగు అణాలు మాత్రమే పెరిగింది. కాని క్రొత్తగూడెం, బూర్గంపాడ్ తాలూకాలలో ఇదివరలో రూ. 5 లుంటే ఇప్పుడు రూ. 12.50 లు ఐనదంటే ఎంతవరకు పెరిగిందో ఆలోచించండి. ట్రైబల్ ఏరియాలలో ఫ్రీగా గీసుకుని త్రాగే హక్కు వారికి ఉండాలి. ఈ

వృత్తిమీద బ్రతికే కలాశీలు, గౌడలకు న్యాయం జరగాలంటే ట్రీ టాక్సు తగ్గించాలి. గత సంవత్సరంనుంచి వీరందరు చాలా బాధ పడుతున్నారు. ప్రైబల్ వారు ప్రభుత్వం ఎంత ఆపుచేసినా వారు గీసుకుని త్రాగుతూనే ఉంటారు. అందుచేత ఎక్సైజ్ అధికారులు తమ ఇలాకాలలో వారికి లైసెన్సులు దొరికే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ట్రీ టాక్సుకూడా ఆ రెండు తాలూకాలలో నైనా తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. ఈ సమస్యలు అన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకుని తప్పకుండా సానుభూతి చూపించి ప్రజలకు సహకారం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి (ఆలూరు):—అధ్యక్షా, మనకు ప్రజాస్వామ్యంలో ఒక ప్రధాన అంశమైన అసెంబ్లీ విషయం మనకు యిచ్చిన నోట్‌లో ప్రస్తావించి ఉన్నారు. దానిలో ముఖ్యంగా అసెంబ్లీలో మనం వేసే ప్రశ్నలకు మంత్రులు చెప్పిన జవాబులు చూస్తుంటే ఈ అసెంబ్లీ ఎందుకు అనిపిస్తుంది. మామూలుగా వారు యిచ్చే జవాబులు ఏమిటంటే ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి అంటారు. వేసిన ప్రశ్నకు జవాబు లేదు కాని ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయడం ఎందుకో ఆలోచించండి. ఇంకొక దానికి ఆలోచిస్తామంటారు. చివరకు ఆలోచించడానికి ప్రయత్నం చేస్తామంటారు. ఇవన్నీ చూస్తుంటే అసలు ఈ అసెంబ్లీ సక్రమంగా పని చేస్తున్నదా లేదా అని అనుమానంగా ఉంది. మనకు ఆంధ్రులకు జరిగేటటు వంటి అన్యాయాలను గురించి మహానందగారు చెప్పారు. దానితో నేను సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇది ఎట్లా ఉంది అంటే కొంతమంది ఆఫీసర్ల దగ్గరకు పోతే వారు ఏమంటారంటే "ఊపర్ అల్లా హై, నీచే జమీన్ హై, బీచ్ మే బిస్మిల్లా కర్నే కేలియే బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు హై" అంటారు. అందుచేత ఆంధ్రులకు జరగవలసిన న్యాయం జరగడం లేదు. ఆఫీస్‌లో తెలంగాణా, ఆంధ్ర అని రావడంలో ఆంధ్ర పెర్సనల్ చాలా బాధ పడుతున్నారు అనే సంగతి అందరికి తెలిసిన విషయమే. దానికి సొల్యూషన్ ఏమిటి? నేను అనేది ఏమిటి అంటే మిగతా కాపిటల్సు అంతా కూడా ఎక్కడనో సెంటరులో ఉండాలని ఎక్కడా లేదు. మదరాసు ఎత్తుకుంటే కన్యాకుమారి ఒక కొస. మదరాసు ఒక కొస. తమిళనాడు కాపిటల్ తమిళనాడు ప్రాంతాలకు కంటె నెల్లూరుకు దగ్గరగా ఉంటుంది. అదే మాదిరిగా మహారాష్ట్రకు బాంబే పోర్టు బేస్డ్‌గా ఉంది. అదే విధముగా మనకు కూడా తాత్కాలికంగా కాని, పర్మనెంటుగా కాని వాల్టేరు కాపిటల్‌గా పెట్టుకుంటే మంచిదని నా ఉద్దేశ్యము. వాల్టేరుకు ప్రత్యేకంగా వ్యతిరేకత ఉండడానికి వీలులేదు. ఇన్నాళ్ళూ మంత్రులు వ్యతిరేకించారు గాని యిప్పుడు వ్యతిరేకించవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుచేతనంటే యిన్నాళ్లూ ప్రొహిబిషన్ ఉండేది గాని యిప్పుడు అది కూడా స్క్రాప్ చేశారు. ఆ యిబ్బంది కూడా లేదు. తరువాత మంత్రుల పర్యటనలు. మనది సెక్యులరు స్టేటు అంటున్నాము సెక్యులరు స్టేటు అయినా గాని మంత్రులందరూ కాన్‌సెంట్రేటెడ్‌గా వెంకటేశ్వరస్వామి దర్శనార్థం తిరుపతికి వెళుతుంటారు. అందుచేత తక్కిన దేవుళ్లకు కోపంవచ్చి కరువు కాటకాలు వస్తున్నాయేమోననిపిస్తున్నది. అందుచేత మంత్రులు అన్ని ప్రదేశాలలోని

దేవుళ్లకు మర్యాదలు చేస్తే బాగుంటుందేమో. తరువాత ఇంకొక చిన్న విషయం. మంత్రుల పర్యటనలతో మా ప్రాంతంలో ఒక సమితిలో ఒకాయన ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ క్లినిక్ —దానినే బంకులు అంటాము— దానికి ఓపెన్ చేయ డానికి ఎవరు లేరన్నారు. ఏమయ్యా ఎవరూ దొరకలేదా? హైదరాబాదుకు పోతే వీధికి పదిమంత్రులున్నారు. వారిని ఒకరినైనా పిలువరాదటయ్యా అని అడిగితే ఒక్కొక్కనికి తక్కువ పిల్లకాయలున్నవారే కావాలి అన్నారు. అందుచేత అన్ని వివరాలు యిస్తే బాగుంటుంది. తరువాత యాంటీ కరప్షను విషయంగా మనకు యిచ్చిన నోట్‌లో 32 కేసులు శిక్షింపబడ్డాయన్నారు. కాని 32 మందిని శిక్షించడానికి అయిన ఖర్చు 16 లక్షల రూపాయలు. ఒక్కొక్క కేసు శిక్షించడానికి 50 వేలరూపాయలు ఖర్చయింది. దీనిలో కరప్షను ఉందా? యాంటీ కరప్షనులో కూడా కరప్షను ఉందేమో ఆలోచించాలి. మనకు స్పెషల్ కమిషనరు ఒకాయన ఢిల్లీలో ఉన్నారు. ఢిల్లీ హౌసుకు 4 లక్షలు ఖర్చుఅవుతోంది. ఢిల్లీనుంచి మనకు వచ్చేవసతులు సరిగా చూస్తుంటారో లేదో కేబుల్ ఫ్యాక్టరీ శాంక్షను చేశారన్నారు. పార్లమెంటులో కూడా చెప్పడం జరిగింది. దానిని గురించి వసూల్యచేస్తే బాగుంటుంది. కేబిల్ ఫ్యాక్టరీ వస్తుందా లేదా అనేదానిలో మన ప్రభుత్వం కేంద్రానికి కమిషనరు ద్వారాకాని ముఖ్యమంత్రిగారు పోయినపుడుగాని సరియైన ప్రయత్నంచేయకపోతే వస్తుందని నమ్మడానికి వీలులేదు. ఆ ప్రయత్నం కూడా చేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు అడ్మినిస్ట్రేషను గురించి ఈనాడు ఉన్నటువంటి డిమాండులో ప్రభుత్వానికి ప్రతి పరిపాలనా సౌలభ్యం ఎవరిమీద ఆధారపడి ఉంటుంది అంటే పరిపాలనకు అత్యంత ఆధారమైన ఉద్యోగుల మీద ఆధారపడి ఉ టుంది. ఎన్ని గవర్నమెంటులు మారినప్పటికి ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి పాలక వర్గం యే పార్టీ మారుతున్నప్పటికి యాక్చువల్‌గా గవర్నమెంటు రన్ కావడం అనేటటువంటిది ఉద్యోగస్తుల మీదనే ఆధారపడి ఉంటుంది. ఉద్యోగులలో పరివర్తన ఏర్పడి ప్రజలకు పరిపాలనకు గల సంబంధమును గుర్తించిన నాడే నిజమైన ప్రతిష్ఠగల ప్రభుత్వం ఏర్పడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాంటిది మన ప్రభుత్వంలో శూన్యమని చెప్పడానికి సాహసిస్తున్నాను. ఎందువల్లనంటే ఈనాడు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం డిసెంట్రలైజ్ అయినది. పరిపాలనా సౌలభ్యంకోసం పవరు డిసెంట్రలైజ్ చేసే జిల్లాపరిషత్తులు, పంచాయత్ సమితులు యివన్నీ ఏర్పాటుచేశారు. నిజంగా ఈ పంచాయత్ రాజ్య సమితి పరిపాలన, జిల్లా పరిషత్తు పరిపాలన, పంచాయితీ పరిపాలన ఏ విధంగా ఉందో వేరే విధంగా చెప్పనవసరములేదు. ఉదాహరణకు ఒక వ్యక్తి అప్లికేషను పెట్టుకుంటే ఆ కార్యం పూర్తయిపోయి నిరాశాపడపోయి వెగటు పుట్టిన తరువాత దీని విషయం తేలుతుంది. ఈ స్తబ్దతకు కారణం ఏమిటో అర్థంకాలేదు. అనేకరకాలైన కారణాలు ఉన్నప్పటికి మనరాష్ట్రం యొక్క పరిపాలనలో కావలసినంత సంస్కరణ మాత్రం చాలా ఉత్కృష్టమైన స్థితిలో చేయవలసిన పరిసితి ఏర్పడినది. పొరుగు రాష్ట్రమయిన మదరాసు ప్రభుత్వాన్ని

చూస్తుంటే ఎంత రాపిడిగా కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం అయినప్పటికి అక్కడ ఉన్నటువంటి మార్పులను గుర్తించి అనుకరించడం కూడా అవసరం. ఈనాడు అక్కడ కూడా పంచాయతీ యూనిట్సు పెట్టారు. అక్కడ జరుగుతున్న అడ్మినిస్ట్రేషను ఏ విధంగా ఉంది అంటే ప్రతివారు జిల్లా కలెక్టరు, తహసీల్దారు ఇంజనీర్, మెడికల్ ఆఫీసర్ అన్ని రంగాలకు సంబంధించినటువంటి ఆఫీసర్లు ఒకేసారిగా ఒక్కొక్క గ్రామానికి ఒక్కొక్క తాలూకాలో పర్యటించి అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రజలను సమీకరించి మీటింగు పెట్టివారికి కావలసిన కోరికలను సమస్యలను అప్పటికప్పుడు తీరుస్తున్నారు. అలాంటి పరిపాలన మార్పు మన రాష్ట్రంలో వస్తే విమర్శలకు గురికాకుండా ఎంతో గౌరవంగా ప్రభుత్వం సాగుతోంది. అలాంటిది అనుకరించాలని కోరుతున్నాను. మన ప్రెజెంటు సెటప్ ఎట్లాఉందంటే ప్రతి డిపార్టుమెంటుకు కనెక్టడ్‌గా అపీలింగ్ అథారిటీస్ సెక్రటేరియట్ ఉంది, డైరెక్టరేట్‌కు సంబంధించి ఉంది. Directorates are working just like a medium branch post office. జిల్లా లెవెలులో కాని తాలూకా లెవెలులోగానీ ఏ సమస్య ఏ డిపార్టుమెంటులో వచ్చినప్పటికి క్రిందనుంచి వచ్చిన రిమార్కును కళ్లు మూసుకొని కాపీచేయడమే తప్ప అప్పీలు చేసిన చోటుకు బయలుదేరి తుణ్ణంగా సమస్యను సాల్వుచేసే స్థితిలో ఏ డైరెక్టరేటు లేదు. వాటిని రద్దుచేయడం మనకు ఆర్థికంగా కూడా చాలా అవసరం. పరిపాలనా సౌలభ్యం కూడా జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధముగా గవర్నరుకూడా చాలా అవసరము. గవర్నరు ఏమిటి చేయగలిగారు ప్రజలకు కావలసినపనులలో గవర్నరుకు అపీలు చేసుకుంటే జోక్యం చేసుకుని సెట్‌రైట్ చేసిన కేసు ఒకటైనాఉందా ? రెండు లక్షల రూపాయల వ్యవస్థ అవసరమైనటువంటిది. దీనిని రద్దుచేస్తే ఆ డబ్బుతో ప్రజలకు సంబంధించిన పనులు చేసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. లాండ్ అక్విజిషన్ వర్కును రాపిడ్‌గా చేసి ప్రాబ్లెమును సాల్వు చేయడానికి స్పెషల్ డిస్ట్రిక్టు వెల్ఫేరు ఆఫీసరును వేసినప్పటికి వర్కు కంప్లీటు కావడంకోసం ఎడ్యుకేషనల్ ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసరును సమితి లెవెలులో వేస్తున్నారు. అతనికి 300-400 స్కూల్సుకు సంబంధించిన పని యివ్వకం వల్ల, He is not at all attending for thir work యస్. ఇ. ఒ. అని వున్నారు. వారిది పెన్షనబుల్ జాబు. జనసంబంధ శాఖకు సంబంధించిన ఆఫీసరుకు సమితిలో ఏ పని లేదు. ఇలాంటి పనులన్నీ అటువంటి వారికి అంటగడితే బాగుంటుంది. చిత్తూరు జిల్లాలో మేము అందరికి రిప్రజెంటు చేసి కలెక్టర్స్ ద్వారా ఆర్డర్స్ పంపిస్తే జనసంబంధశాఖ డైరెక్టరు నో అన్నారు. వారు కాలక్షేపము చేస్తున్నారు. పెన్షన్ మాదిరి జీతము తీసుకొంటూ కాలక్షేపము చేస్తున్నవారికి పని కల్పించే విషయము పరిశీలించవలసిన అవసరము ఉన్నది. లంచాలు తీసుకొనడము మరిగి ప్రజలకు అనేక యిబ్బందులు కలిగిస్తున్నారు. లంచాలు తీసుకొంటున్న వారిని పట్టుకొనడానికి విజిలెన్స్ కమీషన్‌ను వేశారు. I have to remark that Vigilance Commission is just like a broker. ఆ లాభమును ఉద్యోగులు పొందినా కొంత నయము. వారిని పట్టి ఇంకొక రకముగా చేసినా ప్రభుత్వానికి లాభము వుండేది. కాని 100

రూపాయలతో పోయే సమస్య రూ. 200 ల వరకు పెంచుకొంటూ సమస్యను సాల్వ్ చేస్తున్నారు. ఈ విజిలెన్స్ కమీషన్ ప్రజలకు సౌకర్యము కల్గించే విధంగా ప్రవర్తించడము లేదు. అందువల్ల ఈ కమీషనును రద్దు చేయడము మంచిది. ఢిల్లీలో హైదరాబాదు హౌస్ అని ఒకటి ఉంది కదా. దానికి They are utilising in a well-equipped way. 2 లక్షలు 77 వేలు ఖర్చు అవుతోంది అన్నారు. నేను గత డిసెంబరులో అక్కడకు పోయి ఒక నెలరోజులుండి అంతా చూశాను. దాని నిర్వహణ అంతా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ చేస్తున్నట్లు రిపోర్టు ఇచ్చారు. మనకు ఇంత డబ్బు ఎందుకు ఖర్చు అవుతున్నదో నాకు అర్థము కాలేదు. మొన్నటివరకు అది పాడుపడి పోయి ఉంటే దానిని శుభ్రపరస్తున్నారు. దాని ప్రక్కన ఉన్న గెస్టు హౌస్ లోని ఆఫీషియల్స్‌కి జీతాలు పెంచితే అర్థము ఉంటుంది. ఈ బిల్డింగ్‌ని మనము ఉపయోగించనప్పుడు దానికి అయ్యే ఖర్చును కేంద్రమే భరించాలని వ్రాయడమువల్ల మనము కొంత డబ్బును మిగుల్చుకొనడానికి అవకాశము కలుగుతుంది. ఇక ఓల్డ్ యమ్. యల్. ఏ. క్వార్టర్స్‌లో రెండు టెలిఫోన్స్ ఉన్నవి. ఎప్పుడు టెలిఫోన్ చేద్దామని వెళ్లినా యితరులు ఉంటారు కాని మాకు దొరకడము లేదు. క్వార్టర్స్ లైన్స్‌గా ఉన్నవి కాబట్టి లైనుకు ఒక ఫోను సౌకర్యము ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఓల్డ్ యమ్. యల్. ఏ. క్వార్టర్స్‌లో శానిటేషన్ ఏమీ బాగా లేదు. పల్లెల కంటే అధ్వాన్న పరిస్థితిగా ఉంటున్నది. దోమలు, నల్లులు, మాకంటే ఎక్కువగా పెరుగుతున్నవి. వాటిని కంట్రోల్ చేసే మార్గము చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. శాసన సభ్యులకు నెలకు ఫ్రీగా ఒక ట్రంక్‌కాల్ చేసుకొనే అవకాశము కలుగ జేయకపోతే శాసన సభ్యులకు ఏమి ఫెసిలిటీస్ కలుగచేశారో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. కనీసము నెలకు 2 ఫ్రీ ట్రంక్ కాల్స్ అయినా చేసుకొనే అవకాశము కలుగచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. At least one telegram per month. My earnest request is at least two trunk calls.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, స్టేటు మొత్తానికి సంబంధించిన సమస్యలు గురించి ఆలోచిస్తున్నాము. అధికార భాషగా తెలుగును అమలుజరుపుతామని చెప్పడము తప్ప ఇంతవరకు డిపార్టుమెంట్సుకు ఎక్స్‌టెండ్ చేయలేదు. శాసనాలను తెలుగులో పెడతామన్నారు కాని జరుగలేదు. భాషా ప్రయుక్తముగా ఏర్పాటయిన రాష్ట్రానికి దీనివల్లనే నష్టం వచ్చిందని చెప్పడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ముందుకు పోవడము లేదు. ఇప్పటికైనా తెలుగును అధికార భాషగా అన్ని శాఖలకు శాసనసభ శాసనాలతో సహా వెంటనే అనువర్తించాలని చెబుతున్నాను. ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వములో ఉన్న బ్యూరోక్రసీ మీద ఎక్కి కూర్చొన్నది చేతకానివాడు గుర్రముపై ఎక్కి పొగరుబోతు గుర్రము ఎప్పుడు తన్నుతుందో అని భయపడి గుర్రాన్ని కౌగలించుకొనే పద్ధతిలో సెక్రటేరియట్‌ని ముట్టుకొనలేని పరిస్థితిలో పడ్డారు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ అన్నారు. రెవిన్యూ బోర్డును రద్దుచేయండి. సెక్రటేరియట్ లెవెల్ నుంచి డైరెక్టరేట్స్‌కి ఉన్న వివాదాలను పరిష్కారము చేసి డైరెక్టరేట్స్‌ని ఏర్పాటు చేసినప్పుడే అడ్మినిస్ట్రేషన్ కొంత నడవడానికి వీలు అవుతుంది. ఫైనాన్స్, లా డిపార్టుమెంట్స్‌కు

సంబంధించి వేరే డైరెక్టరేట్స్‌ని పెట్టుకోనవచ్చును. కాగితాలు తిరుగుడు తగ్గుతుంది. డీ సెంట్రలైజేషన్ అనే పేరుతో అధికారాలు పంచాయతీలకు యివ్వడము ఎంత నిజమో తెలుస్తూనే ఉంది. ఎన్నికల వరకే ఇచ్చారు. పవర్స్ సెక్రటేరియట్‌లో పెట్టుకొన్నారు. డీ సెంట్రలైజేషన్ ప్రజలకు కన్పిస్తున్నది. కాని అక్కడ ఉన్న వారికి పవరు కన్పించడము లేదు. బూరోక్రసీ చేతులలో పవరు ఉంటుంది. ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటును రీ ఆర్గనైజు చేయడానికి ప్రయత్నము చేయలేదు. దీనిని కొద్దిగా మారిస్తే చిక్కులు ఉండవు. ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటులో ట్రెజరీ అక్కౌంట్స్ వింగ్ అని, అక్కౌంటెంట్ జనరల్ వింగ్ అని ప్రారంభించారు. అక్కౌంటెంట్ జనరల్ వింగ్ సెంట్రల్ గవర్నమెంటుది. ట్రెజరీ అక్కౌంట్స్ రాష్ట్రప్రభుత్వానిది. స్టేటులో ఉన్న ఉద్యోగులను పైకి ప్రొమోటు చేసే ప్రయత్నము పోయి జవాన్లతోసహా మొత్తమంతా అక్కౌంటెంటు జనరల్ ఆఫీసునుంచి డెప్యుటేషన్ అనే పేరుతో ఒక సెటను తీసుకుని వస్తున్నారు. ఇక్కడున్న వారికి ఎవెన్యూస్ డెవలప్ కాలేదు. వారు అక్కౌంట్సుకి పనికి వస్తారు తప్ప అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు పనికిరారు. అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో అడ్వైజర్స్‌గా ఉన్నందువల్ల నష్టము వచ్చినది. అందువల్ల ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటును మార్చవలసిన అవసరము ఉంది. ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు నుంచి అయినా తీసుకోవాలి. డైరెక్ట్ రిక్రూట్‌మెంట్ ద్వారా తీసుకోవాలి. అక్కౌంటెంట్ జనరల్ ఆఫీసు నుంచి రిక్రూట్‌మెంట్ పూర్తిగా తొలగించాలి. స్టేట్ యొక్క గౌరవం చాల ఉన్నతంగా ఉండాలని రెవిన్యూలో చాలనిష్టగా పని చేసి వచ్చినవారిని చీఫ్ సెక్రటరీగా చేశారో రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో కలిగిన పొరపాటును దిద్దడానికి మనుష్యులు లేకుండా పోయిన స్థితి వచ్చినది. చీఫ్ సెక్రటరీ పైన యిచ్చిన చార్జెస్‌ను ఎంక్వయిరీ చేస్తామన్నారు. కొంత వరకు ఎంక్వయిరీ జరిగినది. తరువాత ఏమి జరిగినదో తెలియదు. ఇవాళ స్టేటులో ఉన్న తెలంగాణా, ఆంధ్ర వివాదానికి ప్రధాన కారకులు చీఫ్ సెక్రటరీ అవుతారని చెబుతున్నాను. ఆయన ఇన్‌డిస్క్రిమినేట్‌గా ఎప్పటికప్పుడు ఆఫీసర్స్‌ని ట్రిక్కీ మైజు చేయడానికి ఆలోచన చేయడమువల్ల ఈ వివాదము రోజురోజుకు డెవలప్ అయినది. దాని పరిణామాలలో ఇరుకుకొన్నాము. ఆయన కాస్త హ్యూమన్ హార్టుతో అడ్మినిస్ట్రేషన్ నడిపే విషయము ఆలోచించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు ఇప్పటికి ఎన్ని రూపాలు మారినదో తెలియదు. లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో ఉంది. మరల ప్లానింగులోకి వచ్చినది. ఎక్కడ నుంచి ఎక్కడకు పోతుందో, ఎప్పుడు తేలుతుందో తెలియకుండా ఉంది. దేనికి కలపకుండా పంచాయతీ రాజ్ క్రిందనే ఉంచండి. రోజు రోజు పెరుగుతున్న ప్లానింగ్‌కు పంచాయతీ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌ను ఎందుకు కలుపుతారు? ప్లానింగుకు పనిలేదా? పని ఉన్నట్లయితే ప్లానింగు డిపార్టుమెంటును ప్రత్యేకముగా ఉంచండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సమావేశము రేపు గం. 8-30 లకు వాయిదా పడినది.

(The House then adjourned till Half-past Eight of the Clock on Wednesday the 18th March, 1970)

—0—